

**UCHWAŁA NR XIX/129/2025
RADY GMINY OSTASZEWO**

z dnia 7 listopada 2025 r.

w sprawie przyjęcia "Strategii Rozwoju Gminy Ostaszewo na lata 2025 - 2035"

Na podstawie art. 10 f ust. 4, art. 18 ust. 2 pkt 6a w związku z art. 10 e ust. 1 i ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 1153), art. 9 pkt 5 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (t.j. Dz.U. z 2025 poz. 198), w związku z Uchwałą Nr X/71/2025 Rady Gminy Ostaszewo z dnia 5 lutego 2025 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Strategii Rozwoju Gminy Ostaszewo na lata 2025 - 2035 oraz określenia szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania projektu strategii, w tym trybu konsultacji (publikacja w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego poz. 566 dnia 12 lutego 2025 r.), zmienioną Uchwałą Nr XV/99/2025 Rady Gminy Ostaszewo z dnia 22 lipca 2025 r. (publikacja w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego pod poz. 2774 dnia 24 lipca 2025 r.), Rada Gminy Ostaszewo uchwała, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się "Strategię Rozwoju Gminy Ostaszewo na lata 2025 - 2035", która stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Ostaszewo.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Gminy

Joanna Wójtowicz

STRATEGIA ROZWOJU GMINY OSTASZEWO NA LATA 2025-2035

Gmina
OSTASZEWO

Ostaszewo, 2025 r.

SPIS TREŚCI

Wykaz najważniejszych skrótów i symboli	2
Podstawowe informacje o opracowaniu.....	3
CZĘŚĆ ANALITYCZNA	4
1 Diagnoza sytuacji społeczno-gospodarczo-przestrzennej gminy Ostaszewo	5
1.1 Sytuacja społeczna.....	5
1.2 Sytuacja gospodarcza	18
1.3 Sytuacja przestrzenna	25
1.4 Sytuacja klimatyczno-środowiskowa	38
1.5 Analiza potencjału jakości życia w gminie i wyniki badania ankietowego	46
1.6 Wnioski z diagnozy	59
2 Określenie cech warunkujących rozwój gminy i społeczności lokalnej	62
2.1 Analiza SWOT /TOTS	62
2.2 Identyfikacja potencjału rozwojowego gminy	65
CZĘŚĆ STRATEGICZNA	67
3 Wizja, misja i cele Strategii	68
3.1 Wizja i misja.....	68
3.2 Cele strategiczne, operacyjne i kierunki działań	72
3.3 Zgodność Strategii z dokumentami strategicznymi na poziomie europejskim, krajowym, regionalnym i lokalnym	76
3.4 Model funkcjonalno-przestrzenny	93
4 Założenia wdrożeniowe	109
4.1 Planowane przedsięwzięcia	109
4.2 Ramy finansowe i źródła finansowania.....	110
4.3 System realizacji Strategii	111
Podsumowanie	116
Spis tabel, rysunków, wykresów i zdjęć	118
Bibliografia	122

Wykaz najważniejszych skrótów i symboli

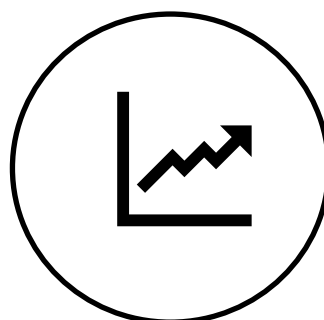
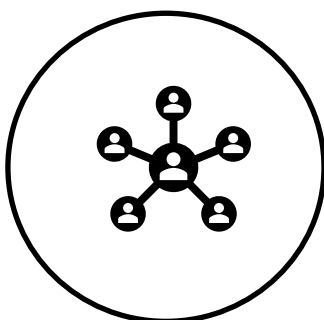
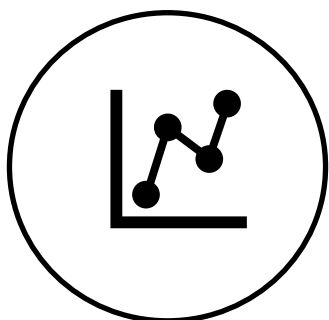
1.	CWŻ	– Centralny Wodociąg Żuławski Sp. z o.o
2.	Dz.U.	– Dziennik Ustaw
3.	EBI	– Europejski Bank Inwestycyjny
4.	EBOR	– Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju
5.	EOG	– Europejski Obszar Gospodarczy
6.	e-PUAP	– Elektroniczna Platforma Usług Administracji Publicznej
7.	Gmina	– Gmina Ostaszewo
8.	GOPS	– Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostaszewie
9.	GUS	– Główny Urząd Statystyczny
10.	JCWP	– Jednolita Część Wód Podziemnych
11.	JCWPD	– Jednolita Część Wód Powierzchniowych
12.	Mg	– megagram
13.	OF	– Obszar Funkcjonalny
14.	OSI	– Obszar Strategicznej Interwencji
15.	OSP	– Ochotnicza Straż Pożarna
16.	PKD	– Polska Klasyfikacja Działalności
17.	PSZOK	– Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych
19.	REGON	– Krajowy Rejestr Urzędowy Podmiotów Gospodarki Narodowej
20.	S.A.	– spółka akcyjna
21.	Sp. z o.o.	– spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
22.	SWOT	– analiza SWOT, metoda porządkowania i weryfikowania informacji
23.	UE	– Unia Europejska
24.	zł	– złoty, podstawowa jednostka monetarna w Polsce

Podstawowe informacje o opracowaniu

Jedną z podstawowych metod zarządzania gminną jednostką samorządu terytorialnego jest planowanie strategiczne rozwoju gminy w dłuższym horyzoncie czasowym. Głównym narzędziem wykorzystywanym w planowaniu strategicznym jest natomiast dokument planistyczny w postaci strategii rozwoju gminy, która stanowi wyznacznik kierunków rozwoju gminy w przyjętej perspektywie czasowej. Horyzont czasowy przedmiotowej Strategii wyznaczono do 2035 r., wskazując tym samym na długofalowy charakter tego dokumentu pozwalający na osiągnięcie zakładanych celów oraz realizację przedsięwzięć przeznaczonych do realizacji. Przyjęty okres obowiązywania nowego dokumentu strategicznego wynikał także w dużej mierze z uwarunkowań zewnętrznych wynikających z horyzontów czasowych stosowanych w planowaniu strategicznym w skali regionalnej, krajowej czy w skali całej UE. Strategia obejmuje wszystkie sfery działalności gminy i została podzielona na 4 obszary działania: sferę społeczną, sferę gospodarczą, sferę przestrzenną (i klimatyczno-środowiskową. W tym zakresie cele i przedsięwzięcia wyznaczone w ramach Strategii odnoszą się jednak nie tylko do zadań i obszarów działania gminy jako samorządu terytorialnego realizowanych przez władze gminy, ale mają swoje odniesienie także do sposobów i kierunków działania wszystkich innych instytucji/podmiotów działających na terenie gminy. Strategia Rozwoju Gminy Ostaszewo na lata 2025-2035 to jeden z najważniejszych dokumentów, który jest podstawą określenia wizji rozwoju gminy na najbliższe lata. Gmina Ostaszewo będzie pełniła rolę instytucji wdrażającej w życie założenia Strategii oraz odpowiedzialnej za jej prawidłową realizację i osiągnięcie założonych celów Strategii. Metodologię opracowania Strategii oparto o powszechnie stosowane metody planowania strategicznego. W pracach nad Strategią kierowano się jednocześnie potrzebą zapewnienia jak najpełniejszego uspołecznionego charakteru Strategii i umożliwienia wpływu na jej kształt na każdym etapie jej przygotowywania i wdrażania społeczności lokalnej. W pracach nad Strategią uczestniczyli eksperci, radni, urzędnicy, przedstawiciele organizacji pozarządowych, przedsiębiorcy i mieszkańcy. W tym zakresie w trakcie opracowywania Strategii przeprowadzono konsultacje z mieszkańcami dotyczące najważniejszych potrzeb i kierunków rozwoju w gminie. W końcowym etapie Strategii opracowano system jej wdrażania, monitoringu oraz oceny stopnia realizacji jej założeń. Jak wynika z powyższego opisu przedmiotowa Strategia – co jest charakterystyczne dla tego typu dokumentów – ma charakter ogólny, wyznaczając kierunki rozwoju gminy na poziomie celów (strategicznym i operacyjnym) oraz typów przedsięwzięć zmierzających do realizacji tych celów. Nie określano natomiast zamkniętego katalogu konkretnych i szczegółowych projektów do realizacji, które zostaną określone w szczegółowych dokumentach planistycznych gminy. Opracowany w ten sposób dokument będzie stanowił swoistą mapę drogową wytyczającą priorytety rozwoju gminy w perspektywie do 2035 r. Jednocześnie Strategia ma charakter otwarty a metodologia jej wdrażania zakłada możliwość dokonywania zmian i aktualizacji jej zapisów w reakcji na zmieniające się uwarunkowania makroekonomiczne, wyniki okresowych analiz efektów realizacji Strategii czy inne czynniki mogące mieć wpływ na przyjęte założenia. Wszystkie zmiany w tym zakresie będą jednak odbywały się przy udziale i konsultacji ze społecznością lokalną zachowując uspołeczniony charakter tego dokumentu.

CZĘŚĆ ANALITYCZNA

1 Diagnoza sytuacji społeczno-gospodarczo-przestrzennej gminy Ostaszewo

Poniżej przedstawiono podstawowe uregulowania funkcjonowania Gminy Ostaszewo.

Wójt jest organem wykonawczym. Wójt wykonuje uchwały Rady Gminy i zadania określone przepisami prawa. Do zadań Wójta należy w szczególności:

- opracowywanie strategii i programów rozwoju,
- gospodarowanie mieniem komunalnym,
- wykonywanie budżetu.

Rada Gminy jest organem stanowiącym i kontrolnym. Radni gminy wybierani są w głosowaniu powszechnym przez mieszkańców. Tworzą Radę Gminy. Ich obowiązkiem jest kierowanie się dobrem wspólnoty samorządowej, utrzymywanie stałej więzi z mieszkańcami oraz ich organizacjami, przyjmowanie zgłaszanych przez nich postulatów i przedstawianie ich organom gminy do rozpatrzenia. Radni mają obowiązek brać udział w pracach Rady Gminy i jej komisji oraz innych instytucji samorządowych, do których zostali wybrani lub desygnowani. Nadzór nad działalnością gminną (m.in. działalnością Rady Gminy) sprawuje prezes Rady Ministrów i wojewoda, a w zakresie spraw finansowych regionalna izba obrachunkowa (art. 86 ustawy). Gmina wykonuje swoje zadania głównie przy pomocy Urzędu Gminy w Ostaszewie. Urząd Gminy wykonuje zadania mające na celu realizację spoczywających na gminie zadań własnych, zadań zleconych, zadań wykonywanych na podstawie porozumienia z organami administracji rządowej (zadań zleconych), zadań publicznych powierzonych gminie w drodze zawartych porozumień.

Ponadto Gmina wykonuje swoje zadania przy pomocy gminnych jednostek organizacyjnych takich jak: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostaszewie, Bibliotekę Publiczną i Gminny Ośrodek Kultury w Ostaszewie, Zespół Szkół w Ostaszewie.

1.1 Sytuacja społeczna

W przedmiotowym punkcie przedstawiono diagnozę sytuacji społecznej Gminy Ostaszewo. Zaprezentowano dane statystyczne wraz z wnioskami dotyczące demografii i rynku pracy. W dalszej części opisano infrastrukturę społeczną gminy w kontekście oświaty i wychowania, kultury i sportu, ochrony zdrowia, opieki społecznej oraz działalności organizacji pozarządowych. Opisano kwestię bezpieczeństwa publicznego, występujących problemów społecznych oraz cyfryzacji usług publicznych.

Demografia

Poniżej przedstawiono liczbę mieszkańców Gminy Ostaszewo w latach 2018-2024.

Tabela 1 Liczba ludności w Gminie Ostaszewo w latach 2018-2024 (do 31.12.2024 r.)

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Liczba mieszkańców	3 216	3 216	2 988	2 946	2 934	2 927	2 902

Źródło: opracowanie własne na podstawie bdl.stat.gov.pl

Liczba mieszkańców gminy Ostaszewo wynosi 2 902 osób (stan na 30.12.2024 r.).

Z powyższej tabeli wynika, że liczba mieszkańców gminy Ostaszewo w latach 2018-2024 spadła o 304 osoby. Liczba mieszkańców systematycznie spada. Gmina Ostaszewo charakteryzuje się ujemnym bilansem demograficznym. Trend ten jest m.in. spowodowany migracjami, co potwierdzają dane dotyczące salda migracji w latach 2018-2024 w poniższej tabeli.

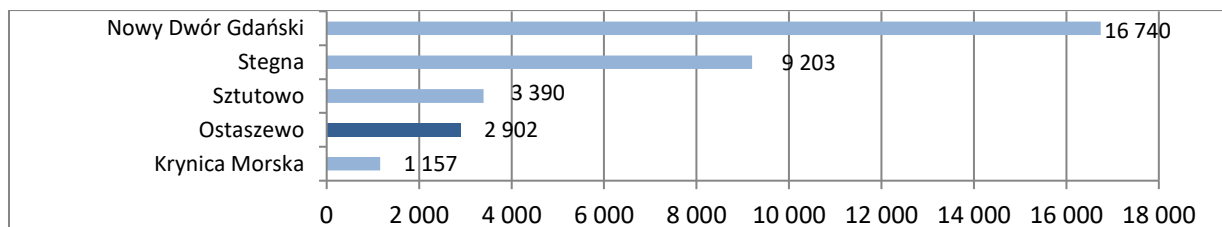
Tabela 2 Saldo migracji w gminie Ostaszewo w latach 2018-2024

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Saldo migracji ogółem	0	13	-5	-29	-20	9	-17
Saldo migracji wewnętrznych	-3	13	-4	-31	-21	6	-17
Saldo migracji zagranicznych	3	0	-1	2	1	3	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie bdl.stat.gov.pl

Poniżej przedstawiono porównanie gminy Ostaszewo z innymi gminami powiatu nowodworskiego.

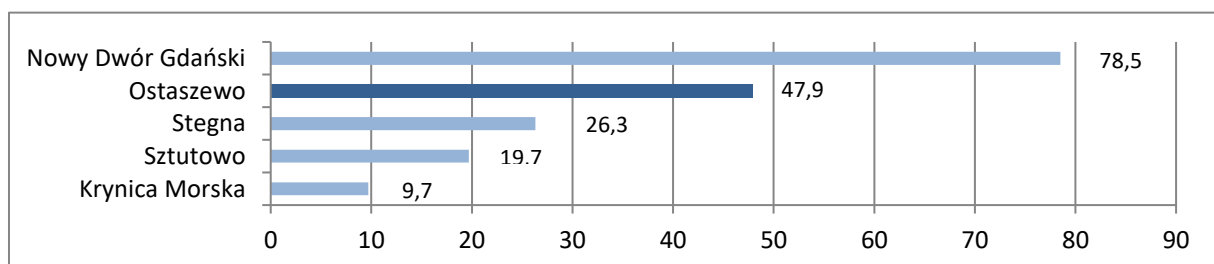
Wykres 1 Liczba mieszkańców w poszczególnych gminach powiatu nowodworskiego (stan na 30.06.2024 r.)

Źródło: opracowanie własne na podstawie bdl.stat.gov.pl

Gmina Ostaszewo jest 2 najmniej zaludnioną gminą powiatu nowodworskiego. Mimo niekorzystnych prognoz demograficznych GUS, w gminie Ostaszewo istnieją realne przesłanki do odwrócenia trendu spadku liczby mieszkańców. Coraz więcej osób opuszcza duże miasta, takie jak Gdańsk czy Gdynia, poszukując spokojnego życia na terenach wiejskich – Ostaszewo idealnie wpisuje się w ten model dzięki cichej lokalizacji i dobrej dostępności komunikacyjnej. Dobre skomunikowanie gminy z Trójmiastem czyni ją atrakcyjną dla osób dojeżdżających do pracy. Gmina oferuje styl życia bliski idei „slow life”, z dostępem do przyrody, czystym środowiskiem i niską gęstością zabudowy, co jest coraz bardziej cenione przez młode rodziny i seniorów. Odnotowany w ostatnich latach wzrost liczby nowych mieszkań oraz rosnące zainteresowanie osiedlaniem się wskazują na stopniową zmianę trendu. Działania promocyjne i planistyczne gminy dodatkowo wspierają ten proces i niezbędne jest zintensyfikowanie tych działań. Mimo obecnych wskaźników demograficznych, możliwy jest umiarkowany, lecz trwały przyrost ludności w gminie Ostaszewo.

Poniżej przedstawiono porównanie gęstości zaludnienia gminy Ostaszewo z innymi gminami powiatu nowodworskiego.

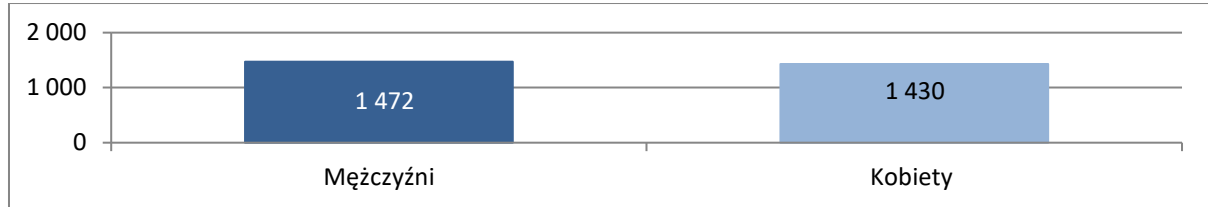
Wykres 2 Gęstość zaludnienia w poszczególnych gminach powiatu nowodworskiego (stan na 31.12.2024 r.) (osoby na km²)

Źródło: opracowanie własne na podstawie bdl.stat.gov.pl

Gmina Ostaszewo prezentuje najniższy wskaźnik gęstości zaludnienia wśród pozostałych gmin powiatu nowodworskiego.

Poniżej przedstawiono strukturę ludności gminy Ostaszewo w podziale na płeć.

Wykres 3 Ludność gminy Ostaszewo w podziale na płeć na koniec 2024 r.

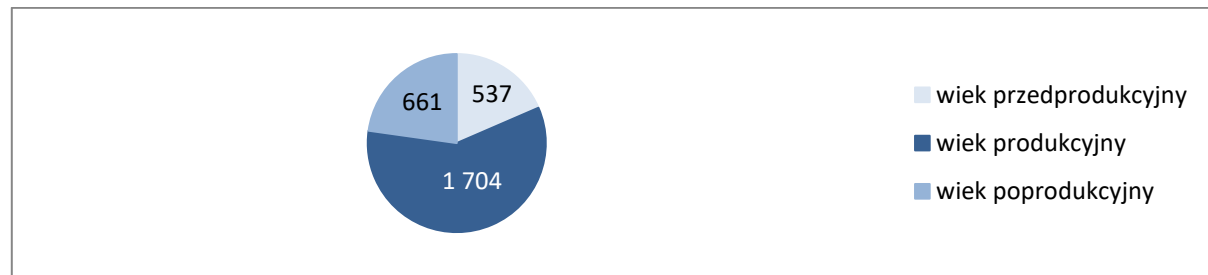

Źródło: opracowanie własne na podstawie bdl.stat.gov.pl

W gminie Ostaszewo na koniec czerwca 2024 r. występowała różnica w liczbie kobiet (1 430) i mężczyzn (1 472). Kobiety stanowiły 49,28% a mężczyźni 50,72%.

Poniżej zaprezentowano liczbę mieszkańców gminy Ostaszewo w podziale na wiek przedprodukcyjny, produkcyjny i poprodukcyjny (stan na 31.12.2024 r.).

Wykres 4 Liczba mieszkańców gminy Ostaszewo w podziale na wiek przedprodukcyjny, produkcyjny i poprodukcyjny (stan na 31.12.2024 r.)

Źródło: opracowanie własne na podstawie bdl.stat.gov.pl

Struktura wieku mieszkańców gminy w ujęciu procentowym przedstawia się następująco:

- wiek przedprodukcyjny: 18,50%,
- wiek produkcyjny: 58,72%,
- wiek poprodukcyjny: 22,78%.

Powyższa struktura wskazuje, że współczynnik obciążenia osobami w wieku poprodukcyjnym (wskaźnik opisuje ile osób w wieku poprodukcyjnym przypada na 100 osób w wieku produkcyjnym) dla gminy Ostaszewo wynosi 38,8%, co jest wartością niższą niż współczynnik dla Polski (40,8%) i wyższą niż dla województwa pomorskiego (37,4%) za 2024 r. Wskaźnik potwierdza, że społeczeństwo gminy Ostaszewo jest społeczeństwem starzejącym się. Ponadto wskaźnik obciążenia demograficznego (wskaźnik opisuje stosunek liczby osób w wieku nieprodukcyjnym do osób w wieku produkcyjnym) dla gminy Ostaszewo wynosi 70,3 %, co jest wartością niższą niż współczynnik dla Polski (71,7%) i taką samą jak dla województwa pomorskiego (70,3%) za 2024 r.

Pod względem administracyjnym gmina Ostaszewo składa się z 7 sołectw: Ostaszewo, Piaskowiec, Nowa Kościelnica, Jeziernik, Gniazdowo, Nowa Cerkiew i Palczewo, których lokalizację przedstawia poniższy rysunek.

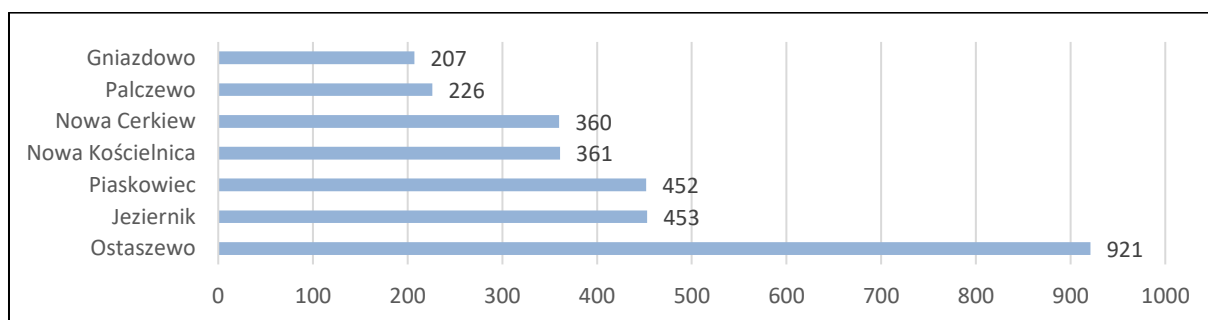
Rysunek 1 Lokalizacja sołectw w gminie Ostaszewo

Źródło: opracowanie własne na podstawie Raportu o stanie Gminy Ostaszewo za 2023 rok

Poniżej przedstawiono wykres obrazujący udział liczby mieszkańców poszczególnych jednostek osadniczych w ogólnej liczbie mieszkańców gminy Ostaszewo.

Wykres 5 Liczba mieszkańców poszczególnych jednostek osadniczych gminy Ostaszewo (stan na 31.12.2024 r.)

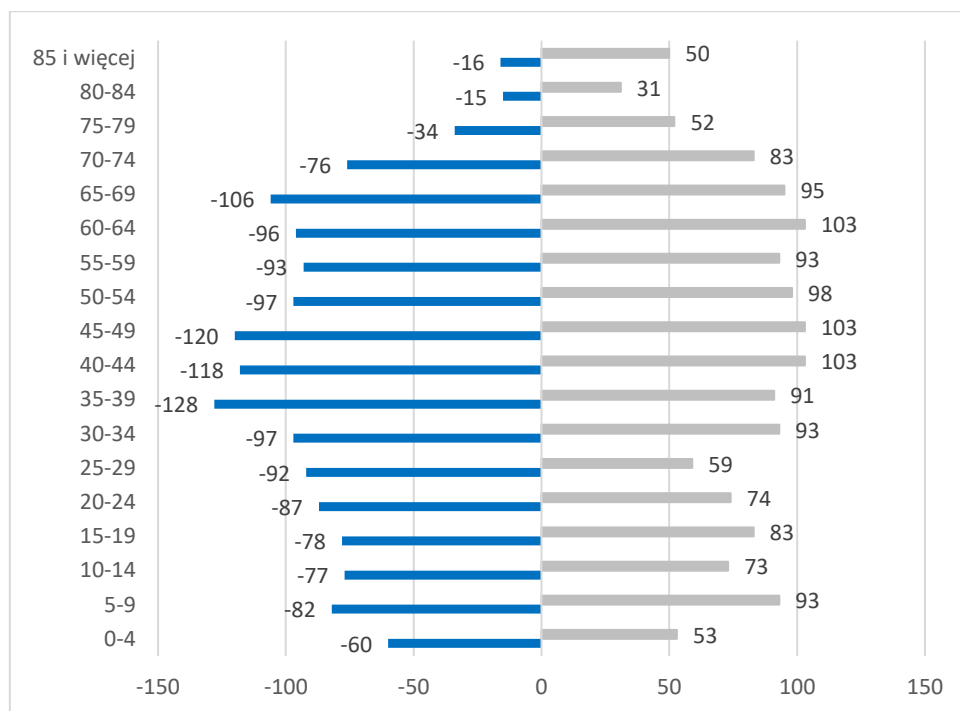

Źródło: opracowanie własne na podstawie Raportu o stanie Gminy Ostaszewo za 2024 rok

Ludność gminy Ostaszewo jest nierównomiernie rozmieszczona.

Poniżej przedstawiono strukturę wiekową gminy Ostaszewo w 2024 r. zaprezentowaną w formie piramidy wieku. Piramida wieku to stosowane w demografii graficzne przedstawienie struktury płci i wieku ludności danego obszaru, polegające na zestawieniu diagramów słupkowych utworzonych dla poszczególnych roczników lub pięcioletnich grup wiekowych dla każdej płci oddzielnie.

Wykres 6 Piramida wieku gminy Ostaszewo (2024 r.)

Źródło: opracowanie własne na podstawie www.bdl.stat.gov.pl

Piramida wieku pokazuje, że przewaga liczebna kobiet nad mężczyznami dotyczy wieku 55-59 lat oraz powyżej 70 roku życia.

Kształt piramidy wskazuje na typ struktury wiekowej społeczeństwa określany jako regresywny – niska liczba urodzeń oraz coraz bardziej starzejący się mieszkańcy. Poniżej przedstawiono jak w latach 2017-2023 kształtował się przyrost naturalny w gminie Ostaszewo.

Tabela 3 Przyrost naturalny w gminie Ostaszewo w latach 2018-2024

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Urodzenia	32	42	25	25	22	20	18
Zgony	32	38	33	40	28	34	31
Przyrost naturalny	0	4	-8	-15	-6	-14	-13

Źródło: opracowanie własne na podstawie www.bdl.stat.gov.pl

Przyrost naturalny w gminie Ostaszewo od 2020 r. jest ujemny.

Oświata i wychowanie

Infrastruktura

Gmina Ostaszewo jest organem prowadzącym dla Zespołu Szkół w Ostaszewie, w skład którego wchodzi Szkoła Podstawowa im. Marynarki Wojennej RP w Ostaszewie z Filią w Nowej Cerkwi oraz Przedszkole publiczne w Ostaszewie.

Szkoła Podstawowa dysponuje salami lekcyjnymi wyposażonymi w pomoce dydaktyczne, pracowniami komputerowymi wyposażonymi w stanowiska komputerowe z dostępem do Internetu. Szkoła posiada także sekretariat, bibliotekę, pokój nauczycielski, stołówkę, świetlicę. Placówka dysponuje sprzętem komputerowym i narzędziami informatycznymi niezbędnymi do prowadzenia działalności edukacyjnej.

Szkołą dysponuje salą gimnastyczną. Zauważalna jest jednak konieczność doposażenia placówki oraz remontu infrastruktury.

Finansowanie

Poniżej zaprezentowano wydatki z budżetu gminy Ostaszewo na oświatę i wychowanie w latach 2017-2023.

Tabela 4 Wydatki z budżetu gminy Ostaszewo na oświatę i wychowanie w latach 2017-2024 (zł)

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Wydatki na oświatę (zł)	3 880 040,89	3 629 999,74	3 627 499,31	3 740 483,66	4 171 490,12	5 021 855,46	6 359 400,84	6 313 448,72

Źródło: opracowanie własne na podstawie bdl.stat.gov.pl

Wydatki z budżetu gminy Ostaszewo na oświatę i wychowanie w analizowanym okresie wykazywały wzrost wartości wydatków od 2019 r. Wartość wydatków w 2023 r. w porównaniu do 2017 r. jest wyższa o blisko 3 mln złotych. Niepokojącym zjawiskiem od kilku lat występującym w gminie Ostaszewo jest pogłębiający się niż demograficzny. Koszty zatrudnienia nauczycieli oraz bieżące koszty funkcjonowania szkół stale rosną. Ponadto bardzo duży problem (organizacyjny i finansowy) w małych, wiejskich szkołach to edukacja dzieci z różnego rodzaju deficytami, w tym z niepełnosprawnością, których niestety z roku na rok jest coraz więcej. Organy prowadzące pozyskują środki finansowe na prowadzenie aktywnej polityki w zakresie podniesienia kompetencji uczniów na różnym etapie rozwoju.

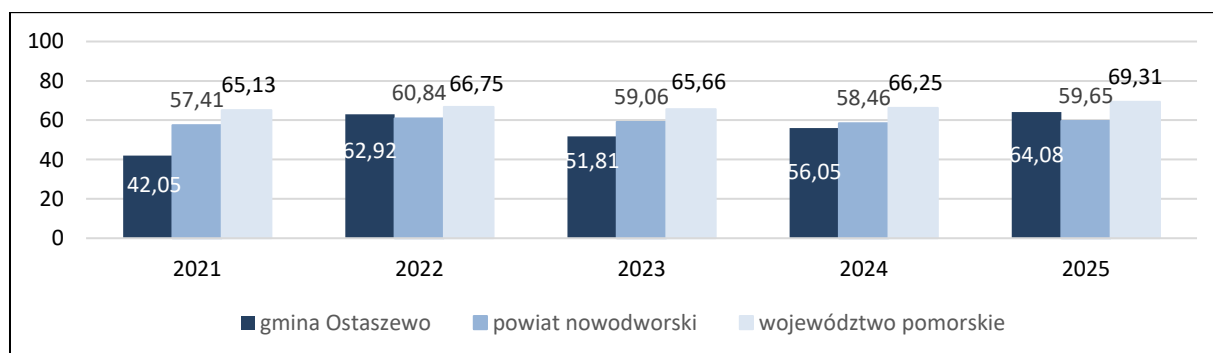
Poziom nauczania

Poziom nauczania w jednostkach prowadzonych przez Gminę przeanalizowano poprzez porównanie zdawalności egzaminu ósmoklasisty z wynikami dla powiatu i województwa.

Egzamin ósmoklasisty

Poniżej przedstawiono porównania wyników egzaminu ósmoklasisty w gminie Ostaszewo, powiecie nowodworskim i województwie pomorskim 2021-2025 w podziale na język polski, język angielski i matematykę.

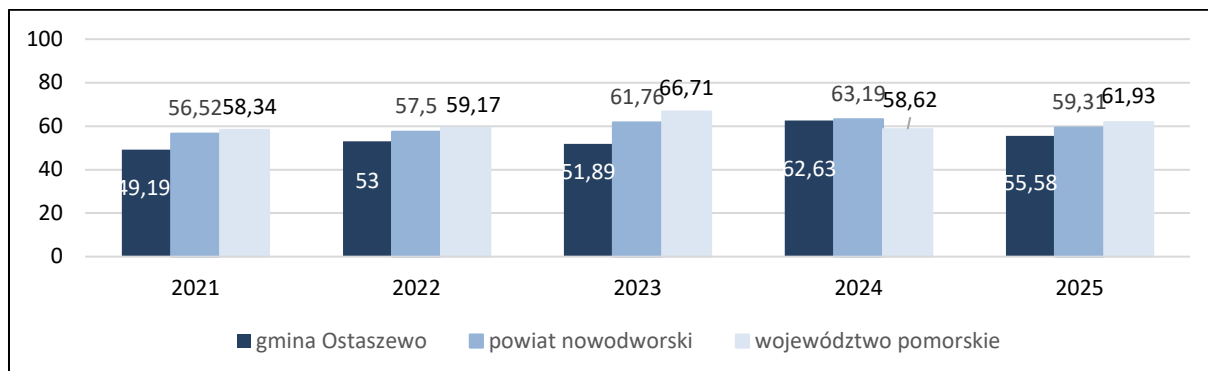
Wykres 7 Porównanie średnich wyników egzaminu ósmoklasisty z języka angielskiego w gminie Ostaszewo, powiecie nowodworskim i województwie pomorskim w latach 2021-2025

Źródło: opracowanie własne na podstawie <https://mapa.wyniki.edu.pl>

W analizowanym okresie średni wynik z języka angielskiego dla gminy Ostaszewo był niższy niż dla powiatu nowodworskiego (z wyjątkiem 2022 i 2025 r.) i województwa pomorskiego.

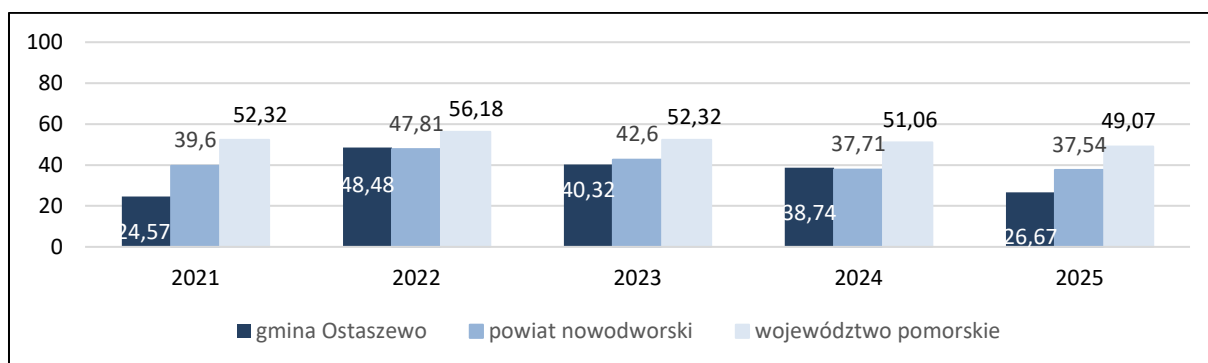
Wykres 8 Porównanie średnich wyników egzaminu ósmoklasisty z języka polskiego w gminie Ostaszewo, powiecie nowodworskim i województwie pomorskim w latach 2021-2025

Źródło: opracowanie własne na podstawie <https://mapa.wyniki.edu.pl>

W analizowanym okresie średni wynik z języka polskiego dla gminy Ostaszewo był niższy niż dla powiatu nowodworskiego i województwa pomorskiego (z wyjątkiem w 2024 r.).

Wykres 9 Porównanie średnich wyników egzaminu ósmoklasisty z matematyki w gminie Ostaszewo, powiecie nowodworskim i województwie pomorskim w latach 2021-2025

Źródło: opracowanie własne na podstawie <https://mapa.wyniki.edu.pl>

W analizowanym okresie średni wynik z matematyki dla gminy Ostaszewo był wyższy niż dla powiatu nowodworskiego jedynie w 2022 i 2024 r.

Ochrona zdrowia

Na terenie gminy Ostaszewo funkcjonuje jeden ośrodek zdrowia (Powiatowe Centrum Zdrowia Spółka z.o.o.). W gminie funkcjonuje 1 punkt apteczny w Ostaszewie. Wszystkie dzieci i młodzież szkolna objęte są podstawową opieką zdrowotną lekarską (obejmującą również szczepienia). Pacjenci wymagający specjalistycznego leczenia kierowani są do innych ośrodków miejskich. Mieszkańcy gminy najczęściej korzystają z usług szpitala w Nowym Dworze Gdańskim. Poniżej przedstawiono dane dotyczące wskaźnika liczby zgonów w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w gminie Ostaszewo w latach 2018-2024.

Tabela 5 Wskaźnik liczby zgonów na 1000 mieszkańców w gminie Ostaszewo w latach 2018-2024

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Liczba zgonów	9,91	11,85	11,03	13,47	9,54	11,61	10,65

Źródło: opracowanie własne na podstawie bdl.stat.gov.pl

Liczba zgonów nie jest determinowana zakresem oraz skalą opieki zdrowotnej w gminie Ostaszewo.

Opieka i pomoc społeczna

Na terenie gminy funkcjonuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostaszewie. Do zadań własnych gminy realizowanych przez GOPS w zakresie pomocy społecznej o charakterze obowiązkowym należą m.in.:

- udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych, celowych i na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom nie mającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w NFZ,
- opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie zamieszkującym matką, ojcem lub rodzeństwem,
- praca socjalna,
- organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- prowadzenie i zapewnienie miejsc w placówkach opiekuńczo-wychowawczych wsparcia dziennego lub mieszkaniach chronionych,
- tworzenie gminnego systemu profilaktyki i opieki na dzieckiem i rodziną,
- dożywianie dzieci,
- sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym,
- kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu,
- sporządzanie bilansu potrzeb gminy w zakresie pomocy społecznej.

Poniżej przedstawiono dane dotyczące liczby beneficjentów pomocy społecznej w gminie Ostaszewo w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców w latach 2018-2023.

Tabela 6 Liczba beneficjentów pomocy społecznej na 1 tys. mieszkańców w gminie Ostaszewo w latach 2018-2023

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Liczba beneficjentów pomocy społecznej na 1 tys. mieszkańców	105,0	103,9	96,3	90,9	73,3	73,7

Źródło: opracowanie własne na podstawie bdl.stat.gov.pl

Obserwowany jest znaczący spadek wartości analizowanego wskaźnika w latach 2018-2022 i nieznaczny wzrost w 2023 r. w stosunku do 2022 r.

W przypadku ogólnej liczby osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej obserwowana jest malejąca liczba osób.

Tabela 7 Liczba osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w gminie Ostaszewo w latach 2018-2023

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Liczba osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej	339	333	288	270	215	216

Źródło: opracowanie własne na podstawie bdl.stat.gov.pl

W przypadku liczby rodzin otrzymujących zasiłki rodzinne na dzieci widoczny jest spadek wartości analizowanego wskaźnika w latach 2018-2022 i nieznaczny wzrost w 2023 r. w stosunku do 2022 r.

Tabela 8 Liczba rodzin otrzymujących zasiłki rodzinne na dzieci w gminie Ostaszewo w latach 2018-2023

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Liczba rodzin otrzymujących zasiłki rodzinne na dzieci	108	104	73	55	49	38

Źródło: opracowanie własne na podstawie bdl.stat.gov.pl

Trendy spowodowane są m.in. skuteczną działalnością Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ostaszewie i wzrostem zamożności społeczeństwa.

Kultura i sport

Kultura

Na terenie gminy działa kulturalną prowadzi Biblioteka Publiczna i Gminny Ośrodek Kultury w Ostaszewie, placówki oświatowe, koła gospodyń wiejskich oraz świetlice wiejskie (w Jezierniku, Gniazdowie, Nowej Cerkwii, Palczewie, Piaskowcu i Nowej Kościelnicy).

Biblioteka Publiczna i Gminny Ośrodek Kultury w Ostaszewie działa jako samorządowa instytucja kultury od dnia 01.04.2022 r. Powstała z połączenia dwóch wcześniej istniejących instytucji – Gminnego Domu Kultury i Sportu w Ostaszewie oraz Biblioteki Publicznej Gminy Ostaszewo. Biblioteka Publiczna i Gminny Ośrodek Kultury w Ostaszewie działa poprzez wyodrębnione wewnętrznie komórki organizacyjne:

- Bibliotekę Publiczną,
- Gminny Ośrodek Kultury.

Biblioteka Publiczna

Celem Biblioteki Publicznej jest zaspokajanie i rozwijanie potrzeb czytelniczych społeczeństwa oraz upowszechnianie wiedzy. Biblioteka Publiczna organizuje szereg wydarzeń, m.in. spotkania autorskie, wydarzenia plenerowe i kulturalne, spotkania dyskusyjne seniorów, wystawy książkowe i tematyczne

Zauważalne są wahania liczby czytelników Biblioteki Publicznej w Ostaszewie w ciągu roku.

Tabela 9 Czytelnicy w Biblioteki Publicznej w Ostaszewie w latach 2020-2024

	2020	2021	2022	2023	2024
Czytelnicy w ciągu roku	200	192	183	184	182
Czytelnicy na 1000 mieszkańców	67	65	62	63	63

Źródło: opracowanie własne na podstawie bdl.stat.gov.pl

Celem BPiGOK jest wprowadzenie działalności w zakresie upowszechniania kultury, sztuki i nauki oraz zachowania dziedzictwa kulturowego, realizacja zadań zapewniających prawidłowy proces kultury fizycznej, uprawiania sportu i rekreacji dający dbałość o prawidłowy rozwój psychiczny i zdrowie mieszkańców gminy Ostaszewo. BPiGOK organizuje m.in. koncerty, wystawy, występy kabaretowe, imprezy okolicznościowe, warsztaty rękodzielnicze, wyjazdy wakacyjne dla dzieci, zajęcia taneczne i akrobatyczne, kursy rysowania, zajęcia w ferie zimowe.

Sport, turystyka i rekreacja

Należy zwrócić również uwagę na dostępną na terenie gminy infrastrukturę rekreacyjno-sportową, która sprzyja upowszechnianiu aktywności fizycznej. Mieszkańcy mogą skorzystać z następujących obiektów:

- boisko sportowe w Ostaszewie,
- plac zabaw przy szkole podstawowej w Ostaszewie i Nowej Cerkwi,
- sala widowiskowa w Ostaszewie,
- boiska wielofunkcyjne w Nowej Kościelnicy, Gniazdowie, Ostaszewie, Nowej Cerkwi, Jeziernik, Piaskowiec.

Na atrakcyjność turystyczną gminy wpływa przede wszystkim jej położenie w centrum Żuław Wiślanych, wzdłuż prawego brzegu Wisły. Można podziwiać tam charakterystyczny dla tej części Polski krajobraz kulturowy, związany z żuławskim systemem polderów a także historyczną zabudowę świecką i sakralną. Na przestrzeni wieków przenikały się tu różne kultury: pruska, pomorska, holenderska, ukraińska, mennonicka, niemiecka i polska. Każda pozostawiła po sobie ślad, widoczny do dziś. Charakterystyczne dla regionu domy podcieniowe można spotkać w prawie każdej wsi. Prawdziwym unikatem jest jedyny na Żuławach drewniany kościół w Palczewie z 1712 r. Dużą atrakcją są ruiny kościoła gotyckiego z XIV w. w Ostaszewie. Bliskość Wisły i brak uciążliwych dla środowiska podmiotów dodatkowo zachęca do wypoczynku. Rozpoznawalność turystyczna gminy wciąż jest na niskim poziomie.

Przez gminę Ostaszewo przebiega żuławski odcinek trasy rowerowej EuroVelo 9/Wiśłana Trasa Rowerowa, gminna trasa rowerowa Jeziernik – Ostaszewo i Ostaszewo – Nowa Cerkiew Odcinek należy do łatwych ze względu na płaski teren jaki występuje na Żuławach. Infrastruktura rowerowa jest tu na dobrym poziomie. Żuławy to obszar rolniczy i płaski, nie ma tu więc atrakcyjnych punktów widokowych z rozległymi panoramami. Jest za to charakterystyczna, wiejska atmosfera, powodująca lekkie wyciszenie i spowolnienie. Ma to swoje niezaprzeczalne zalety.

W gminie zlokalizowany jest – wymieniony w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Pomorskiego 2030 – szlak kulturowy Szlak historii Żuław obejmujący 2 szlaki Menonitów i Domów podcieniowych oraz ukazujące wyjątkowe walory krajobrazowe Żuław: Jeziernik, Ostaszewo, Palczewo.

Organizacje pozarządowe

Społeczność gminna wykazuje coraz większe zainteresowanie działalnością w organizacjach pozarządowych. Poniżej przedstawiono dane dotyczące liczby fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych w gminie Ostaszewo w latach 2018-2024.

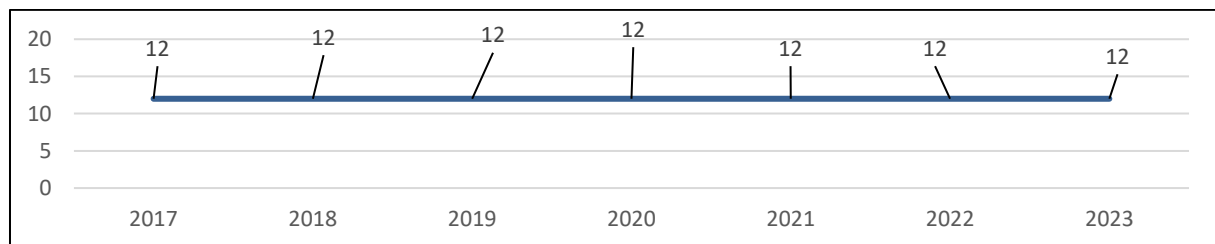
Tabela 10 Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 1000 mieszkańców w gminie Ostaszewo w latach 2018-2024

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 1000 mieszkańców	3,73	3,73	4,02	4,07	4,09	4,10	4,14

Źródło: opracowanie własne na podstawie bdl.stat.gov.pl

Zauważalny jest wzrost wskaźnika w stosunku do 2018 r., co spowodowane jest malejącą liczbą mieszkańców i utrzymującą się liczbą stowarzyszeń i organizacji społecznych, co obrazuje poniższy wykres.

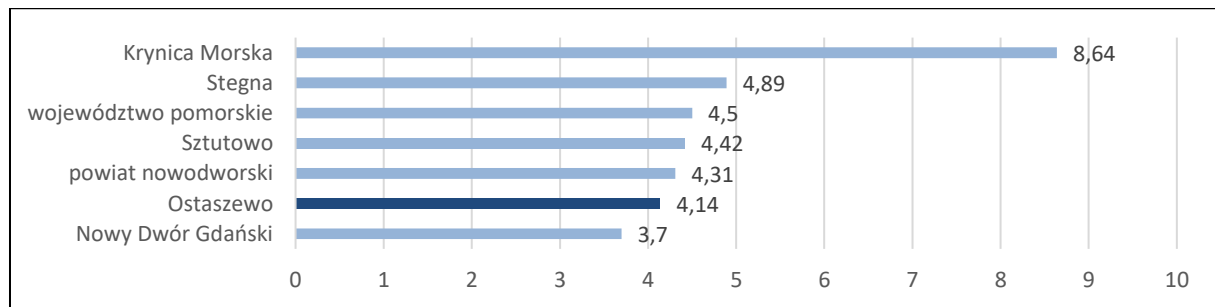
Wykres 10 Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych w gminie Ostaszewo w latach 2018-2024

Źródło: opracowanie własne na podstawie bdl.stat.gov.pl

Poniżej przedstawiono porównanie analizowanego wskaźnika dla gminy Ostaszewo z innymi gminami powiatu nowodworskiego, powiatem nowodworskim i województwem pomorskim.

Wykres 11 Wskaźnik liczby fundacji, organizacji pozarządowych i stowarzyszeń w przeliczeniu na 1000 mieszkańców dla województwa pomorskiego, powiatu nowodworskiego i gmin wchodzących w jego skład (2024 r.)

Źródło: opracowanie własne na podstawie bdl.stat.gov.pl

Z powyższego wykresu wynika, że gmina Ostaszewo charakteryzuje się 2 najniższym wskaźnikiem wśród gmin powiatu nowodworskiego i wskaźnikiem niższym jak dla powiatu nowodworskiego i dla województwa pomorskiego.

Problemy społeczne

W gminie Ostaszewo można zaobserwować typowe problemy społeczne dla gmin o podobnej charakterystyce – mowa tu w szczególności o ubóstwie, bezrobociu, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, niepełnosprawności czy wykluczeniu społecznemu. Część z problemów społecznych jest rozwiązywana lub łagodzona poprzez działalność GOPS w Ostaszewie. Gmina corocznie uchwała Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Istotnym elementem działań prospołecznych w gminie jest aktywizacja, animacja, cyfryzacja i integracja

dedykowana osobom starszym. W gminie Ostaszewo obecnie nie występują istotne problemy związane z migracją ani integracją obcokrajowców, poza naturalną obecnością obywateli Ukrainy, którzy osiedlili się tu w ostatnich latach. Skala zjawiska jest niewielka i nie wpływa znacząco na życie lokalnej społeczności. Jednocześnie przewidywany wzrost liczby mieszkańców w przyszłości może opierać się również na napływie cudzoziemców, w tym Ukraińców, co będzie wiązało się z potrzebą stopniowego rozwijania działań integracyjnych.

Bezpieczeństwo publiczne

Za bezpieczeństwo publiczne na terenie gminy Ostaszewo odpowiada Komenda Powiatowa Policji w Nowym Dworze Gdańskim, Komenda Powiatowa Straży Pożarnej w Nowym Dworze Gdańskim oraz 6 ochotniczych straży pożarnych (Gniazdowo, Jeziernik, Nowa Cerkiew, Nowa Kościelnica, Ostaszewo, Palczewo). W powiecie nowodworskim wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych (73,4%) jest znacznie wyższy niż w przypadku województwa pomorskiego (66,9%) i Polski (69,8%). Teren gminy Ostaszewo jest monitorowany.

Dostęp do usług publicznych

Celem ustawy z dnia 19.07.2019 r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz.U. z 2024 r. poz. 731) jest poprawa warunków życia i funkcjonowania obywateli ze szczególnymi potrzebami, którzy są narażeni na marginalizację lub dyskryminację m.in. ze względu na niepełnosprawność lub obniżony poziom sprawności z powodu wieku czy choroby. Zgodnie z ustawą sektor publiczny jest zobowiązany do zapewnienia co najmniej minimalnej dostępności, która zagwarantuje dostępność podmiotu publicznego. Podmiot publiczny zapewnia dostępność przez stosowanie uniwersalnego projektowania nowych rozwiązań lub racjonalnych usprawnień w usuwaniu istniejących barier. Minimalne wymagania obejmują zapewnienie w instytucjach publicznych:

- dostępności architektonicznej: zarówno korytarze, jak i klatki schodowe powinny być wolne od barier i zapewniać możliwość poruszania się po nich m.in. osób na wózku, osób korzystających z kul, lasek i innych pomocy ortopedycznych, osób starszych, a także osób z wózkami dziecięcymi, mających różne problemy z poruszaniem się (windy, schody, korytarze, ciągi pieszce w budynku),
- dostępności cyfrowej: została ona kompleksowo uregulowana w ustawie o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych,
- dostępności informacyjno-komunikacyjnej: zapewnienie informacji na temat tego, jakie zadania wykonuje dany podmiot w postaci nagrania w polskim języku migowym dla osób niesłyszących, informacji w tekście łatwym do czytania (ETR) - m.in. dla osób z niepełnosprawnością intelektualną, czy pliku odczytywalnego maszynowo, dzięki któremu taką informację może udźwiękować osoba niewidoma – dostępność w tym zakresie to także umożliwienie komunikacji z podmiotem w taki sposób, jaki jest dogodny dla osoby ze szczególnymi potrzebami np. poprzez SMS czy przy użyciu usługi tłumaczenia migowego online.

W instytucjach publicznych w gminie Ostaszewo coraz większą uwagę przykładą się do dostępności architektonicznej, informacyjno-komunikacyjnej i cyfrowej usług publicznych. Dotyczy to infrastruktury budynków publicznych, udogodnień, które mogą ułatwić komunikację osobom ze szczególnymi potrzebami i narzędzi informatycznych ułatwiających korzystanie ze stron internetowych. W Urzędzie Gminy w Ostaszewie działa Elektroniczna Platforma Usług Administracji Publicznej tzw. e-PUAP oraz e-Doręczenia. To system, dzięki którym można załatwić sprawy urzędowe przez Internet. Funkcje platformy pozwalają na tworzenie i szybką obsługę dokumentów elektronicznych. Za pomocą profilu zaufanego można podpisywać swoją korespondencję i w szybkim tempie komunikować się z urzędem. Dostęp do usług świadczonych przez platformę e-PUAP i e-

Doręczeń nie ma ograniczeń geograficznych. Z platform może korzystać każdy użytkownik, który ma dostęp do Internetu i posiada elektroniczny podpis kwalifikowany lub profil zaufany.

Zarządzanie kryzysowe

Organem właściwym w sprawach zarządzania kryzysowego na terenie gminy jest wójt. Do zadań wójta w sprawach zarządzania kryzysowego należy kierowanie działaniami związanymi z monitorowaniem, planowaniem, reagowaniem i usuwaniem skutków zagrożeń na terenie gminy oraz realizacji zadań z zakresu planowania cywilnego. Wójt na terenie gminy jest również organem właściwym do zarządzania, organizowania i prowadzenia szkoleń, ćwiczeń i treningów z zakresu reagowania na potencjalne zagrożenia oraz wykonywania przedsięwzięć wynikających z planu operacyjnego funkcjonowania gminy.

Wśród kompetencji Wójta można również wyróżnić przeciwdziałania skutkom zdarzeń o charakterze terrorystycznym oraz zadania z zakresu ochrony infrastruktury krytycznej. Swoje zadania wójt wykonuje przy pomocy komórki organizacyjnej Urzędu Gminy Ostaszewo właściwej w sprawach zarządzania kryzysowego. Organem pomocniczym wójta w zarządzaniu kryzysowym jest również Centrum Zarządzania Kryzysowego w Ostaszewie. Centrum wykonuje na obszarze gminy zadania związane z oceną występujących i potencjalnych zagrożeń mających wpływ na bezpieczeństwo publiczne, prognozowanie tych zagrożeń oraz przygotowanie propozycji działań. Ponadto przedstawia wójtowi wnioski dotyczące wykonania, zmiany lub zaniechania działań ujętych w gminnym planie zarządzania kryzysowego. Centrum przekazuje także do wiadomości publicznej informacje związane z zagrożeniami.

Współpraca z innymi jednostkami samorządu terytorialnego

Gmina Ostaszewo aktywnie współpracuje z innymi jednostkami samorządu terytorialnego. Gmina należy do:

- Związku Gmin Pomorskich od 15.05.2013 r.,
- Stowarzyszenia „Lokalna Grupa Rybacka – Rybacka Brać Mierzei” od 29.10.2009 r.,
- Stowarzyszenia „Żuławy” od 14.12.2000 r.,
- Stowarzyszenia „Obszar Metropolitalny Gdańsk – Gdynia – Sopot” od 25.04.2012 r.,
- Żuławskiej Lokalnej Grupy Działania od 08.06.2015 r.,
- Stowarzyszenia Gmin Przyjaznych Energii Odnawialnej w Kobylnicy od 19.04.2013 r.

DIAGNOZA

Do głównych atutów gminy w sferze społecznej należy zaliczyć sieć szkół publicznych odpowiednią do potrzeb gminy, zapewnioną podstawową opiekę zdrowotną, stosunkowo wysoki poziom bezpieczeństwa publicznego, rozwiniętą bazę kulturalną i sportowo-rekreacyjną, rosnącą aktywność mieszkańców w organizacjach pozarządowych, zmniejszającą się liczbę osób korzystających z pomocy społecznej, stosunkowo wysoki poziom edukacji, dostęp do usług publicznych, przygotowanie Gminy w kwestiach zarządzania kryzysowego i rozwiniętą współpracę z innymi jednostkami samorządu terytorialnego.

Jako niezadowolającą należy ocenić sytuację demograficzną (istnieją jednak przesłanki do poprawy sytuacji demograficznej i osiedleńczej w gminie) , migrację ludzi młodych, brak specjalistycznej opieki zdrowotnej i występujące problemy społeczne.

1.2 Sytuacja gospodarcza

W przedmiotowym punkcie przedstawiono diagnozę sytuacji gospodarczej gminy Ostaszewo. Zaprezentowano dane statystyczne wraz z wnioskami dotyczące podstawowych wskaźników obrazujących siłę gospodarczą gminy. Opisano charakter gospodarczy gminy, podejmowane działania w celu pozyskiwania inwestorów oraz scharakteryzowano główne podmioty gospodarcze z terenu gminy.

Podmioty gospodarcze i lokalny rynek

Charakter gospodarczy gminy

Gmina Ostaszewo ma charakter rolniczy. Ważnymi sektorami lokalnej gospodarki w gminie Ostaszewo jest rolnictwo. Działalność rolnicza stanowi źródło utrzymania znaczącej części mieszkańców. Znaczącym jest fakt, że ponad 90% powierzchni gminy stanowią użytki rolne. Duże znaczenie dla kierunków rozwojowych gminy ma rolnictwo. Znaczącą część powierzchni zajmują użytki rolne oraz grunty orne. Występują tereny wskazane do intensywnej uprawy wszelkich roślin polowych oraz warzywnictwa i sadownictwa.

Najwięcej zarejestrowanych na terenie gminy podmiotów gospodarczych należy do branż handlowych i usługowych. Do największych pracodawców działających na terenie gminy należą instytucje publiczne. Ponad 95% spośród zarejestrowanych podmiotów stanowią mikroprzedsiębiorstwa. Przemysł, jako dział gospodarki w gminie Ostaszewo nie zajmuje znaczącej pozycji. Większość firm zarejestrowanych w gminie ma charakter rodzinny i zatrudnia do 9 pracowników, jednak tworzą one miejsca pracy dla niewielkiej liczby ogółu zatrudnionych. Istotne jest wspieranie pozarolniczych funkcji gospodarstw rolnych w zakresie agroturystyki, zagród edukacyjnych oraz tworzenia krótkich łańcuchów dostaw. Pomimo warunków do rozwoju agroturystyki baza noclegowa jest znikoma jednak ulega rozszerzeniu, co pozytywnie wpływa na wizerunek gminy jako miejsca atrakcyjnego turystycznie i osiedleńczo.

Jednym z kluczowych kierunków rozwoju gminy Ostaszewo jest wzmocnienie jej funkcji gospodarczej, zwłaszcza w kontekście korzystnego położenia w sąsiedztwie drogi ekspresowej S7. Planowane przeznaczenie terenów zlokalizowanych przy skrzyżowaniu dróg powiatowych z trasą ekspresową na cele magazynowe, produkcyjne, usługowe i składowe może stworzyć fundament pod rozwój zróżnicowanej działalności gospodarczej. Dostępność nowoczesnej infrastruktury drogowej znacząco zwiększa konkurencyjność gminy jako lokalizacji dla inwestorów z branży logistycznej, rolno-przetwórczej oraz przemysłowej.

Atutem gminy jest również dominujący rolniczy charakter, który – mimo ograniczeń wynikających z wysokiej klasy bonitacyjnej gruntów – może stać się podstawą dla rozwoju nowoczesnych form produkcji rolnej oraz przetwórstwa spożywczego. Działalność ta, odpowiednio wsparta planistycznie, może przybrać formę zorganizowanych stref aktywności gospodarczej powiązanych funkcjonalnie z otaczającym rolnictwem. Szczególny potencjał wykazuje możliwość lokalizacji obiektów do przechowywania, pakowania i dystrybucji produktów rolnych, a także infrastruktury wspierającej rozwój rolnictwa precyzyjnego i ekologicznego.

Łącznie wskazane kierunki rozwoju – zarówno przemysłowego, jak i rolniczo-logistycznego – powinny znaleźć wyrazne odzwierciedlenie w planie ogólnym gminy. Wyznaczenie nowych, odpowiednio zlokalizowanych terenów inwestycyjnych jest kluczowe dla pełnego wykorzystania potencjału gminy i budowania jej trwałej pozycji gospodarczej w regionie.

Działalność gospodarcza w gminie

W formie tabelarycznej zaprezentowano rodzaj działalności gospodarczej z podziałem na sekcje PKD wśród podmiotów z gminy Ostaszewo zarejestrowanych w rejestrze REGON w latach 2021-2024.

Tabela 11 Rodzaj działalności gospodarczej z podziałem na sekcje PKD wśród podmiotów zarejestrowanych w rejestrze REGON w gminie Ostaszewo w latach 2021-2024

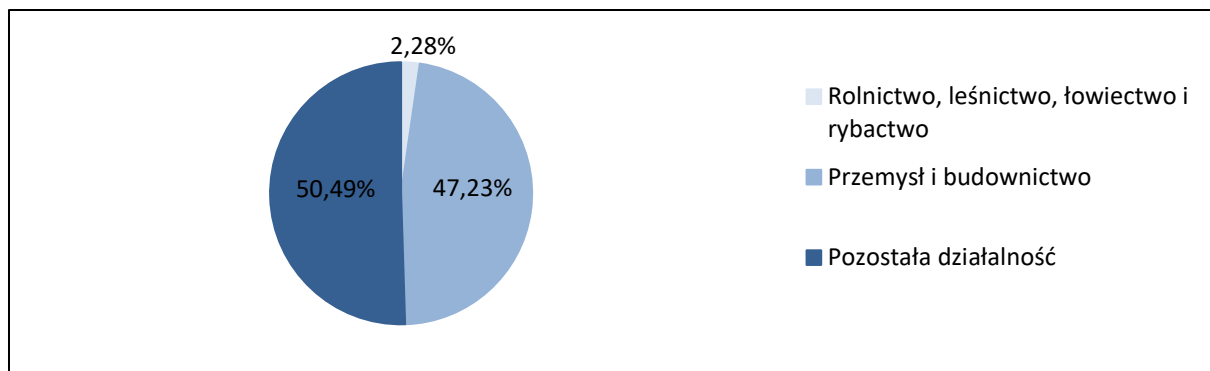
SEKCJA PKD	2021	2022	2023	2024
A: Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	6	6	8	7
B: Górnictwo i wydobywanie	0	0	0	0
C: Przetwórstwo przemysłowe	72	69	68	66
D: Wytwarzania i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	0	0	0	0
E: Dostawa wody, gospodarowanie ciekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	3	3	3	3
F: Budownictwo	57	71	71	76
G: Handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	35	35	35	37
H: Transport i gospodarka magazynowa	13	13	14	15
I: Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	4	5	6	5
J: Informacja i komunikacja	6	5	6	6
K: Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	4	4	4	3
L: Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	9	8	8	9
M: Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	18	17	19	18
N: Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	7	7	7	5
O: Administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	8	8	8	8
P: Edukacja	6	6	6	6
Q: Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	9	9	8	11
R: Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	5	4	4	3
S i T: Pozostała działalność usługowa oraz gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników	26	27	28	27
U: Organizacje i zespoły eksterytorialne	0	0	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie bdl.stat.gov.pl

Z powyższych danych wynika, że w obrazie gospodarczym gminy dominuje działalność z sekcji C, F, G oraz S i T.

Poniżej przedstawiono wykres obrazujący udział podmiotów gospodarczych z sektora rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa, przemysłu i budownictwa oraz pozostałej działalności w ogólnej liczbie podmiotów gospodarczych w gminie Ostaszewo.

Wykres 12 Podmioty sektorów gospodarczych w ogólnej liczbie podmiotów gospodarczych w gminie Ostaszewo w 2024 r. (%)

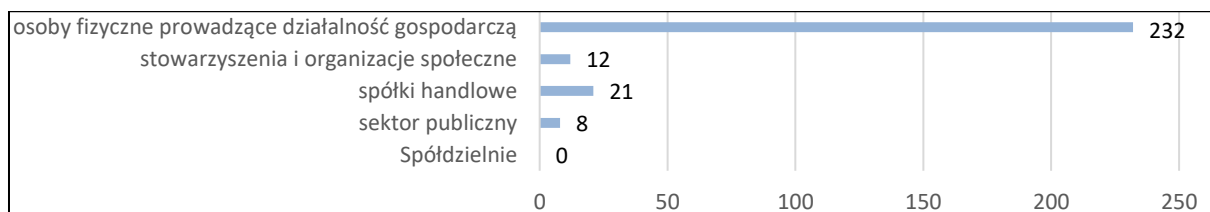

Źródło: opracowanie własne na podstawie bdl.stat.gov.pl

Wykres ten pokazuje, że zdecydowaną większość udziału w profilu gospodarczym gminy stanowi przemysł i budownictwo oraz działalność inna niż rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo.

Poniżej zaprezentowano liczbę podmiotów gospodarczych w gminie Ostaszewo w podziale na sektory własnościowe w 2024 r.

Wykres 13 Podmioty gospodarcze według sektorów własnościowych w gminie Ostaszewo (2024 r.)

Źródło: opracowanie własne na podstawie bdl.stat.gov.pl

Powyższy wykres wyraźnie wskazuje, że gospodarka w gminie Ostaszewo oparta jest w szczególności o osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Wskaźniki siły gospodarczej gminy

Poniżej przedstawiono podstawowe wskaźniki opisujące siłę gospodarczą gminy Ostaszewo.

Tabela 12 Podmioty wpisane do rejestru REGON na 1000 mieszkańców w gminie Ostaszewo w latach 2020-2024

	2020	2021	2022	2023	2024
Podmioty wpisane do rejestru REGON na 1000 mieszkańców	94	98	102	104	106

Źródło: opracowanie własne na podstawie bdl.stat.gov.pl

Tabela 13 Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 1000 mieszkańców w gminie Ostaszewo w latach 2020-2024

	2020	2021	2022	2023	2024
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 1000 mieszkańców	72	75	78	80	80

Źródło: opracowanie własne na podstawie bdl.stat.gov.pl

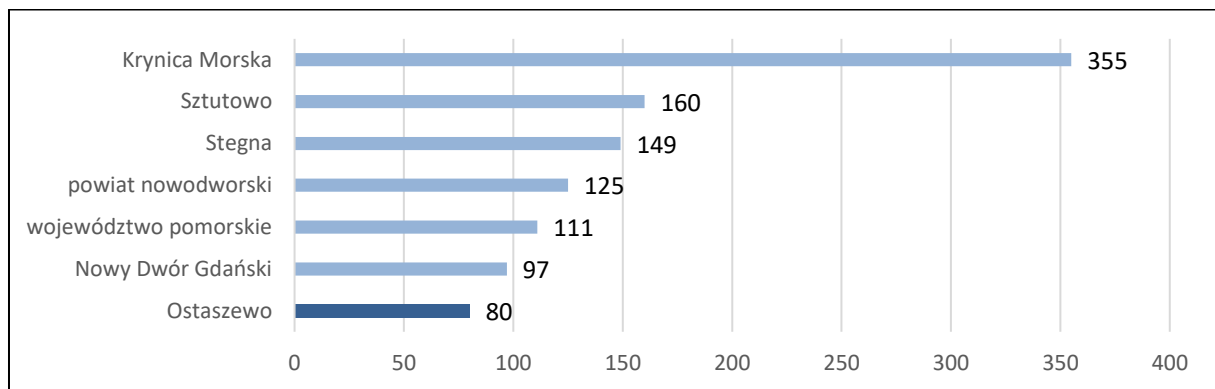
Tabela 14 Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą w gminie Ostaszewo w latach 2020-2024

	2020	2021	2022	2023	2024
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	215	221	228	234	232

Źródło: opracowanie własne na podstawie bdl.stat.gov.pl

Dane w powyższych tabelach wskazują na wzrost liczby podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 1000 mieszkańców i osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą również w przeliczeniu na 1000 mieszkańców na przestrzeni ostatnich lat. Na rozwój podmiotów gospodarczych w gminie ma wpływ dostępność środków od zewnętrznych źródeł finansowania na ich powstanie i rozwój. Poniżej przedstawiono jak wskaźnik liczby osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w przeliczeniu na 1000 mieszkańców kształtuje się dla gminy Ostaszewo na tle innych gmin powiatu nowodworskiego i dla powiatu nowodworskiego.

Wykres 14 Wskaźnik osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w przeliczeniu na 1000 mieszkańców dla województwa pomorskiego, powiatu nowodworskiego i gmin wchodzących w jego skład (2024 r.)

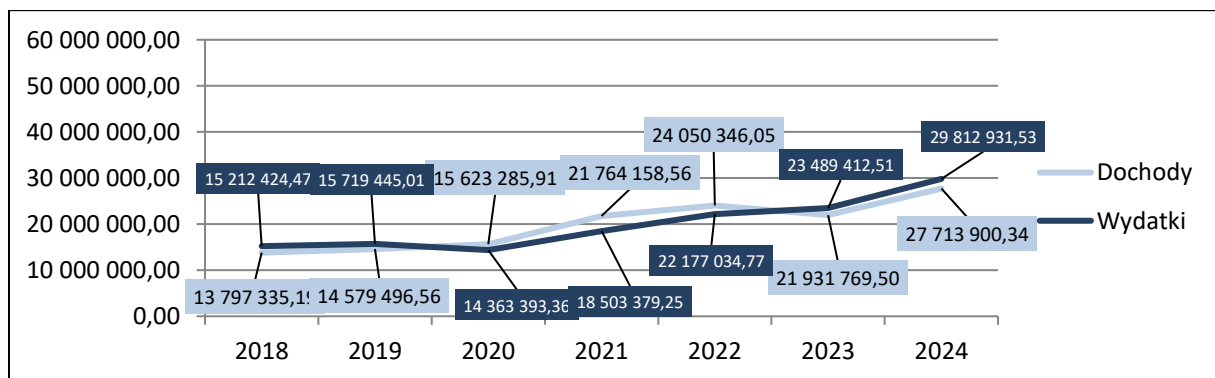
Źródło: opracowanie własne na podstawie bdl.stat.gov.pl

Powyższy wykres wykazuje, że analizowany wskaźnik dla gminy Ostaszewo jest najniższym wskaźnikiem wśród gmin powiatu nowodworskiego.

Finanse publiczne

Poniżej przedstawiono dane dotyczące wysokości dochodów i wydatków gminy Ostaszewo w latach 2018-2023.

Wykres 15 Dochody i wydatki ogółem gminy Ostaszewo w latach 2018-2023 (zł)

Źródło: opracowanie własne na podstawie bdl.stat.gov.pl

Wykres wskazuje, że dochody gminy Ostaszewo były wyższe niż wydatki z budżetu w latach 2020-2022.

Poniżej przedstawiono wskaźnik dochodów gminy w przeliczeniu na 1 mieszkańca w latach 2018-2024 oraz porównanie wartości za 2024 r. w stosunku do pozostałych gmin powiatu nowodworskiego, powiatu nowodworskiego i województwa pomorskiego.

Tabela 15 Dochody gminy w przeliczeniu na 1 mieszkańca w gminie Ostaszewo w latach 2018-2024

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Dochody na 1 mieszkańca (zł)	4 272,94	4 547,57	5 223,43	7 330,47	8 199,91	7 487,80	9 517,14

Źródło: opracowanie własne na podstawie bdl.stat.gov.pl

W powyższej tabeli zaobserwować można wzrost wysokości dochodów gminy Ostaszewo w przeliczeniu na 1 mieszkańca w 2024 r. w porównaniu do 2018 r. Widoczny jest znaczący wzrost wartości wskaźnika w 2024 r. w stosunku do 2023 r.

Tabela 16 Dochody gminy w przeliczeniu na 1 mieszkańca w gminie Ostaszewo w 2024 w porównaniu do gmin powiatu nowodworskiego, powiatu nowodworskiego i województwa pomorskiego

GMINA	DOCHODY GMINY W PRZELICZENIU NA 1 MIESZKAŃCA (zł)
Krynica Morska	28 432,56
Ostaszewo	9 517,14
województwo pomorskie	9 183,40
Stegna	8 849,00
powiat nowodworski	8 751,15
Sztutowo	8 340,54
Nowy Dwór Gdański	7 292,52

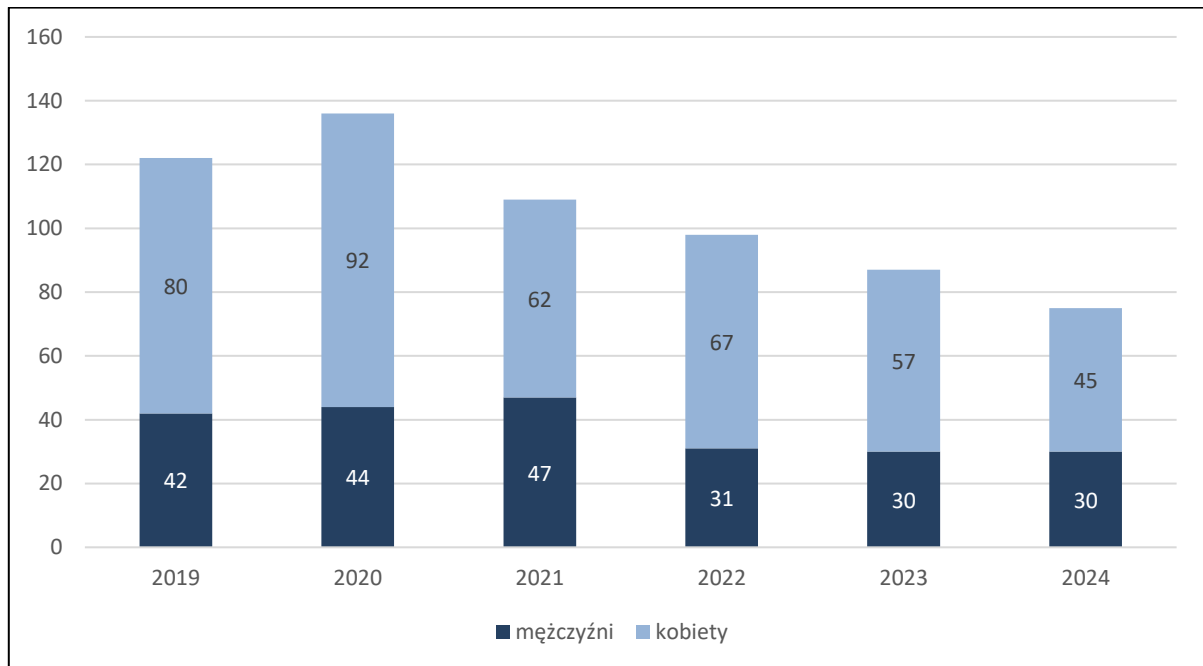
Źródło: opracowanie własne na podstawie bdl.stat.gov.pl

Analizowany wskaźnik plasuje gminę Ostaszewo na 2 miejscu wśród wszystkich gmin powiatu nowodworskiego – wartość wskaźnika jest wyższa niż dla powiatu nowodworskiego i województwa pomorskiego.

Rynek pracy

Poniżej zaprezentowane dane dotyczące liczby osób bezrobotnych zarejestrowanych w gminie Ostaszewo w latach 2019-2024.

Wykres 16 Liczba bezrobotnych w gminie Ostaszewo w latach 2019-2024

Źródło: opracowanie własne na podstawie bdl.stat.gov.pl

Zauważalne jest malejące bezrobocie. W analizowanym okresie liczba bezrobotnych wśród kobiet była większa niż u mężczyzn. Poniżej przedstawiono dane dotyczące bezrobocia w gminie Ostaszewo w porównaniu do innych gmin powiatu nowodworskiego i dla powiatu nowodworskiego (stan na 31.12.2024 r.).

Tabela 17 Dane dotyczące bezrobocia w gminach powiatu nowodworskiego i w powiecie nowodworskim – stan na 31.12.2024 r.

GMINA/POWIAT	UDZIAŁ LICZBY BEZROBOTNYCH W LICZBIE OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM (%)
Krynica Morska	6,55
Nowy Dwór Gdański	5,81
powiat nowodworski	5,38
Sztutowo	5,28
Stegna	4,80
Ostaszewo	4,40
województwo pomorskie	3,10

Źródło: opracowanie własne na podstawie bdl.stat.gov.pl

Wskaźnik procentowy udziału liczby osób bezrobotnych w ogólnej liczbie osób w wieku produkcyjnym w gminie Ostaszewo kształtuje się na najniższym poziomie wśród wszystkich gmin powiatu nowodworskiego. Potwierdza to, że gmina jest potencjalnie atrakcyjnym miejscem do osiedlania się dla ludzi młodych.

Mimo istnienia zjawiska bezrobocia w gminie Ostaszewo, jego natężenie – szczególnie wśród ludzi młodych – nie przyjmuje skrajnie negatywnych wartości. Wskaźnik udziału osób bezrobotnych w ogólnej liczbie mieszkańców w wieku produkcyjnym należy do najniższych w powiecie nowodworskim, co potwierdza, że gmina charakteryzuje się stosunkowo stabilną sytuacją na lokalnym rynku pracy. Współpraca gminy z Powiatowym Urzędem Pracy w Nowym Dworze Gdańskim, w ramach programów aktywizacji zawodowej, przyczynia się do ograniczenia trwałego bezrobocia – szczególnie wśród osób młodych i wkraczających na rynek pracy (w dodatku bez wysokich kwalifikacji).

Warto zauważyć, że coraz większa grupa mieszkańców – zwłaszcza młodszych roczników – łączy życie w gminie z zatrudnieniem poza jej granicami. Gmina Ostaszewo zyskuje na znaczeniu jako miejsce zamieszkania dla osób pracujących zdalnie lub dojeżdżających do pracy w Trójmieście. Dzięki dogodnemu położeniu w pobliżu drogi ekspresowej S7 oraz około 30-minutowemu dojazdowi do Gdańska czy Elbląga, mieszkańcy mają realną możliwość codziennego dojazdu do ośrodków miejskich, przy jednoczesnym korzystaniu z walorów życia na terenach wiejskich. Zjawisko migracji wahadłowej i pracy zdalnej, opisywane m.in. w raportach Instytutu Badań Strukturalnych oraz Polskiego Instytutu Ekonomicznego, jest dziś powszechne w całym kraju i szczególnie często dotyczy młodych ludzi, którzy wybierają miejsca zamieszkania zapewniające wysoką jakość życia przy zachowaniu dostępności do rynku pracy. Gmina Ostaszewo wpisuje się w ten trend, oferując spokojne, dobrze skomunikowane otoczenie. Co więcej, możliwość zamieszkiwania w mniejszych miejscowościach i pracy zdalnej została trwale utrwalona po pandemii COVID-19, co potwierdzają dane m.in. z raportu „Praca zdalna po pandemii” (PARP, 2023). Trend ten wzmacnia argument, że gmina Ostaszewo – mimo lokalnych ograniczeń ofert pracy – może przyciągać osoby aktywne zawodowo, podnosząc tym samym swój potencjał demograficzny i społeczny. Choć bezrobocie wśród osób bez kwalifikacji pozostaje wyzwaniem, to właśnie wzmocnienie infrastruktury gospodarczej i usługowej, a także dalsze wspieranie elastycznych form zatrudnienia, może być odpowiedzią na te potrzeby. Napływ cudzoziemców, w tym Ukraińców, może pozytywnie wpłynąć na lokalny rynek pracy, uzupełniając braki kadrowe i wspierając rozwój gospodarczy gminy.

DIAGNOZA

Do głównych atutów gminy w sferze gospodarczej należy zaliczyć wzrost przedsiębiorczości w gminie, poziom zamożności mieszkańców wyższy niż dla powiatu nowodworskiego, stabilną sytuację finansową gminy na przestrzeni lat, zmniejszający się poziom bezrobocia, warunki do rozwoju agroturystyki.

Jako niezadowalające należy ocenić wciąż niski poziom przedsiębiorczości w porównaniu do innych gmin powiatu nowodworskiego, utrzymujący się poziom bezrobocia, ograniczone możliwości zmiany pracy, niski poziom budowania i promocji marki lokalnych produktów.

1.3 Sytuacja przestrzenna

W przedmiotowym punkcie przedstawiono diagnozę sytuacji przestrzennej gminy Ostaszewo. Opisano lokalizację gminy pod kątem komunikacyjnym i przedstawiającym charakter rolniczo-przemysłowy gminy. Następnie przedstawiono kwestie gospodarki odpadami, infrastruktury technicznej, dóbr kulturowych i zagospodarowania przestrzennego.

Infrastruktura drogowa i dostępność komunikacyjna

Gmina Ostaszewo zlokalizowana jest we wschodniej części województwa pomorskiego w powiecie nowodworskim. W całości położona jest na terenie Żuław Wiślanych.

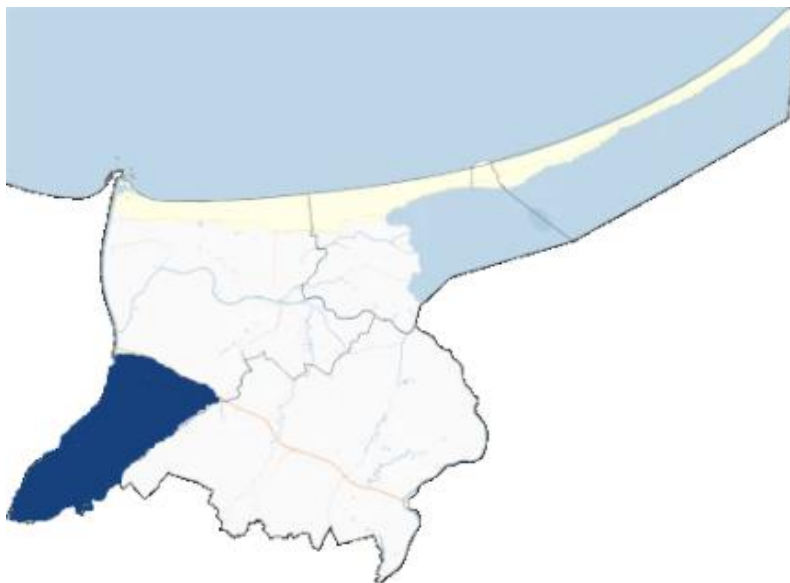
Rysunek 2 Lokalizacja gminy Ostaszewo na planie województwa pomorskiego

Źródło: opracowanie własne

Gmina Ostaszewo sąsiaduje z gminami Stegna i Nowy Dwór Gdański (z terenu powiatu nowodworskiego), Nowy Staw i Lichnowy (z terenu powiatu malborskiego) oraz Cedry Wielkie i Suchy Dąb (z terenu powiatu gdańskiego).

Rysunek 3 Lokalizacja gminy Ostaszewo na planie powiatu nowodworskiego

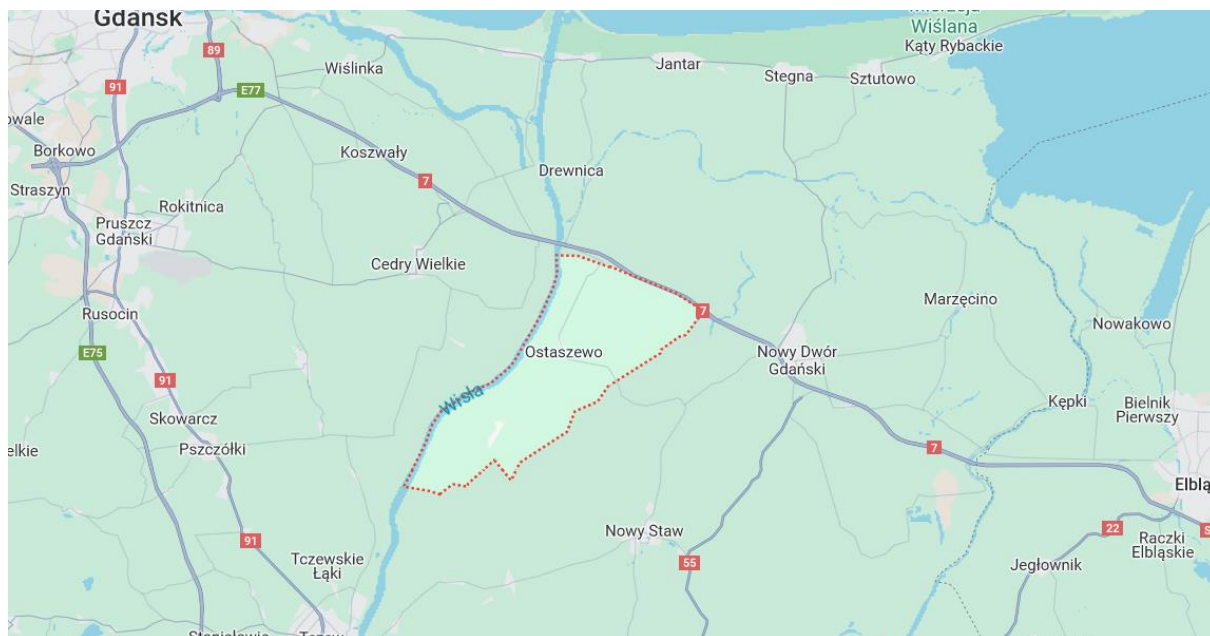

Źródło: opracowanie własne

Całkowita powierzchnia gminy Ostaszewo wynosi 60,65 km².

Gmina pod względem krajobrazu ma charakter rolniczy – typowymi krajobrazami są pola oraz wsie o luźnej zabudowie. Poniżej przedstawiono położenie komunikacyjne gminy Ostaszewo.

Rysunek 4 Położenie komunikacyjne gminy Ostaszewo

Źródło: opracowanie własne na podstawie www.google.pl/maps

Sieć dróg stanowią drogi powiatowe, gminne i wewnętrzne. Ponadto w gminie występuje sieć dróg wewnętrznych gospodarczych stanowiących dojazd do pól. System drogowy odgrywa najistotniejszą rolę w obsłudze komunikacyjnej mieszkańców gminy. Sieć dróg nie jest rozbudowana co wynika z niewielkiej liczby miejscowości na terenie gminy – sieć zapewnia dobre połączenia zarówno z ośrodkami zewnętrznymi jak i ze wszystkimi sołectwami w gminie, ośrodkami miejskimi wyższego rzędu tj. Gdańskiem, Elblągiem i Nowym Dworem Gdańskim. Konieczność modernizacji dotyczy dróg i infrastruktury towarzyszącej: chodników, parkingów, oświetlenia.

Od północy z gminą graniczy droga ekspresowa nr 7 na odcinku Elbląg-Gdańsk. Przez teren gminy nie przebiegają linie kolejowe.

Dziedzictwo kulturowe

Gmina Ostaszewo może poszczycić się licznymi zabytkami, będącymi pozostałościami bogatego dziedzictwa kulturowego naszych terenów, które stanowią szczególnie cenne pamiątki minionych dziejów, należą do nich zabytki ruchome, jak i nieruchome. Wśród najważniejszych zabytków nieruchomych znajdują się budynki i budowle użytku publicznego i prywatne domy. Zabytkowe obiekty są objęte wojewódzką ewidencją zabytków, prowadzoną przez Pomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, a także gminną ewidencją zabytków prowadzoną przez Gminę. Zabytki o największej wartości historycznej są ponadto wpisane do rejestru zabytków, obejmującego 12 obiektów:

- wiatrak w Palczewie,
- kościół filialny p.w. Św. Jerzego w Jezierniku,
- dom w Nowej Kościelnicy,

- dom w Nowej Kościelnicy,
- dom w Gniazdowie,
- dom w Nowej Cerkwi,
- zagroda /dom, spichlerz w Nowej Cerkwi,
- ruina kościoła p.w. Św. Jana Chrzciciela w Ostaszewie,
- kościół parafialny p.w. Św. Marcina oraz cmentarz przykościelny w Nowej Cerkwi,
- kościół filialny p.w. Matki Boskiej Częstochowskiej w Palczewie,
- dom przewoźnika w Groblicy,
- kościół parafialny p.w. Św. Jana Chrzciciela w Ostaszewie.

Część zabytków na terenie gminy Ostaszewo znajduje się w złym stanie materialnym i wymaga przeprowadzenia prac konserwatorsko-remontowych. Zabytki, których właścicielami są osoby prywatne są przez nie zabezpieczane we własnym zakresie (właściciele zabytków mają możliwości uzyskania dofinansowania na renowację od Pomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków).

Gospodarka odpadami

Odpady komunalne z terenu gminy Ostaszewo odbierane są w sposób:

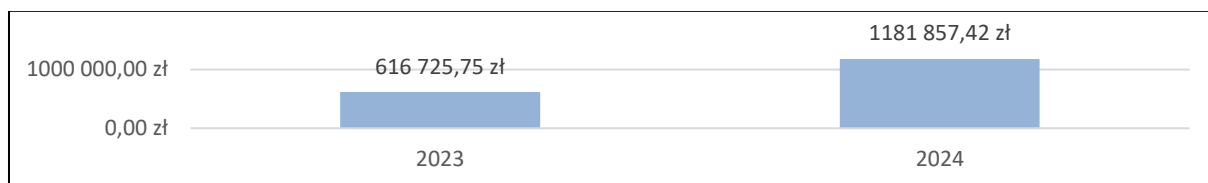
- selektywny – od 1 stycznia 2017 r. segregacja odpadów komunalnych odbywa się w czterech frakcjach, polegająca na oddzielnym gromadzeniu odpadów opakowaniowych tj. papieru (na PSZOK), szkła (w worku zielonym), metalu, tworzyw sztucznych, odpadów wielomateriałowych (w worku żółtym) oraz bioodpadów (w worku brązowym),
- Każdy mieszkaniec zobowiązany jest do selektywnej zbiórki odpadów komunalnych – z tego względu niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne należą do grupy odpadów, których nie d się zakwalifikować do innych frakcji (np. papier, szkło, plastik, odpady biodegradowalne). Są to zazwyczaj odpady, które nie nadają się do recyklingu lub ponownego przetworzenia.

Na terenie gminy Ostaszewo nie ma możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych. Odpady te są przekazywane do podmiotów specjalizujących się w ww. działaniach. W gminie funkcjonuje Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych w Ostaszewie. W PSZOK można bezpłatnie zostawić:

- papier i tekturę, w tym opakowania,
- metal, w tym opakowania,
- tworzywa sztuczne,
- szkło w tym opakowania,
- opakowania wielomateriałowe,
- bioodpady (gałęzie, liście, trawa po koszeniu trawników, obierki),
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny (AGD, RTV),
- odpady wielkogabarytowe (meble),
- zużyte opony,
- przeterminowane leki i chemikalia z gospodarstw domowych,
- odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałych w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igły i strzykawki,
- odpady tekstyliów i odzieży,
- odpady budowlane i rozbiórkowe z gospodarstw domowych (czysty gruz betonowy).

Głównym kosztem funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi poniesionym przez Gminę Ostaszewo jest koszt odbioru, odzysku, recyklingu i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, czyli koszt odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych odbieranych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych z terenu gminy Ostaszewo. Poniżej przedstawiono ww. wartość wydatków związanych z systemem gospodarowania odpadami komunalnymi w gminie Ostaszewo w latach 2023-2024.

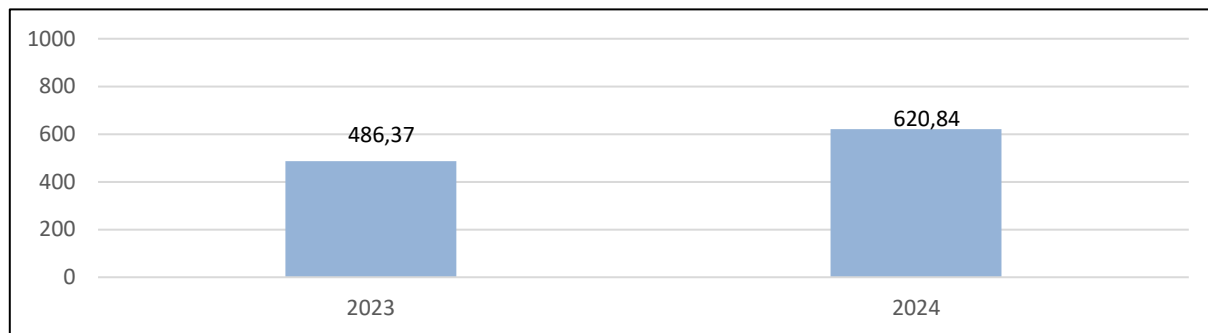
Wykres 17 Wydatki związane z funkcjonowaniem systemu gospodarowania odpadami w gminie Ostaszewo w latach 2023-2024 (w zł)

Źródło: opracowanie własne na podstawie Analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Ostaszewo za 2024 r. i Analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Ostaszewo za 2023 r.

Poniżej zaprezentowano łączny ładunek odebranych odpadów komunalnych w gminie Ostaszewo w latach 2023-2024.

Wykres 18 Łączna masa odebranych odpadów komunalnych w gminie Ostaszewo w latach 2023-2024 (Mg)

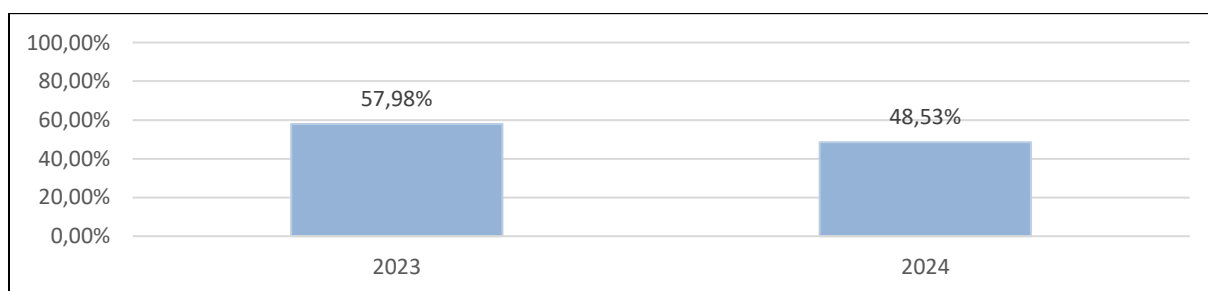

Źródło: opracowanie własne na podstawie Analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Ostaszewo za 2024 r. i Analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Ostaszewo za 2023 r.

Masa odebranych odpadów komunalnych w 2024 r. wzrosła w stosunku do 2023 r.

Poniżej przedstawiono dane dotyczące osiągniętego poziomu recyklingu w gminie Ostaszewo.

Wykres 19 Dane dotyczące poziomu recyklingu odpadów zebranych na terenie gminy Ostaszewo

Źródło: opracowanie własne na podstawie Analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Ostaszewo za 2024 r. i Analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Ostaszewo za 2023 r.

W analizowanych latach Gmina osiągnęła wymagany ustawowo poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych.

Gmina sukcesywnie realizuje działania na rzecz usuwania wyrobów zawierających azbest, głównie płyt azbestowych i cementowych w pokryciach dachowych.

Infrastruktura techniczna

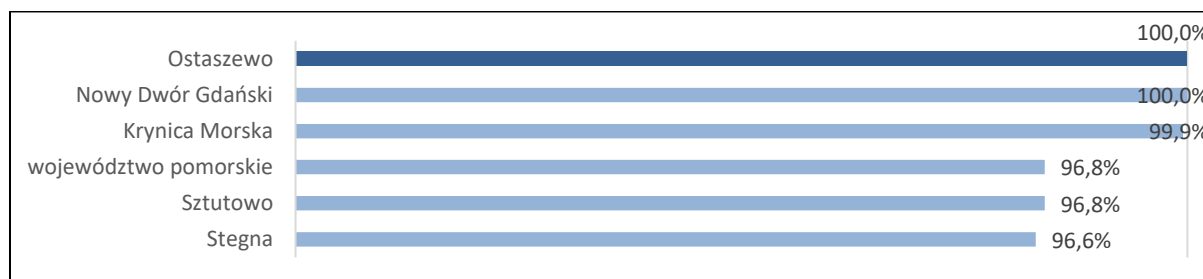
Infrastruktura wodno-kanalizacyjna

Gmina Ostaszewo dysponuje czynną siecią rozdzielczą wodociągów oraz kanalizacyjną.

Sieć wodociągowa

Istniejąca sieć wodociągowa jest w różnym stanie technicznym. Długość eksploatowanej sieci wodociągowej w gminie wynosi 47,69 km.

Wykres 20 Osoby korzystające z sieci wodociągowej w ogólnej liczbie mieszkańców powiatu nowodworskiego, województwa pomorskiego i w poszczególnych gminach powiatu nowodworskiego (2023 r.)

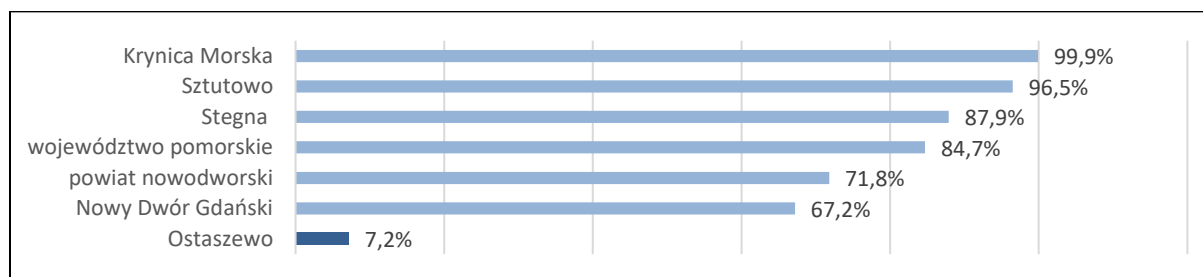
Źródło: opracowanie własne na podstawie bdl.stat.gov.pl

Dla gminy Ostaszewo odnotowano najwyższy wskaźnik spośród wszystkich gmin powiatu nowodworskiego. Wskaźnik jest wyższy niż dla powiatu nowodworskiego i województwa pomorskiego.

Sieć kanalizacyjna

Długość wybudowanej kanalizacji sanitarnej w gminie wynosi 1,00 km.

Wykres 21 Osoby korzystające z sieci kanalizacyjnej w ogólnej liczbie mieszkańców w powiecie nowodworskim, województwie pomorskim i w poszczególnych gminach powiatu nowodworskiego (2023 r.)

Źródło: opracowanie własne na podstawie bdl.stat.gov.pl

Analizowany wskaźnik dla gminy Ostaszewo jest zdecydowanie najniższy wśród wszystkich gmin powiatu nowodworskiego.

Obserwuje się inwestycje w przydomowe oczyszczalnie ścieków (m.in. ze środków własnych gminy w ramach dotacji celowej na realizację zadań proekologicznych).

Oczyszczalnie ścieków

Na terenie gminy funkcjonuje komunalna oczyszczalnia ścieków w Ostaszewie oraz lokalna oczyszczalnia ścieków w Nowej Cerkwi.

Zaopatrzenie w ciepło

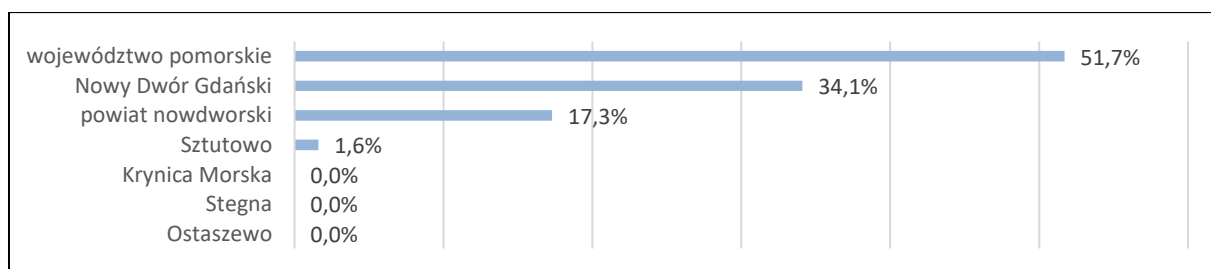
W gminie Ostaszewo potrzeby cieplne pokrywane są ze źródeł energetyki indywidualnej. Na terenie gminy nie wstępują duże kotłownie grzewcze, zlokalizowane zwykle przy dużych zakładach przemysłowych oraz kotłownie o dużej mocy cieplnej. W skład kotłowni lokalnych wliczane są kotłownie wytwarzające ciepło dla potrzeb własnych obiektów użyteczności publicznej oraz budynków mieszkalnych. Na terenie gminy nie funkcjonują przedsiębiorstwa ciepłownicze oraz centralny system ciepłowniczy. W gminie występuje znaczna dywersyfikacja zużywanych paliw przez odbiorców ciepła. Na terenie gminy występują instalacje OZE produkujące ciepło. Są to kotły na biomasę (drewno) służące do produkcji ciepła na cele grzewcze i przygotowania ciepłej wody użytkowej, kolektory słoneczne do przygotowania ciepłej wody użytkowej oraz pompy ciepła pracujące w zarówno w instalacjach centralnego ogrzewania jak i przygotowania ciepłej wody użytkowej.

Sieć gazowa

Obecnie gmina Ostaszewo nie korzysta z gazu ziemnego, w odległości ok. 12 km przebiega gazociąg przesyłowy wysokiego ciśnienia relacji Nowy Staw – Nowy Dwór. Zaopatrzenie w gaz ziemny gminy Ostaszewo wymaga wybudowania odcinka gazociągu wysokiego ciśnienia o długości ok. 12 km wraz ze stacją redukcyjno-pomiarową na terenie gminy. Gazyfikacja gminy uwarunkowana jest wieloma czynnikami: technicznymi, ekonomicznymi związanymi z bezpieczeństwem energetycznym oraz planami rozwoju przedsiębiorstw gazowniczych świadczących usługi dystrybucji gazu ziemnego na terenie województwa pomorskiego.

Poniżej zaprezentowano porównanie gmin powiatu nowodworskiego, powiatu nowodworskiego i województwa pomorskiego pod kątem % mieszkańców korzystających z sieci gazowej w 2023 r.

Wykres 22 Osoby korzystające z sieci gazowej w ogólnej liczbie mieszkańców powiatu nowodworskiego, województwa pomorskiego i w poszczególnych gminach powiatu nowodworskiego (2023 r.)

Źródło: opracowanie własne na podstawie bdl.stat.gov.pl

Gmina Ostaszewo jest jedną z 3 gmin powiatu nowodworskiego, które nie posiadają sieci gazowej.

Sieć elektroenergetyczna

Stan istniejący zaopatrzenia w energię elektryczną przedstawia się następująco:

- odbiorcy energii na terenie gminy zasilani są siecią linii elektroenergetycznych średniego napięcia 15 kV wychodzących z GPZ 110/15 kV i doprowadzających energię do stacji transformatorowych 15/0,4 kV,
- do odbiorców energia przesyłana jest liniami niskiego napięcia 0,4 kV

- z energii elektrycznej korzysta 100 % mieszkańców
- tan zaopatrzenia w energię elektryczną nie jest w pełni zadowalający; występują przerwy w dostawie energii i spadki napięcia; główną tego przyczyną są duże odległości pomiędzy GPZ Nowy Dwór Gdański a GPZ Malbork co powoduje wydłużenie linii średniego napięcia. Trudności pogłębiają znaczne odległości pomiędzy punktami zasilającymi (15/0,4 kV) wydłużające linie niskiego napięcia; większość sieci 15 kV i 0,4 kV oraz oświetlenie uliczne – są w znacznym stopniu wyeksploatowane mimo bieżących remontów i konserwacji;
- przez obręby Palczewo, Nowa Cerkiew i Gniazdowo przebiega tranzytem istniejąca napowietrzna linia elektroenergetyczna najwyższych napięć 400 kV z pasem technologicznym 80 m (2 x 40 m), gdzie obowiązuje zakaz zabudowy i aktualne przepisy odrębne
- przez obręby Nowa Cerkiew i Palczewo przebiega korytarz realizowanej kablowej linii elektroenergetycznej wysokiego napięcia 110 kV.

Infrastruktura teleinformatyczna

Dostępność mieszkańców gminy Ostaszewo do infrastruktury telekomunikacyjnej systematycznie się poprawia. Sieć przewodowa telekomunikacyjna obejmuje teren całej gminy. Dzieje się tak za sprawą rozwoju telefonii komórkowej. Praktycznie cały obszar gminy objęty jest zasięgiem wszystkich funkcjonujących w Polsce operatorów sieci komórkowej. Rozwija się również rynek usług informatycznych, tj. transmisja danych i dostęp do sieci internetowej choć infrastruktura teleinformatyczna wymaga rozwoju. Dalszy rozwój społeczeństwa informacyjnego na terenie gminy będzie uzależniony od ograniczenia bariery ekonomicznej w dostępie do Internetu oraz od efektywnego informatyzowania administracji publicznej na poziomie gminy. Procesowi temu powinny towarzyszyć działania związane z uświadamianiem i edukacją mieszkańców jak korzystać z usług i technologii informacyjnych, zwłaszcza w grupie wiekowej osób 50+.

Zagospodarowanie przestrzenne

Kierunki zagospodarowania przestrzennego w gminie określa Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ostaszewo. Estetyka przestrzeni publicznej jest na stosunkowo wysokim poziomie. Gmina przystąpiła również do opracowania Planu Ogólnego. W gminie zauważalny jest wzrost liczby wyznaczonych działek budowlanych oraz wydawanych decyzji o warunkach zabudowy.

Tabela 18 Liczba wydanych decyzji podziałowych w gminie Ostaszewo w latach 2016-2025

Rok	Liczba
2016	12
2017	15
2018	9
2019	6
2020	15
2021	14
2022	5
2023	7
2024	12
do 06.2025	14

Źródło: opracowanie własne

Tabela 19 Liczba wydanych decyzji o warunkach zabudowy w gminie Ostaszewo w latach 2015-2025

Rok	Liczba
2015	22
2016	24
2017	30
2018	26
2019	35
2020	36
2021	36
2022	32
2023	36
2024	61
2025 do 30.06	41

Źródło: opracowanie własne

Szczególnie widoczny jest wzrost wartości od 2022 r.

Analiza zapotrzebowania na nową zabudowę

Tendencje demograficzne i implikacje przestrzenne

W latach 2018–2024 liczba mieszkańców gminy Ostaszewo zmniejszyła się o ok. 300 osób (z ok. 3,2 tys. do ok. 2,9 tys.). Zmienność salda migracji (lata dodatnie i ujemne) potwierdza wrażliwość demografii na bodźce rynkowe i infrastrukturalne. Jednocześnie rosnące zainteresowanie osiedlaniem się na obszarach wiejskich w rejonie oddziaływania Trójmiasta i Elbląga oraz poprawa dostępności komunikacyjnej (S7) tworzą realne przesłanki do hamowania spadku i umiarkowanej odbudowy potencjału ludnościowego. Dla potrzeb niniejszego bilansu przyjęto dwa scenariusze planistyczne:

- wariant minimalny (stabilizacyjny): utrzymanie liczby ludności w horyzoncie do 2045 r. w granicach ~2,9–3,0 tys., z ograniczonym napływem migracyjnym i wymianą zasobów mieszkaniowych,
- wariant optymalny (umiarkowanego wzrostu): stopniowe zwiększanie liczby ludności do ~3,1–3,2 tys. w wyniku napływu z obszarów metropolitalnych, przy utrzymaniu tendencji migracji ludności z dużych miast na obszary podmiejskie i wiejskie.

Wnioski dla planowania przestrzennego to przede wszystkim konieczność zwiększenia podaży terenów mieszkaniowych (jednorodzinnych i zagrodowych) w jednostkach o potwierdzonej chłonności infrastrukturalnej oraz zapewnienie rezerwy terenów usługowych i produkcyjno-magazynowych przy węzłach i drogach wyższej klasy, aby substytuować lokalny rynek pracy i stabilizować migracje.

Zasoby mieszkaniowe i standardy

Zasoby mieszkaniowe gminy wynoszą ok. 991 mieszkań (stan na koniec 2023/2024 r.). W latach 2019–2024 przybyło ok. 66 lokali, tj. średnio ~13 rocznie. Wskaźnik liczby mieszkań na 1000 mieszkańców pozostaje najniższy w powiecie, co wskazuje na niedobór substancji mieszkaniowej względem popytu potencjalnego i standardów regionalnych. Część zasobu wymaga prac remontowych i termomodernizacyjnych, co ogranicza realną podaż.

Przyjęto następujące założenia do bilansu:

- średnia powierzchnia użytkowa nowego mieszkania: ok. 90 m² (zbieżna z dotychczasowymi parametrami wiejskiej zabudowy jednorodzinnej),
- kontynuacja tempa przyrostu liczby mieszkańców: 13 lokali/rok (wariant minimalny) oraz do 20 lokali/rok (wariant optymalny, przy wzmocnieniu migracji napływowej i oferty terenowej).

Wnioski dla planowania przestrzennego to przede wszystkim konieczność planistycznego odblokowania popytu przez wskazanie nowych terenów zabudowy mieszkaniowej oraz rehabilitację i dogęszczanie wybranych frontów ulicznych w istniejących wsiach. Ponadto wymagana jest koordynacja tego procesu z rozbudową infrastruktury technicznej (kanalizacja, wodociągi) i drogowej (układ dojazdowy do S7).

Ruch budowlany i chłonność inwestycyjna

W latach 2015–2025 odnotowano wyraźny wzrost liczby decyzji o warunkach zabudowy, szczególnie od 2022 r. (maksimum: 61 decyzji w 2024 r.; już 41 do 30.06.2025 r.). Liczba decyzji podziałowych w latach 2016–2025 utrzymuje się średnio na poziomie ok. 11 rocznie. Dane te potwierdzają aktywizację rynku gruntów oraz wzrost zainteresowania inwestycjami mieszkaniowymi i usługowymi.

Wnioski dla planowania przestrzennego to przede wszystkim konieczność utrzymania ciągłości wydzielania działek budowlanych w miejscowościach o najlepszym dostępie do S7 i dróg powiatowych (Ostaszewo, Piaskowiec, Groblica, Nowa Kościelnica, Jeziernik, Gniazdowo, Nowa Cerkiew). Wymagane jest etapowanie uzbrojenia oraz priorytetyzacja inwestycji kanalizacyjnych i wodociągowych w jednostkach o najwyższej dynamice podziałów i warunków zabudowy. Dla terenów o podwyższonej presji inwestycyjnej rekomenduje się plany miejscowe lub przynajmniej obszary uzupełniania zabudowy z precyzyjnymi parametrami ładu przestrzennego (linie zabudowy, gabaryty, intensywność, zieleń).

Kierunki funkcjonalne i uwarunkowania lokalizacyjne

Oprócz funkcji mieszkaniowej kluczowe są:

- usługi lokalne i ponadlokalne (handel, gastronomia, edukacja, turystyka, opieka),
- funkcje produkcyjno-magazynowe i rolno-przetwórcze (chłodnie, pakownie, magazyny, logistyka krótkich łańcuchów dostaw),
- agroturystyka i turystyka weekendowa, wsparta jakością krajobrazu i niską intensywnością zabudowy.

Lokalizacja nowych terenów aktywności gospodarczej powinna koncentrować się:

- przy S7 i skrzyżowaniach z drogami powiatowymi (obszary o dobrej ekspozycji i dostępności),
- w formie stref aktywności o ujednoliconej estetyce, z rezerwą pod obsługę transportową, buforami zieleni i standardami ładu przestrzennego,
- z preferencją dla działalności niskonakładowych środowiskowo i powiązanych z rolnictwem (przetwórstwo, magazynowanie, logistyka).

Bilans zapotrzebowania na nową zabudowę do 2045 r.

Założenia metodyczne (konserwatywne, ale rynkowo ugruntowane):

- mieszkalnictwo: ekstrapolacja tempa z lat 2019–2024 (+13 lokali/rok), w wariantcie optymalnym +20 lokali/rok; średnia pow. 90 m²/lokal,
- zabudowa zagrodowa: 7–10 obiektów/rok skumulowanych w horyzoncie → 150–200 nowych zespołów; średnia powierzchnia użytkowa zabudowy gospodarczo-mieszkalnej ~300 m²/zespół (użytkowo),
- usługi: 1–2 obiekty/rok (małe i średnie), średnia ~500 m²/obiekt,
- produkcja/magazyny: inwestycje porcjowane (większe przedsięwzięcie co 2–3 lata), łączny popyt w horyzoncie 50–70 tys. m².

Tabela 20 Zapotrzebowanie na nową zabudowę do 2045 r. w gminie Ostaszewo

Funkcja zabudowy	Szacowana liczba nowych obiektów (2045)	Powierzchnia użytkowa – wariant minimalny	Powierzchnia użytkowa – wariant optymalny
Mieszkaniowa	270–420 mieszkań	24 300 m ²	37 800 m ²
Zagrodowa	150–200 zespołów	45 000 m ²	60 000 m ²
Usługowa	20–40 obiektów	15 000 m ²	20 000 m ²
Produkcyjno-magazynowa	10–15 inwestycji	50 000 m ²	70 000 m ²
Razem:		134 300 m ²	187 800 m ²

Źródło: opracowanie własne

Uwaga: wartości przedstawiają zapotrzebowanie na powierzchnię użytkową (nie działki ewidencyjne). Dla potrzeb Planu Ogólnego należy doliczyć wskaźnikowy udział przestrzeni publicznych, dróg wewnętrznych, zieleni i buforów (z reguły 25–40% powierzchni terenów inwestycyjnych w zależności od funkcji i układu działek).

Rekomendacje

Analiza wykazała, że gmina Ostaszewo, mimo ujemnych trendów demograficznych w ostatnich latach, posiada realne przesłanki do stabilizacji, a nawet umiarkowanego wzrostu liczby mieszkańców dzięki atrakcyjnemu położeniu, dobrej dostępności komunikacyjnej oraz rosnącemu zainteresowaniu osiedlaniem się na obszarach wiejskich. Z tego względu Plan Ogólny powinien zabezpieczać odpowiednią rezerwę terenową, umożliwiającą realizację zarówno wariantu minimalnego (ok. 135 tys. m² nowej powierzchni użytkowej), jak i wariantu optymalnego (ok. 190 tys. m²).

W pierwszej kolejności niezbędne jest przeznaczenie nowych terenów pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną i zagrodową w miejscowościach o najlepszej dostępności do infrastruktury oraz wskazanie terenów usługowych i produkcyjno-magazynowych w sąsiedztwie drogi ekspresowej S7. Lokalizacja nowych inwestycji powinna być ściśle powiązana z rozbudową i modernizacją infrastruktury technicznej, w szczególności kanalizacji sanitarnej i oczyszczalni ścieków. Konieczne będzie etapowanie tych przedsięwzięć oraz dostosowanie tempa ich realizacji do dynamiki inwestycyjnej. Rozwój przestrzenny gminy powinien odbywać się w sposób sprzyjający zachowaniu ładu urbanistycznego. Oznacza to wyznaczanie jasnych parametrów zabudowy mieszkaniowej (np. wysokości, intensywności, relacji do przestrzeni publicznych) oraz wprowadzenie standardów estetycznych i środowiskowych dla stref aktywności gospodarczej. Szczególnie istotne będzie tworzenie buforów zieleni i ograniczanie uciążliwości związanych z transportem ciężkim i działalnością produkcyjną.

W perspektywie rozwoju gospodarczego gmina powinna wspierać przedsięwzięcia związane z rolnictwem, przetwórstwem rolno-spożywczym, logistyką oraz agroturystyką. Tego rodzaju aktywności zwiększą lokalną podaż miejsc pracy i będą sprzyjały zatrzymywaniu mieszkańców oraz napływowi

nowych osadników. Rekomenduje się również prowadzenie stałego monitoringu procesów inwestycyjnych, w tym liczby wydanych decyzji o warunkach zabudowy, pozwoleń na budowę oraz tempa przyrostu zasobów mieszkaniowych. Uzyskane dane powinny stanowić podstawę do elastycznego uruchamiania kolejnych rezerw terenowych w Planie Ogólnym, tak aby gmina była przygotowana na przyspieszenie procesów migracyjnych i inwestycyjnych.

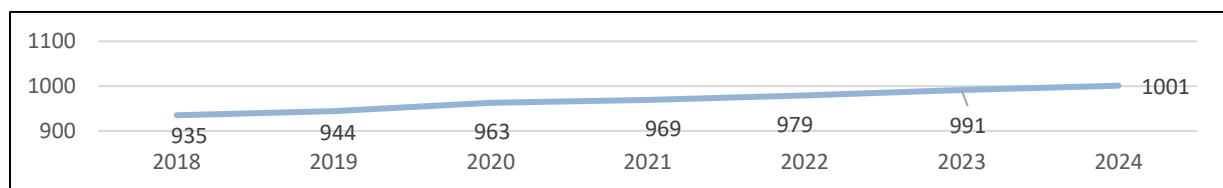
Mobilność

Gmina Ostaszewo graniczy od północy z drogą ekspresową nr 7 na odcinku Gdańsk – Elbląg. Droga ta stanowi istotny element głównej sieci komunikacyjnej województwa pomorskiego. Zapewnia połączenia gminy z Elblągiem i siecią dróg w okolicach Trójmiasta. Droga ta jest jedną z kluczowych tras komunikacyjnych w osi wschód – zachód. W zakresie komunikacji międzygminnej, kluczowe powiązania zapewniają drogi powiatowe. Przez teren analizowanej jednostki nie przebiega linia kolejowa. Komunikacja autobusowa na terenie gminy realizowana jest przez usługi transportu wykonywane przez przewoźników prywatnych. Trasy obejmują komunikację wewnątrz gminy. Największe natężenie ruchu samochodowego odbywa się w ciągu drogi od Nowe Kościelnicy do Nowej Cerkwii. Na terenie gminy nie funkcjonuje publiczny transport gminny. Bliskość Elbląga oraz Trójmiasta w połączeniu z dobrą dostępnością drogową stwarzają realne podstawy do osiedlania się w gminie Ostaszewo nowych mieszkańców, w tym osób o wysokich kwalifikacjach zawodowych. Możliwość codziennego dojazdu do dużych ośrodków miejskich – przy jednoczesnym korzystaniu z warunków spokojnego życia na terenach wiejskich – staje się coraz częstszym wyborem szczególnie wśród specjalistów, młodych rodzin i osób pracujących zdalnie. To zjawisko, obserwowane już w wielu gminach podmiejskich w Polsce, może również w Ostaszewie przyczynić się do zmiany struktury demograficznej i rozwoju lokalnego rynku pracy.

Mieszkalnictwo

Na zasoby mieszkaniowe występujące na terenie gminy składa się łącznie 991 mieszkań zgodnie ze stanem na dzień 31.12.2024 r. Standardy średniej powierzchni użytkowej mieszkania są niższe niż dla powiatu nowodworskiego, województwa pomorskiego i Polski. W skład zabudowy mieszkalnej w gminie Ostaszewo wchodzi m.in. obiekty, które wymagają znaczących remontów. Poniżej przedstawiono jak zmieniała się liczba mieszkań w gminie Ostaszewo w latach 2018-2024.

Wykres 23 Liczba mieszkań w gminie Ostaszewo w latach 2018-2024

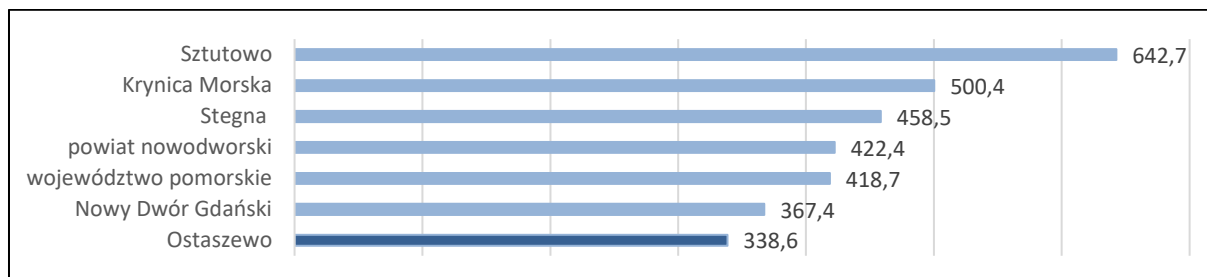

Źródło: opracowanie własne na podstawie www.bdl.stat.gov.pl

Na przestrzeni lat 2019 - 2024 liczba mieszkań na terenie gminy zwiększyła się o 66 mieszkań.

Poniżej przedstawiono porównanie powiatu nowodworskiego, województwa pomorskiego i gmin powiatu nowodworskiego pod względem liczby mieszkań w przeliczeniu na 1000 mieszkańców.

Wykres 24 Wskaźnik liczby mieszkań w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w powiecie nowodworskim, województwie pomorskim i w poszczególnych gminach powiatu nowodworskiego (2024 r.)

Źródło: opracowanie własne na podstawie www.bdl.stat.gov.pl

Gmina Ostaszewo charakteryzuje się najniższym analizowanym wskaźnikiem spośród wszystkich gmin powiatu nowodworskiego – wartość ta jest niższa niż dla powiatu nowodworskiego i województwa pomorskiego.

Analizując ruch budowlany/mieszkaniowy w ujęciu regionalnym należy zauważyć, że wzmożony ruch budowlany obserwuje się w największych miastach województwa: Trójmieście, Słupsku czy Elblągu. Wysokie wskaźniki nowo oddanych mieszkań występują także na terenach wiejskich, położonych w pobliżu najważniejszych ośrodków miejskich. Wskazuje to na rozlewanie się zabudowy mieszkaniowej na obszary wiejskie położone w sąsiedztwie głównych ośrodków miejskich.

Analizując dane dotyczące zasobów mieszkaniowych w gminie Ostaszewo, można zauważyć umiarkowany, lecz stabilny wzrost liczby mieszkań. W latach 2019–2024 liczba mieszkań zwiększyła się o 66 jednostek, co świadczy o stopniowym, ale systematycznym rozwoju zabudowy mieszkaniowej. Choć tempo przyrostu jest niższe niż w największych ośrodkach miejskich województwa pomorskiego, obserwowany trend wskazuje na utrzymujące się zainteresowanie osiedlaniem się na terenie gminy – szczególnie wśród osób poszukujących spokojniejszego stylu życia w bliskości natury i poza zgiełkiem aglomeracyjnym. Jednocześnie, gmina Ostaszewo charakteryzuje się najniższym wskaźnikiem liczby mieszkań w przeliczeniu na 1000 mieszkańców spośród wszystkich gmin powiatu nowodworskiego. Wartość tego wskaźnika jest również niższa od średniej dla całego powiatu oraz województwa pomorskiego. Stanowi to wyraźny sygnał o istnieniu znaczącego potencjału dla dalszego rozwoju inwestycji mieszkaniowych. Niska intensywność zabudowy oraz relatywnie niewielka liczba mieszkań stwarzają przestrzeń do planowania i realizacji nowych osiedli mieszkaniowych – zarówno w formule indywidualnej zabudowy jednorodzinnej, jak i bardziej zorganizowanych form zagospodarowania.

W kontekście uwarunkowań regionalnych warto zwrócić uwagę na zjawisko rozlewania się zabudowy mieszkaniowej z dużych ośrodków miejskich – takich jak Gdańsk, Gdynia, Sopot czy Elbląg – na tereny podmiejskie i wiejskie. Proces ten nie ogranicza się już wyłącznie do bezpośrednich przedmieść dużych miast, ale obejmuje również bardziej oddalone gminy, w zasięgu 30–50 minut dojazdu. Gmina Ostaszewo, położona w dogodnym dystansie zarówno od Trójmiasta, jak i Elbląga, może z powodzeniem stać się beneficjentem tego trendu, przyciągając nowych mieszkańców poszukujących przystępnych cenowo działek budowlanych oraz wyższej jakości życia z dala od miejskiego zatłoczenia. Dodatkowym czynnikiem wzmacniającym ten potencjał jest dobre skomunikowanie gminy z regionalnym układem drogowym – zwłaszcza dzięki drodze ekspresowej S7 – co pozwala na wygodne i szybkie przemieszczanie się do większych miast w celach zawodowych, edukacyjnych czy usługowych. W świetle powyższych danych i tendencji, zasadnym i wskazanym kierunkiem działań planistycznych gminy powinno być wyznaczenie nowych terenów pod zabudowę mieszkaniową – z uwzględnieniem lokalnych uwarunkowań przestrzennych, demograficznych i gospodarczych.

Inwestycje

W gminie Ostaszewo istnieją wyraźne uwarunkowania i potencjał do wyznaczania nowych terenów inwestycyjnych, zarówno pod kątem funkcji gospodarczych, jak i związanych z obsługą nowoczesnego rynku pracy. Kluczowym atutem gminy jest jej położenie przy drodze ekspresowej S7, która zapewnia bardzo dobre skomunikowanie z Gdańskiem, Elblągiem oraz całą siecią drogową regionu. Obszary zlokalizowane w sąsiedztwie skrzyżowania dróg powiatowych z trasą S7 stwarzają doskonałe warunki dla rozwoju działalności o charakterze logistycznym, przemysłowym, magazynowym oraz dla wielkoobszarowego rolnictwa towarowego. Bliskość głównych szlaków transportowych i relatywnie krótki czas dojazdu do dużych aglomeracji miejskich sprawiają, że lokalizacja ta zyskuje na atrakcyjności w oczach potencjalnych inwestorów poszukujących terenów pod rozwój działalności produkcyjnej i usługowej.

DIAGNOZA

Do głównych atutów gminy należy dobre połączenie komunikacyjne względem ośrodków miejskich wyższego rzędu (Gdańsk, Elbląg), stosunkowo bogate zasoby kulturowe, rozwinięta sieć wodociągowa i elektroenergetyczna, uregulowana gospodarka odpadami, funkcjonujące oczyszczalnie ścieków, estetyka przestrzeni publicznej na stosunkowo wysokim poziomie, potencjał do wyznaczania nowych terenów inwestycyjnych i mieszkaniowych.

Jako niezadowolające należy wskazać stan dróg wymagający poprawy, wciąż stosunkowo niską dostępność mieszkań, brak sieci gazowej, znikomy zasięg sieci kanalizacyjnej, niedobory w infrastrukturze turystycznej i teleinformatycznej.

1.4 Sytuacja klimatyczno-środowiskowa

W przedmiotowym punkcie przedstawiono diagnozę sytuacji klimatyczno-środowiskowej gminy Ostaszewo.

Przestrzeń i środowisko

Ukształtowanie terenu, gleby, budowa geologiczna

Powiat nowodworski (na którego terenie leży gmina Ostaszewo) zlokalizowany jest na Platformie Europejskiej, w Obniżeniu Nadbałtyckim. Jednostka ta jest zbudowana ze skał starszego paleozoiku (iłowce, piaskowce, wapienie, margle) na których zalegają skały triasu (m.in. wapienie, piaskowce oraz iłowce), jury (m.in. piaskowce, iłowce, wapienie i margle) a także kredy (piaskowce, kreda piszcząca). Na tych warstwach spoczywają trzeciorzędowe iłowce i piaski. Ostatnią warstwę stanowią utwory czwartorzędowe – gliny, piaski oraz iły, związane z procesami akumulacji glacialnej i aluwialnej.

Użytki rolne na terenie gminy Ostaszewo stanowią około 89,1 % całego obszaru. Gleby są żyzne i zapewniają warunki do rozwoju rolnictwa.

Złoże kopalne

Na terenie gminy Ostaszewo występuje złożo piasku „Kiezmark” o powierzchni 23,52 ha. Złożo jest eksploatowane okresowo.

Zasoby wodne

Przedstawione informacje dotyczące wód pochodzą z Planu Gospodarowania Wodami na obszarze dorzecza Wisły.

Wody powierzchniowe

Warunki hydrograficzne gminy Ostaszewo wynikają z położenia w północnej części województwa pomorskiego. Gmina leży w końcowym odcinku rzeki Wisły, która stanowi jej zachodnią granicę. Najwyższe stany rzek obserwuje się po wiosennych roztopach oraz po gwałtownych nawałnych ulewach letnich, natomiast niżówki występują zimą, spowodowane są stałymi opadami i długim zaleganiu pokrywy śnieżnej. Na sieć rzeczną składa się Wisła wzdłuż zachodniej granicy gminy, rzeka Linawa wzdłuż wschodniej granicy gminy oraz sieć kanałów.

Poniżej przedstawiono dane dotyczące poszczególnych JCWP znajdujących się na terenie gminy Ostaszewo:

A) RW20001229991 „Wisła od Wdy do Przekopu Wisły”:

- status: silnie zmieniona część wód,
- stan ogólny: zły stan wód,
- przypisane cele środowiskowe:
 - stan/potencjał ekologiczny: dobry potencjał ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny na odcinku cieku istotnego Wisła w obrębie JCWP (dla jesiotra); zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych; zapewnienie drożności cieku dla migracji gatunków o znaczeniu gospodarczym na odcinku cieku głównego Wisła w obrębie JCWP (dla troci wędrownej oraz węgorza europejskiego),
 - stan chemiczny: dobry stan chemiczny,

- działania podstawowe:
 - Realizacja Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych,
 - Rozpoznanie zasadności realizacji działań naprawczych dla obszarów chronionych w zakresie utrzymania naturalnego charakteru koryta,
 - Realizacja działań wynikających z planów ochrony i planów zadań ochronnych dla obszarów chronionych,
 - działania uzupełniające: nie ustalono;
- B) RW20001651479 „Szkarpa”
- status: silnie zmieniona część wód,
 - stan ogólny: zły stan wód,
 - przypisane cele środowiskowe:
 - stan/potencjał ekologiczny: dobry potencjał ekologiczny,
 - stan chemiczny: dobry stan chemiczny,
 - działania podstawowe:
 - Realizacja działań wynikających z planów ochrony i planów zadań ochronnych dla obszarów chronionych,
 - Rozpoznanie zasadności realizacji działań naprawczych dla obszarów chronionych w zakresie utrzymania naturalnego charakteru koryta,
 - Działania renaturyzacyjne,
 - Realizacja Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych,
 - działania uzupełniające: nie zaplanowano;

Stan JCWP w gminie Ostaszewo oceniony został jako zły.

Wody podziemne

Gmina Ostaszewo leży w granicach jednolitej części wód podziemnych JCWPd:

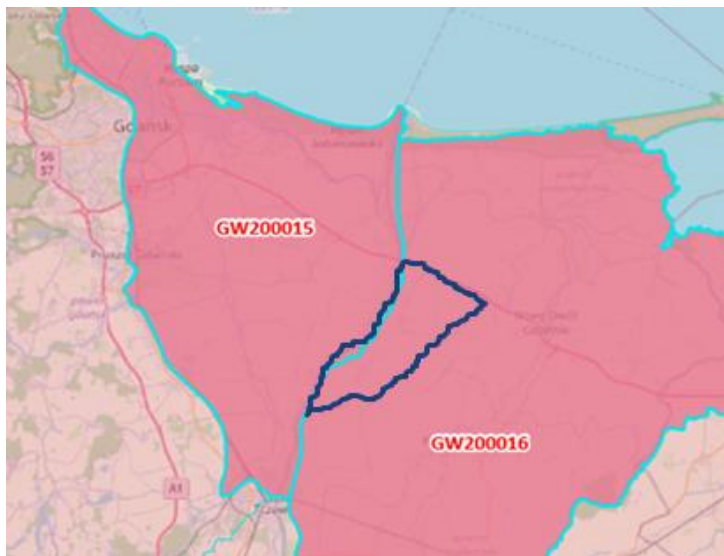
A) GW200015:

- stan ogólny: dobry,
- przypisane cele środowiskowe: dobry stan ilościowy, dobry stan chemiczny,
- działania podstawowe: ustanowienie obszaru ochronnego zbiornika wód śródlądowych (GZWP),
- działania uzupełniające:
 - wsparcie działań organów administracji w zakresie ustanawiania obszarów ochronnych GZWP,
 - rozpoznanie występowania nowych zanieczyszczeń w wodach podziemnych,
 - szkolenia z zakresu dobrowolnego stosowania "Zbioru zaleceń dobrej praktyki rolniczej", mającego na celu ochronę wód przed zanieczyszczeniem azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych,
 - dobrowolne stosowanie działań ze "Zbioru zaleceń dobrej praktyki rolniczej",
 - weryfikacja zasobów dyspozycyjnych wód podziemnych;

B) GW200016:

- stan ogólny: dobry,
- przypisane cele środowiskowe: dobry stan ilościowy, dobry stan chemiczny,
- działania podstawowe: nie ustalono,
- działania uzupełniające: nie ustalono.

Rysunek 5 Lokalizacja JCWPd na terenie gminy Ostaszewo

Źródło: opracowanie własne na podstawie www.apgw.gov.pl

Obszar gminy Ostaszewo nie jest położony w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych.

Formy ochrony

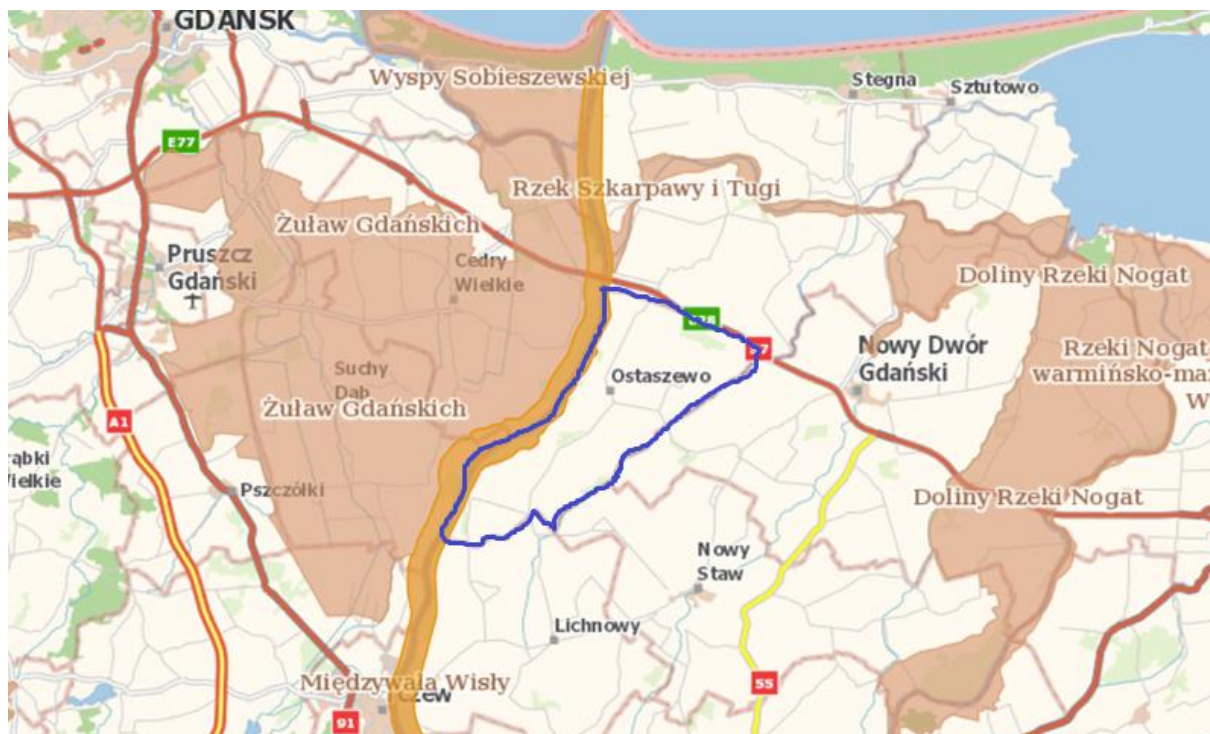
Na formy ochrony przyrody w rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody składają się parki narodowe, rezerваты przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, obszary Natura 2000, pomniki przyrody, stanowiska dokumentacyjne, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe oraz ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

Poniżej przedstawiono lokalizację gminy względem różnych form ochrony przyrody występujących w gminie.

Obszary Chronionego Krajobrazu

Na terenie gminy Ostaszewo znajduje się (w zachodniej części) niewielka część Obszaru Chronionego Krajobrazu „Międzywala Wisły” (obszar ten zaznaczono kolorem pomarańczowym).

Rysunek 6 Położenie gminy Ostaszewo względem obszarów chronionego krajobrazu

Źródło: opracowanie własne na podstawie www.geoserwis.gdos.gov.pl

Obszary specjalnej ochrony ptaków NATURA 2000

Na terenie gminy Ostaszewo znajduje się obszar specjalnej ochrony ptaków NATURA 2000 „Dolina Dolnej Wisły” (PLB040003).

Rysunek 7 Położenie gminy Ostaszewo względem obszarów specjalnej ochrony ptaków NATURA 2000

Źródło: opracowanie własne na podstawie www.geoserwis.gdos.gov.pl

Pomniki przyrody

Na terenie gminy Ostaszewo zlokalizowane są 3 pomniki przyrody w Ostaszewie.

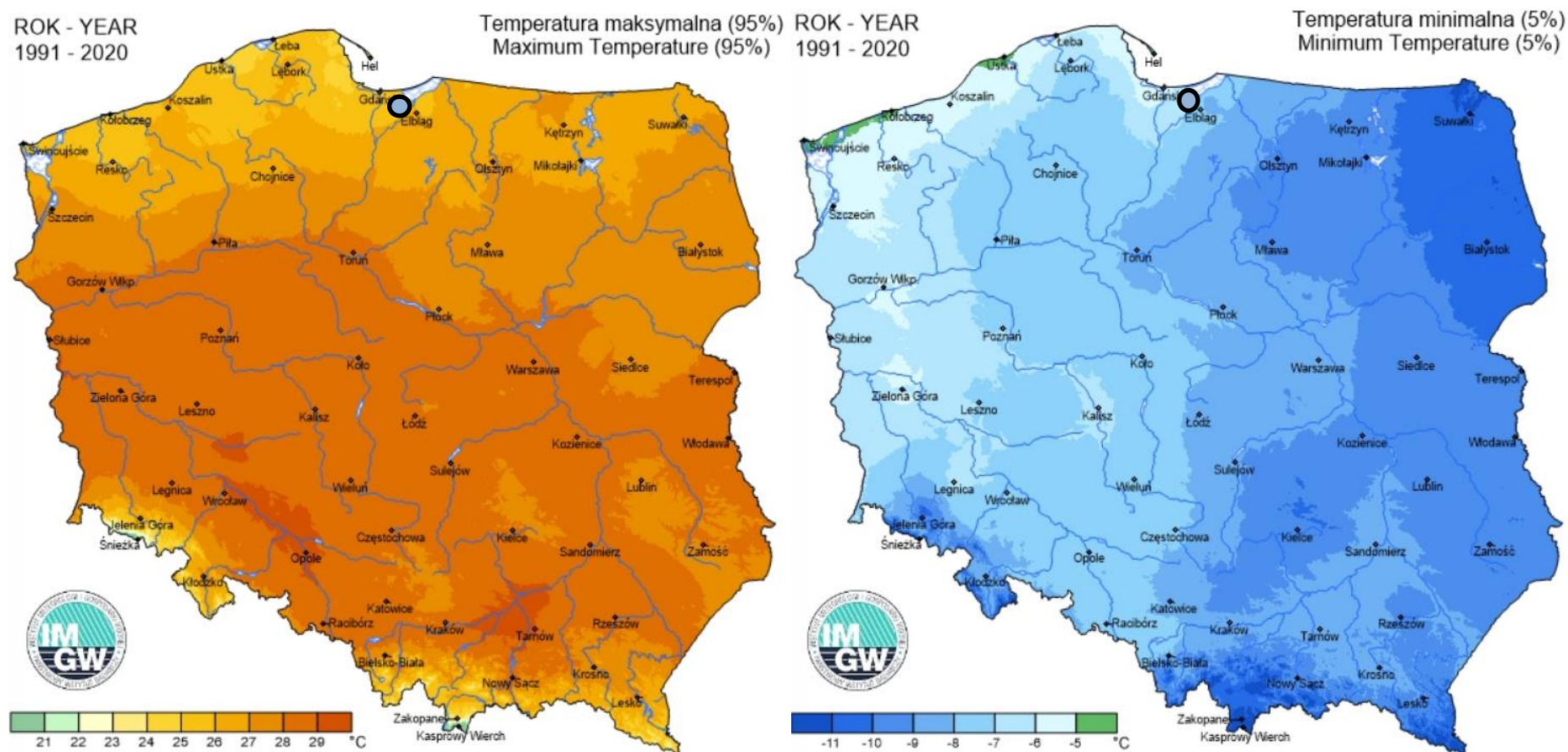
Powietrze

Największym zanieczyszczeniem powietrza na terenie gminy jest niska emisja. Problemem jest spalanie w domowych piecach paliw niskiej jakości. Sytuacja ta nasila się szczególnie w sezonie grzewczym i powoduje wyraźne okresowe pogorszenia stanu sanitarnego powietrza na terenach zasiedlonych i w ich bezpośrednim sąsiedztwie. Kolejnym znaczącym źródłem zanieczyszczenia powietrza na terenie gminy jest transport drogowy.

Warunki pogodowe

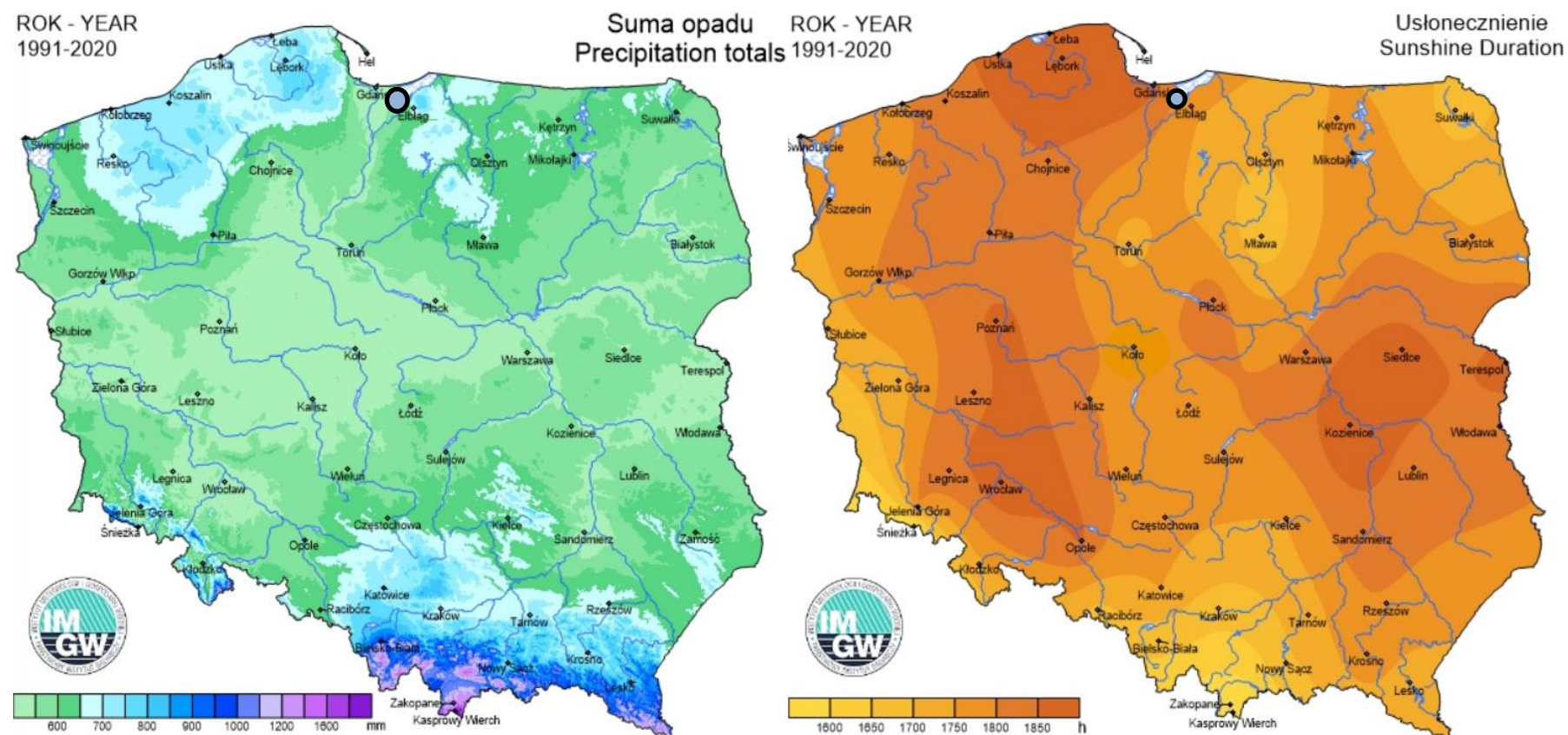
Poniżej zaprezentowano graficznie dane dla wielolecia 1991-2020 r. i zaznaczono lokalizację gminy Ostaszewo.

Rysunek 8 Ekstremalne temperatury maksymalne i minimalne w Polsce w latach 1991-2020 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie www.klimat.imgw.pl

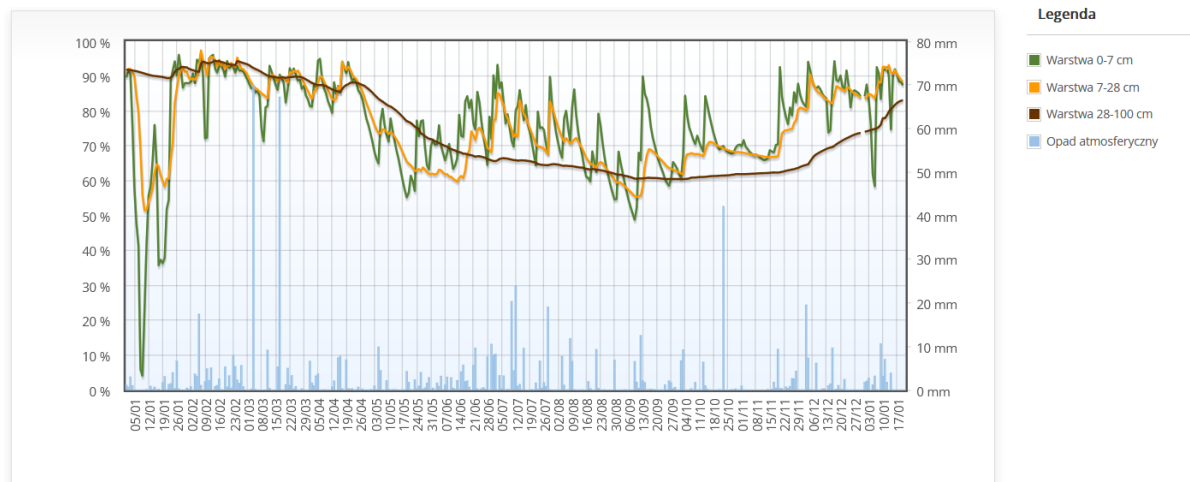
Rysunek 9 Ekstremalne sumy opadów i ekstremalne usłonecznienie w Polsce w latach 1991-2020 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie www.klimat.imgw.pl

W gminie Ostaszewo nie odnotowuje się ekstremalnych wartości temperatury, usłonecznienia i opadów w odniesieniu do wskaźników ogólnopolskich.

Wykres 25 Wskaźnik wilgotności gleby 0-100% dla powiatu nowodworskiego (2024 r.)

Źródło: www.imgw.pl

Na powyższym wykresie widać, że wskaźnik wilgotności gleby w analizowanym okresie był niższy niż 40% w styczniu, co mogło wskazywać na deficyt wody w strefie korzeniowej. Wartości wskaźnika rokrocznie prezentują podobne wartości.

Odnawialne źródła energii

Gmina Ostaszewo leży w strefie wybitnie korzystnej/bardzo korzystnej pod względem wykorzystania warunków energetycznych wiatru. Składa się na to zarówno siła wiatru jak i znikoma lesistość gminy. Teren gminy Ostaszewo jest rozczłonkowany przez liczne kanały oraz rowy, a fragmenty je granic przebiegają wzdłuż nurtu Wisły. Jednak mimo bardzo gęstej sieci rzecznej, warunki do wykorzystania energii wodnej są raczej słabe. Płaski teren i nizinny charakter rzek nie stwarzają dogodnych warunków dla rozwoju energetyki wodnej. Gmina Ostaszewo leży w części województwa pomorskiego o mniejszym nasłonecznieniu niż część zachodnia. Inwestycje z zakresu wykorzystania energii słonecznej mogą znaleźć zastosowanie wśród prywatnych właścicieli posesji. Na terenie gminy możliwe do wykorzystania są zasoby płytko zalegających wód podziemnych jako tzw. dolne źródło ciepła dla pompy ciepłej (energia geotermalna niskotemperaturowa).

DIAGNOZA

Do głównych atutów gminy należy dobre parametry gleb, rozwinięte zasoby wodne, warunki do rozwoju OZE.

Jako niezadowolające należy wskazać problem tzw. „niskiej emisji”, niewielką powierzchnię terenów objętych formami ochrony przyrody.

1.5 Analiza potencjału jakości życia w gminie i wyniki badania ankietowego

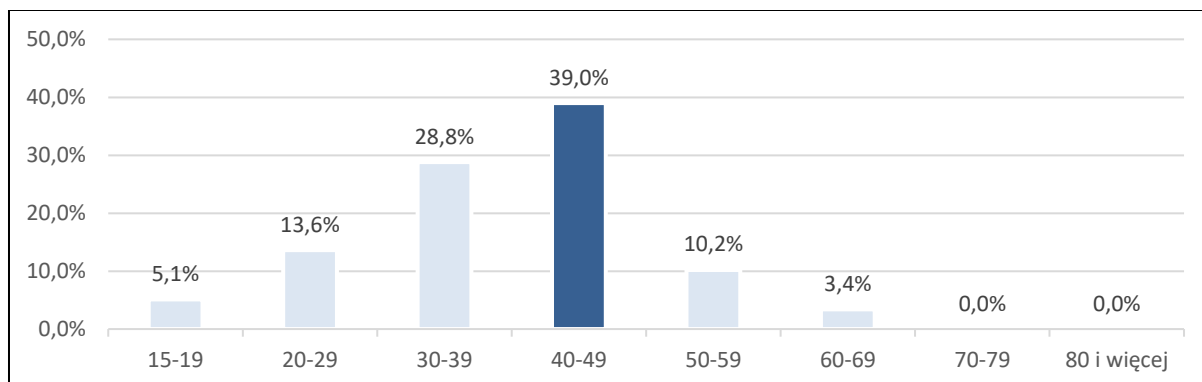
W marcu 2025 r. na potrzeby opracowania przedmiotowej Strategii przeprowadzono badanie ankietowe (dalej Badanie ankietowe) mające na celu zbadanie potencjału jakości życia w gminie. Ankieta w formie elektronicznej i papierowej została wypełniona przez 59 osób. Badanie ankietowe obejmowało ocenę następujących kwestii:

- ogólny standard życia,
- dostępność usług zdrowotnych (przychodnie, apteki, specjaliści),
- dostępność domów opieki i klubów seniora,
- poziom bezpieczeństwa publicznego,
- atrakcyjność oferty kulturalnej,
- dostępność świetlic wiejskich,
- oferta sportowo-rekreacyjna,
- dostępność mieszkań,
- dostępność żłobków i przedszkoli,
- poziom edukacji,
- dostępność do pozaszkolnej oferty edukacyjnej,
- poziom usług pomocy społecznej,
- poziom rozwiązywania problemów społecznych,
- poziom zarządzania w sytuacjach kryzysowych,
- dostępność komunikacyjna gminy,
- stan infrastruktury technicznej (w tym drogowej, mediów),
- dostęp i stan podstawowych mediów,
- ceny nieruchomości,
- poziom dochodów mieszkańców,
- możliwość podjęcia/zmiany pracy,
- dostęp do nowoczesnych technologii (internet),
- czystość, porządek, estetyka gminy,
- poziom tożsamości lokalnej mieszkańców,
- poziom aktywności społecznej,
- lokalny patriotyzm, dziedzictwo i kultura,
- jakość usług administracji publicznej,
- poczucie życzliwości społecznej wśród mieszkańców,
- możliwość prowadzenia działalności gospodarczej,
- warunki dla rolnictwa, prowadzenia własnego gospodarstwa rolnego,
- atrakcyjność inwestycyjna gminy,
- poziom oferty turystycznej (ścieżki przyrodnicze i edukacyjne, szlaki piesze i rowerowe, obszary chronione, zabytki),
- jakość terenów rekreacyjnych (parki, promenada, mała architektura),
- poziom bazy turystycznej i wypoczynkowej (hotele, agroturystyka, pola biwakowe),
- stan środowiska naturalnego,
- poziom wykorzystania odnawialnych źródeł energii na terenie gminy,
- lokalne produkty, wyroby, usługi, z których znana jest gmina.

Przyjęto następujące oceny: bardzo źle, źle, średnio, dobrze i bardzo dobrze.

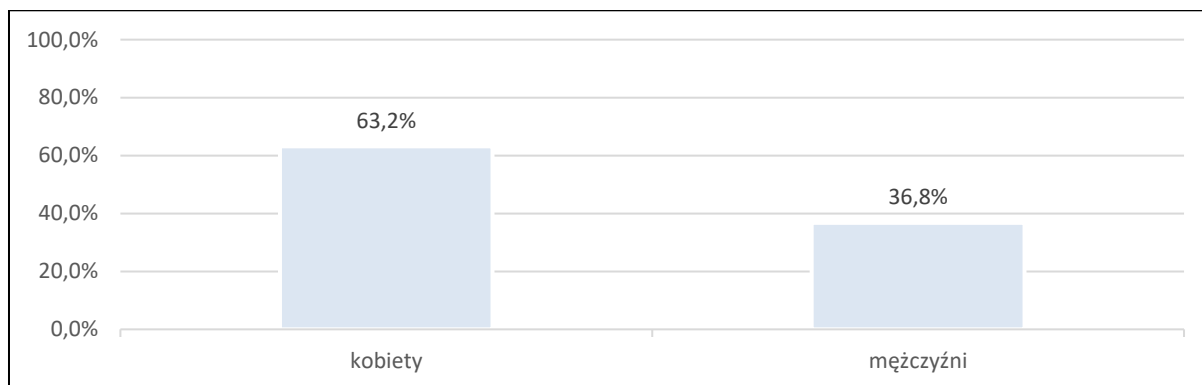
Poniżej przedstawiono dane (% odpowiedzi) w podziale na wiek, wykształcenie i status na rynku pracy ankietowanych osób.

Wykres 23 Liczba ankietowanych w podziale na wiek

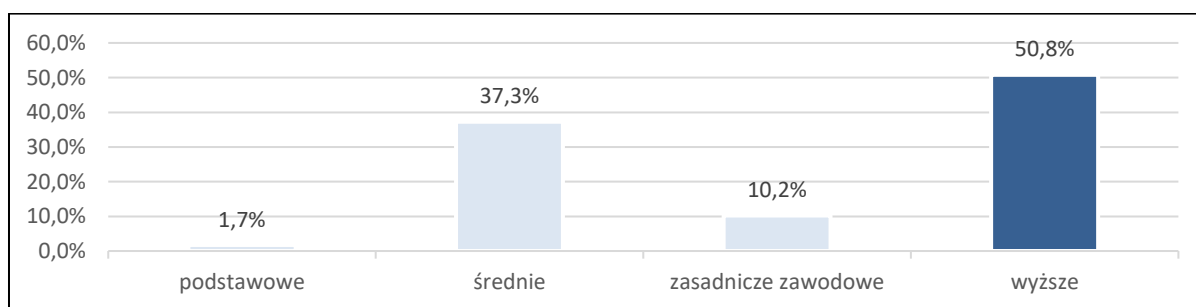
Źródło: opracowanie własne na podstawie Badania ankietowego

Wykres 26 Liczba ankietowanych w podziale na płeć

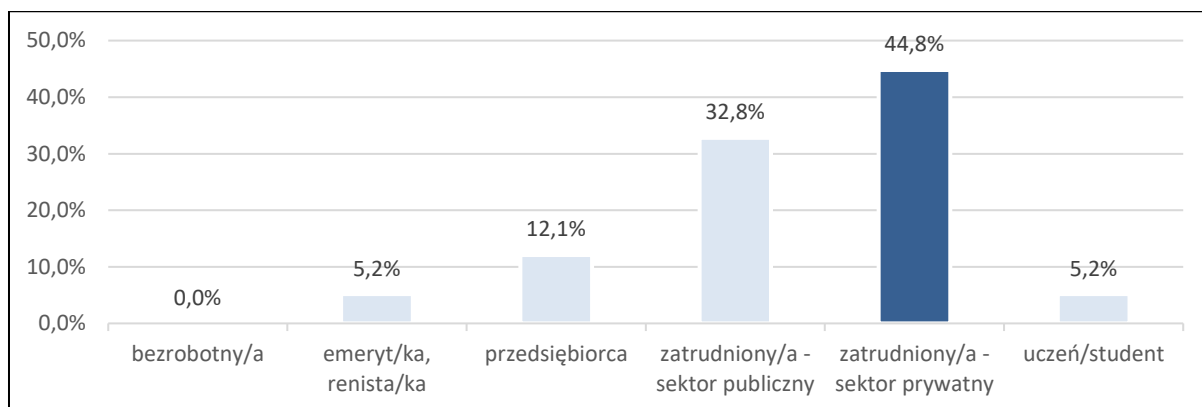
Źródło: opracowanie własne na podstawie Badania ankietowego

Wykres 27 Liczba ankietowanych z podziałem na wykształcenie

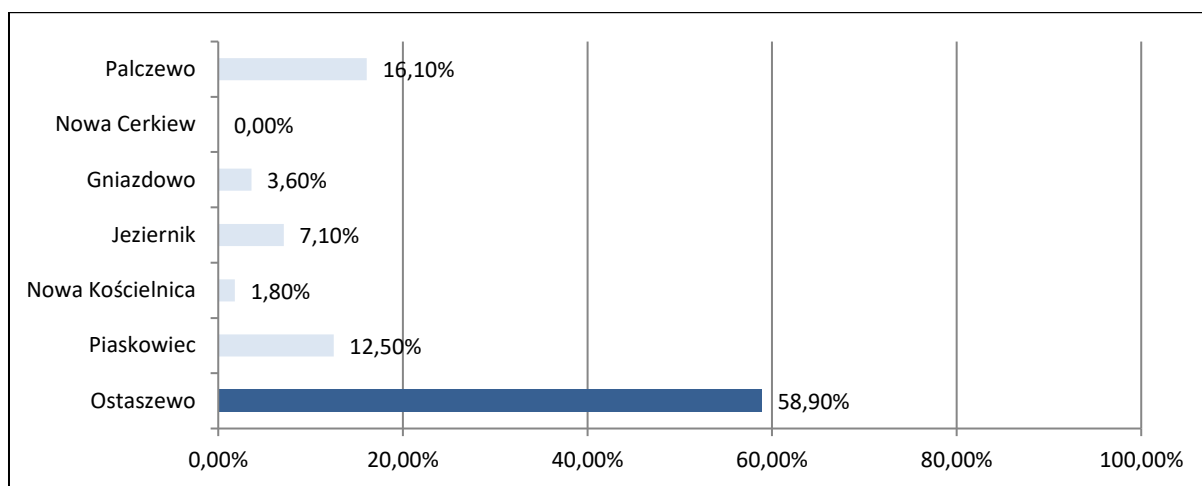
Źródło: opracowanie własne na podstawie Badania ankietowego

Wykres 28 Liczba ankietowanych w podziale na status na rynku pracy

Źródło: opracowanie własne na podstawie Badania ankietowego

Wykres 29 Ankietowani według miejsca zamieszkania

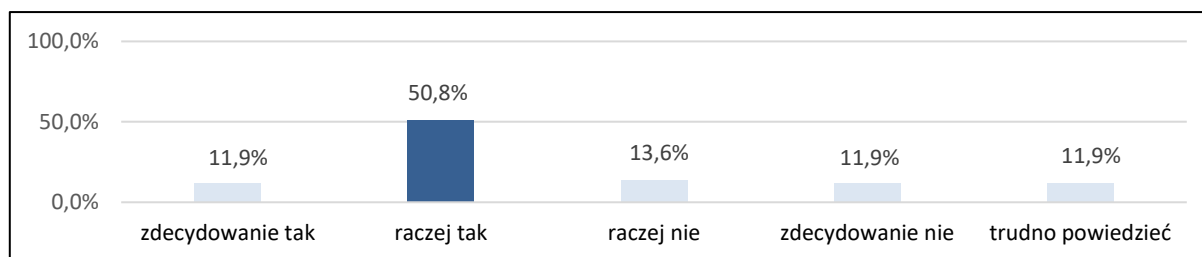

Źródło: opracowanie własne na podstawie Badania ankietowego

Wśród ankietowanych przeważały osoby w wieku 30-49 lat, z wykształceniem wyższym i zatrudnione w sektorze prywatnym.

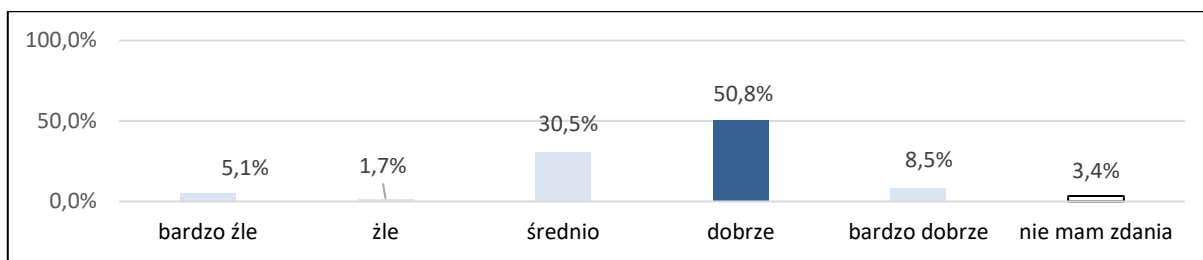
Poniżej przedstawiono graficzne podsumowanie badania ankietowego (kolorem ■ oznaczono najczęstsze odpowiedzi).

Wykres 30 Odpowiedzi mieszkańców na pytanie: „Czy gmina Ostaszewo jest dobrym miejscem do życia?” – wyniki badania ankietowego

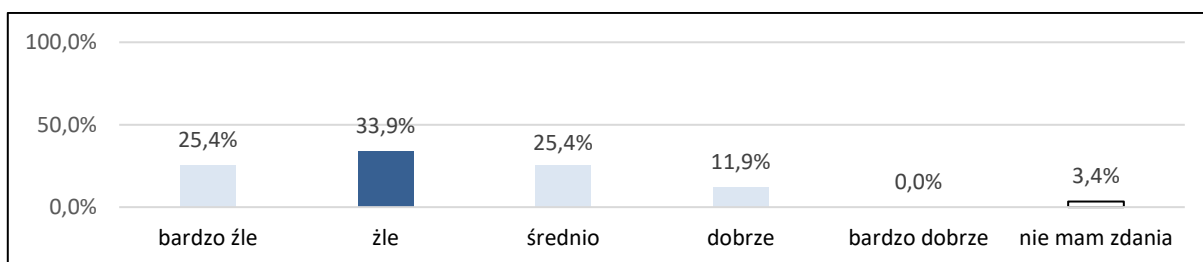
Źródło: opracowanie własne na podstawie Badania ankietowego

Wykres 31 Ocena ogólnego standardu życia – wyniki badania ankietowego

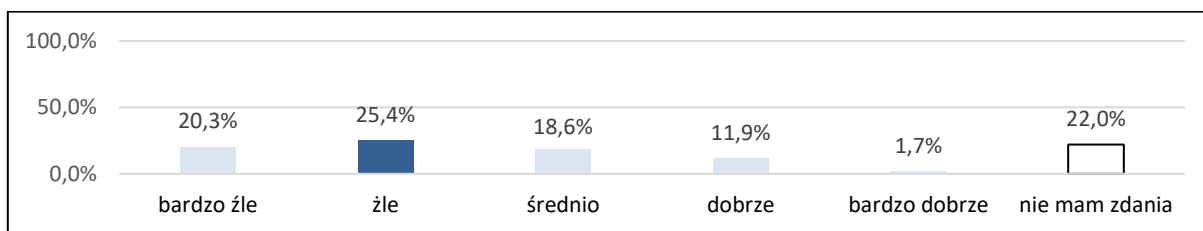
Źródło: opracowanie własne na podstawie Badania ankietowego

Wykres 32 Ocena dostępności usług zdrowotnych (przychodnie, apteki, specjaliści) – wyniki badania ankietowego

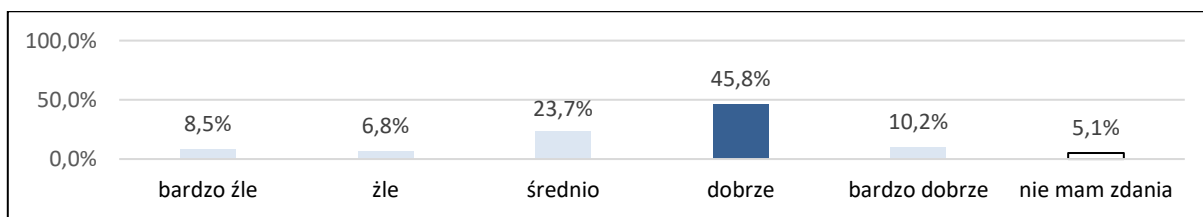
Źródło: opracowanie własne na podstawie Badania ankietowego

Wykres 33 Ocena poziomu dostępności domów opieki i klubów seniora – wyniki badania ankietowego

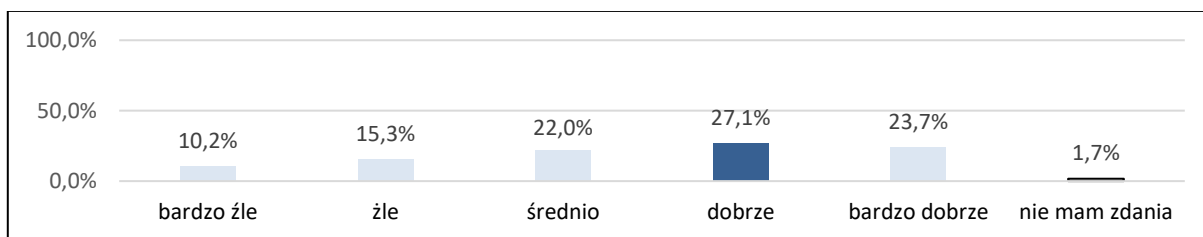
Źródło: opracowanie własne na podstawie Badania ankietowego

Wykres 34 Ocena poziomu bezpieczeństwa publicznego – wyniki badania ankietowego

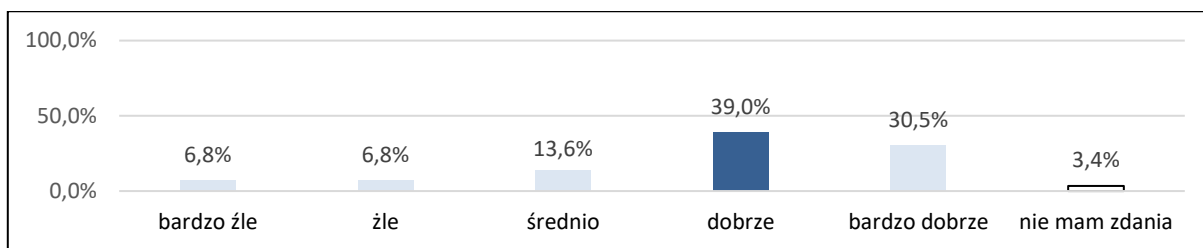
Źródło: opracowanie własne na podstawie Badania ankietowego

Wykres 35 Ocena atrakcyjności oferty kulturalnej – wyniki badania ankietowego

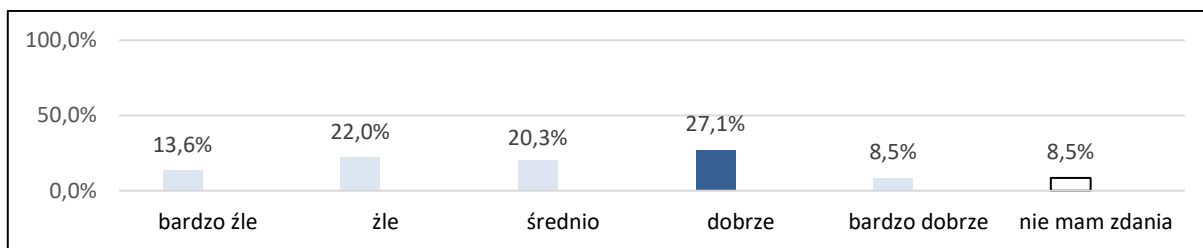
Źródło: opracowanie własne na podstawie Badania ankietowego

Wykres 36 Ocena dostępności świetlic wiejskich – wyniki badania ankietowego

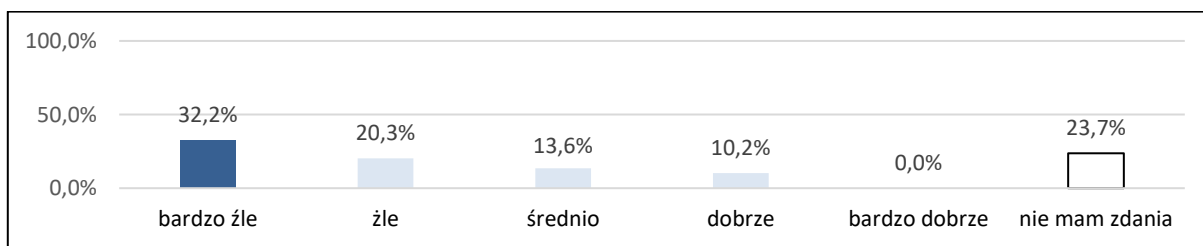
Źródło: opracowanie własne na podstawie Badania ankietowego

Wykres 37 Ocena oferty sportowo-rekreacyjnej – wyniki badania ankietowego

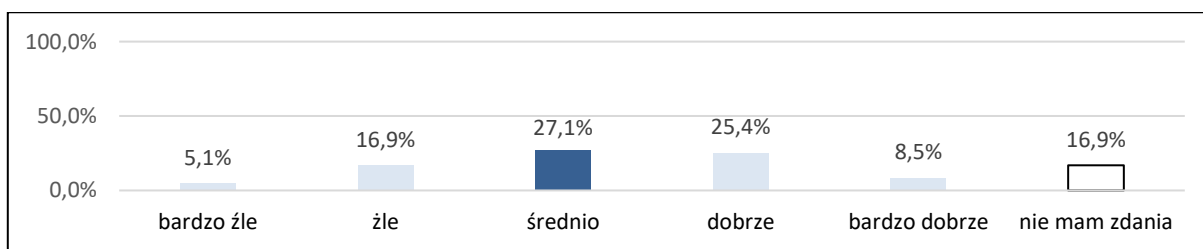
Źródło: opracowanie własne na podstawie Badania ankietowego

Wykres 38 Ocena dostępności mieszkań – wyniki badania ankietowego

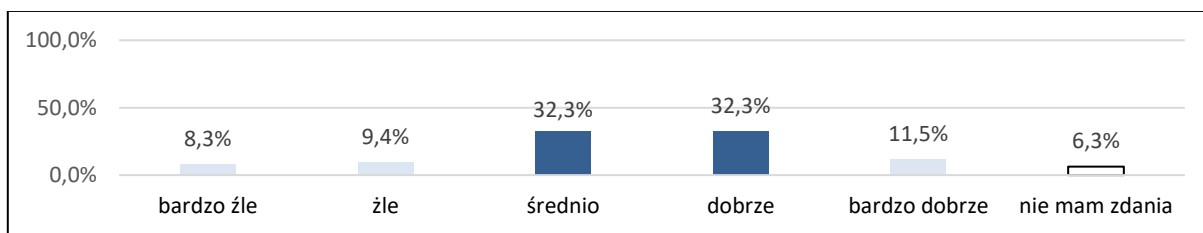
Źródło: opracowanie własne na podstawie Badania ankietowego

Wykres 39 Ocena dostępności żłobków i przedszkoli – wyniki badania ankietowego

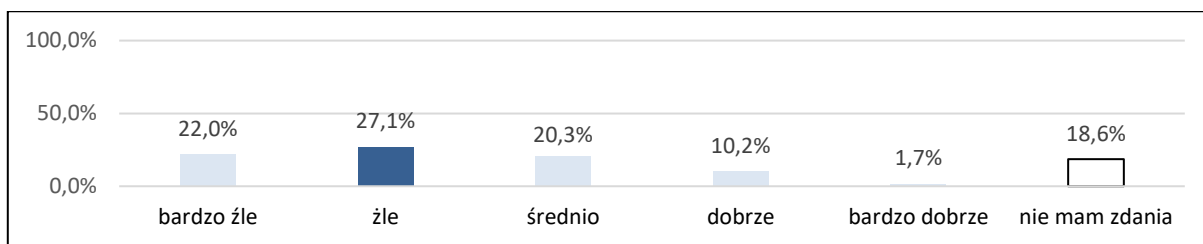
Źródło: opracowanie własne na podstawie Badania ankietowego

Wykres 40 Ocena poziomu edukacji – wyniki badania ankietowego

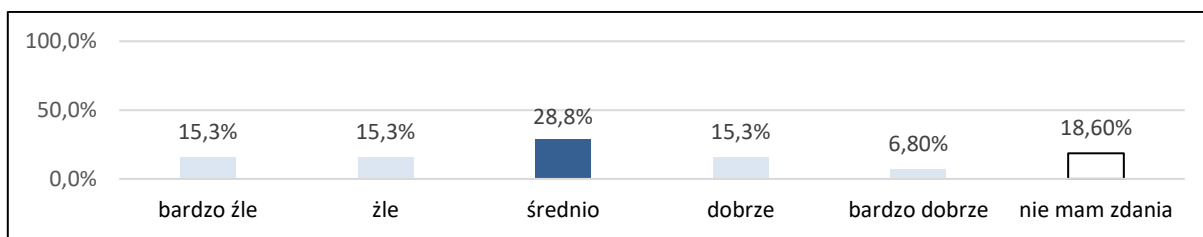
Źródło: opracowanie własne na podstawie Badania ankietowego

Wykres 41 Ocena dostępności do pozaszkolnej oferty edukacyjnej – wyniki badania ankietowego

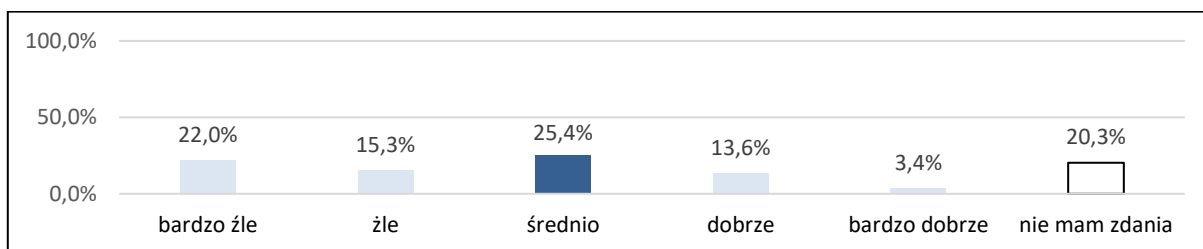
Źródło: opracowanie własne na podstawie Badania ankietowego

Wykres 42 Ocena poziomu usług pomocy społecznej – wyniki badania ankietowego

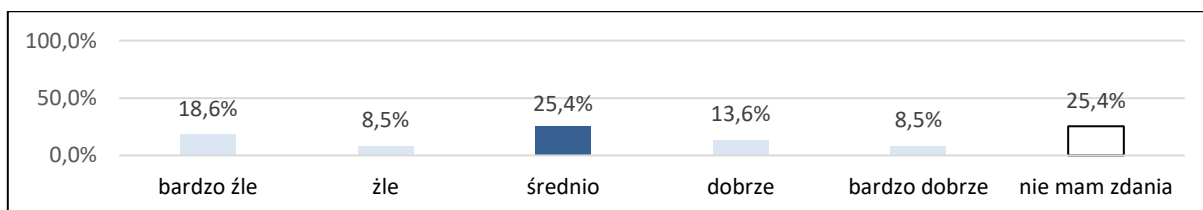
Źródło: opracowanie własne na podstawie Badania ankietowego

Wykres 43 Ocena poziomu rozwiązywania problemów społecznych – wyniki badania ankietowego

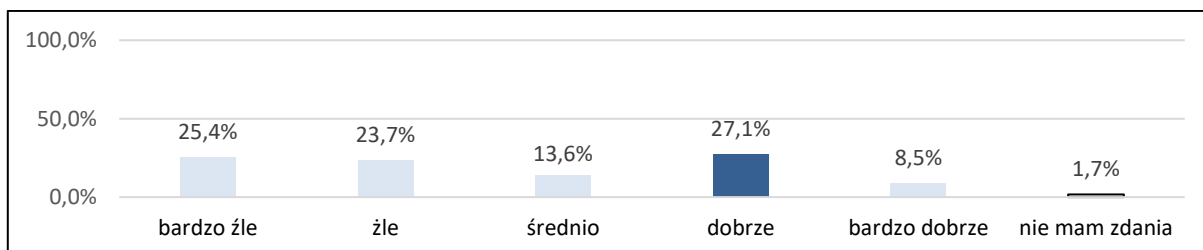
Źródło: opracowanie własne na podstawie Badania ankietowego

Wykres 44 Ocena poziomu zarządzania w sytuacjach kryzysowych – wyniki badania ankietowego

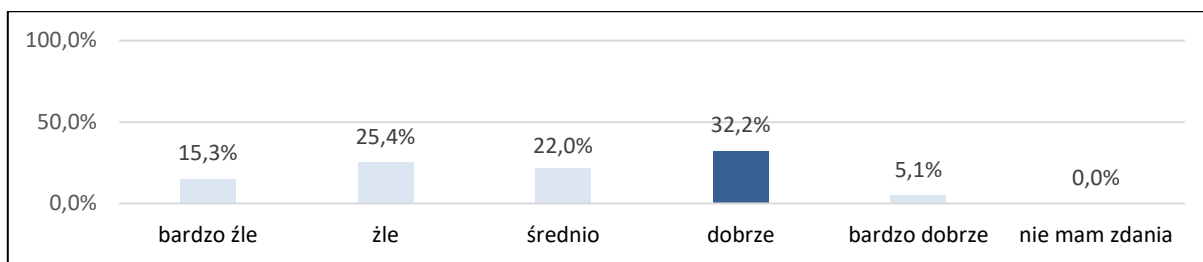
Źródło: opracowanie własne na podstawie Badania ankietowego

Wykres 45 Ocena poziomu dostępności komunikacyjnej gminy – wyniki badania ankietowego

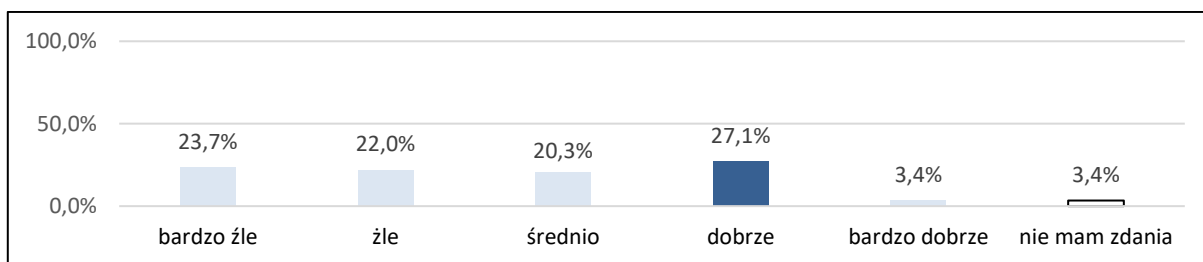
Źródło: opracowanie własne na podstawie Badania ankietowego

Wykres 46 Ocena stanu infrastruktury technicznej (w tym drogowej, mediów) – wyniki badania ankietowego

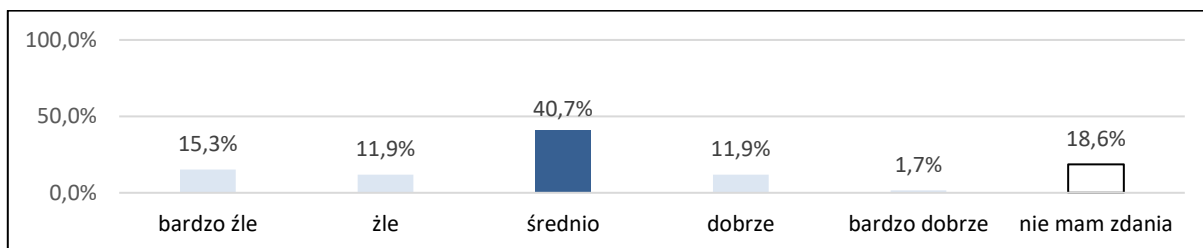
Źródło: opracowanie własne na podstawie Badania ankietowego

Wykres 47 Ocena dostępu i stanu podstawowych mediów (wodociągi, kanalizacja) – wyniki badania ankietowego

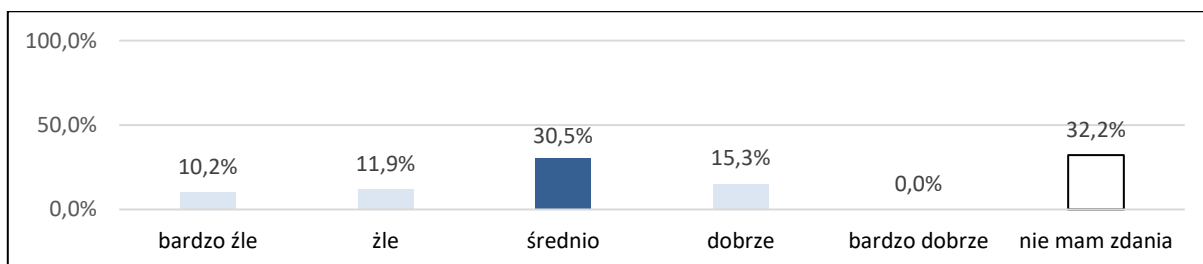
Źródło: opracowanie własne na podstawie Badania ankietowego

Wykres 48 Ocena cen nieruchomości – wyniki badania ankietowego

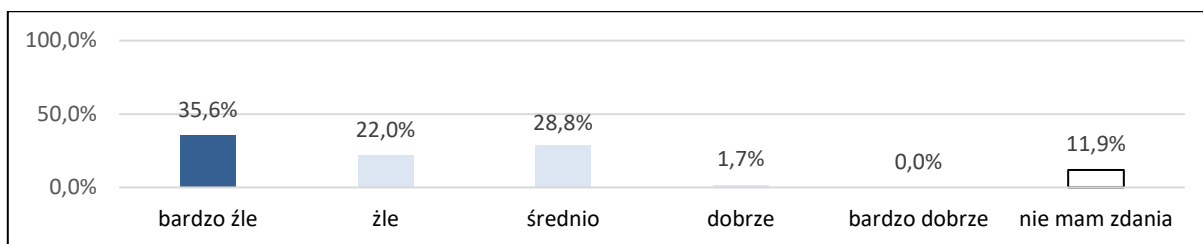
Źródło: opracowanie własne na podstawie Badania ankietowego

Wykres 49 Ocena poziomu dochodów mieszkańców – wyniki badania ankietowego

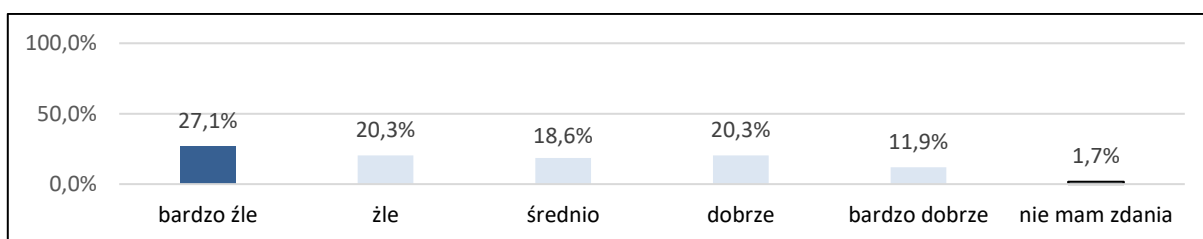
Źródło: opracowanie własne na podstawie Badania ankietowego

Wykres 50 Ocena możliwości podjęcia/zmiany pracy – wyniki badania ankietowego

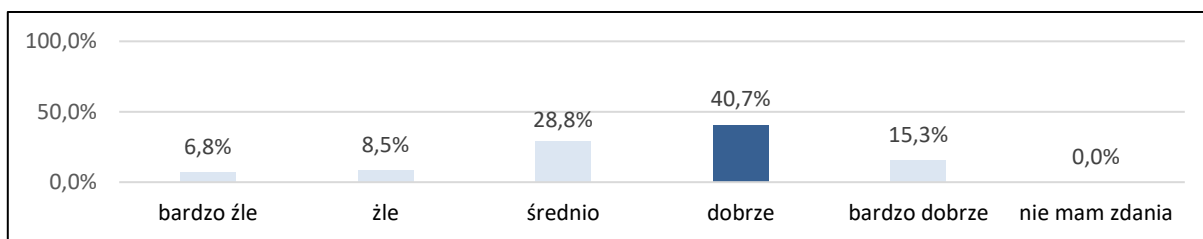
Źródło: opracowanie własne na podstawie Badania ankietowego

Wykres 51 Dostęp do nowoczesnych technologii (internet) – wyniki badania ankietowego

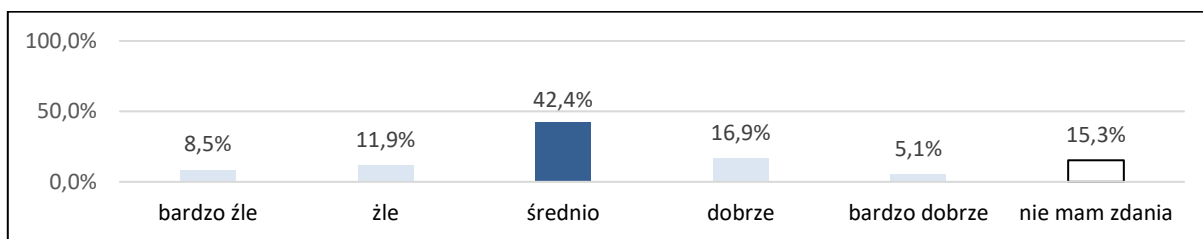
Źródło: opracowanie własne na podstawie Badania ankietowego

Wykres 52 Ocena czystości, porządku, estetyki gminy – wyniki badania ankietowego

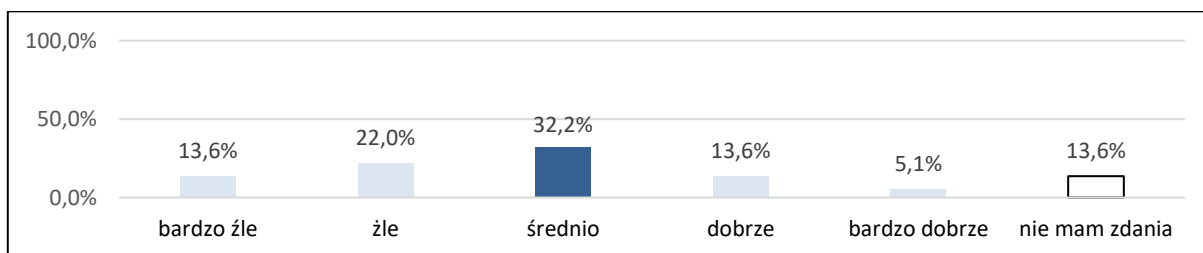
Źródło: opracowanie własne na podstawie Badania ankietowego

Wykres 53 Ocena poziomu tożsamości lokalnej mieszkańców – wyniki badania ankietowego

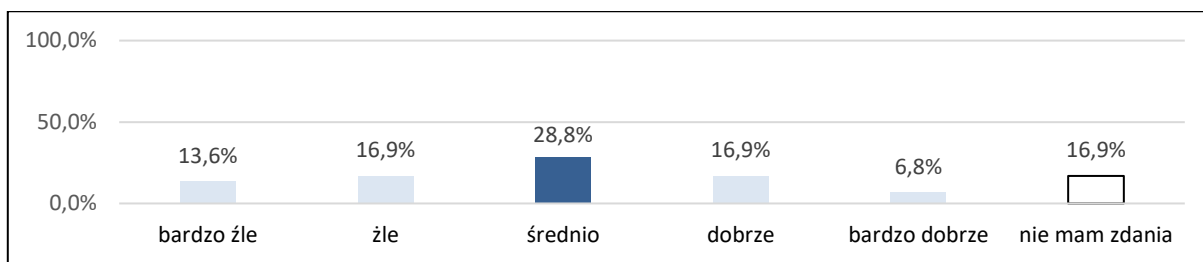
Źródło: opracowanie własne na podstawie Badania ankietowego

Wykres 54 Ocena poziomu aktywności społecznej – wyniki badania ankietowego

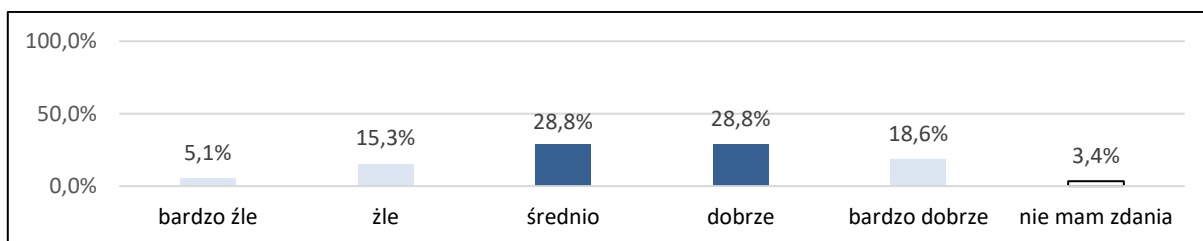
Źródło: opracowanie własne na podstawie Badania ankietowego

Wykres 55 Ocena poziomu lokalnego patriotyzmu, dziedzictwa i historii – wyniki badania ankietowego

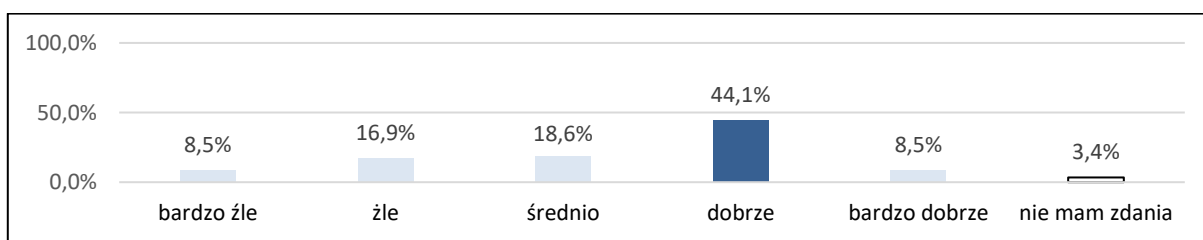
Źródło: opracowanie własne na podstawie Badania ankietowego

Wykres 56 Ocena jakości usług administracji publicznej – wyniki badania ankietowego

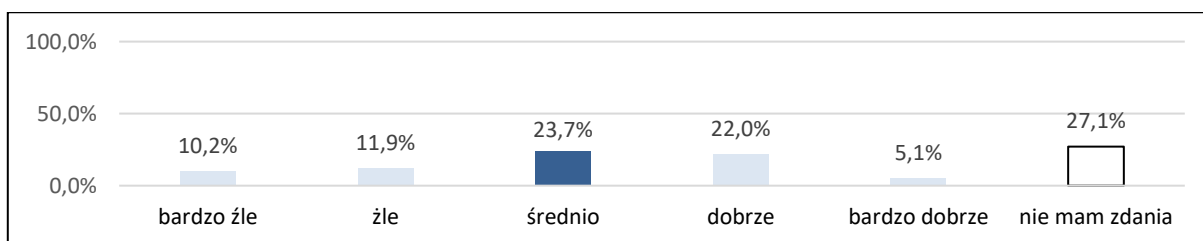
Źródło: opracowanie własne na podstawie Badania ankietowego

Wykres 57 Ocena życzliwości społecznej wśród mieszkańców – wyniki badania ankietowego

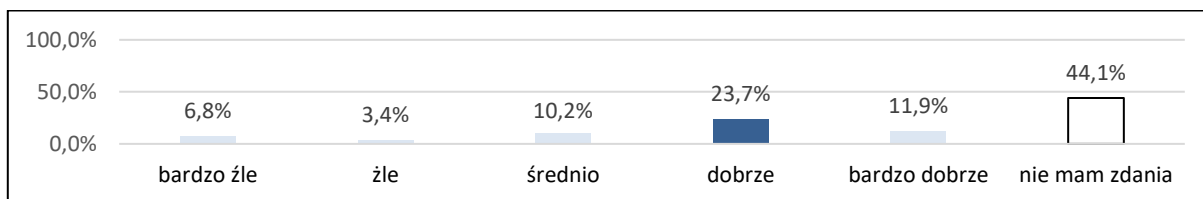
Źródło: opracowanie własne na podstawie Badania ankietowego

Wykres 58 Ocena możliwości prowadzenia działalności gospodarczej – wyniki badania ankietowego

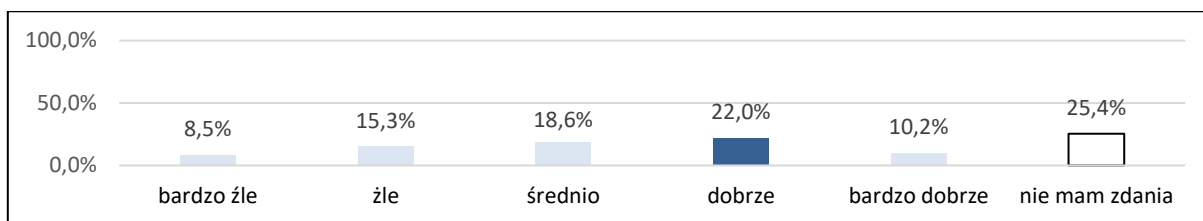
Źródło: opracowanie własne na podstawie Badania ankietowego

Wykres 59 Ocena warunków dla rolnictwa, prowadzenia własnego gospodarstwa rolnego – wyniki badania ankietowego

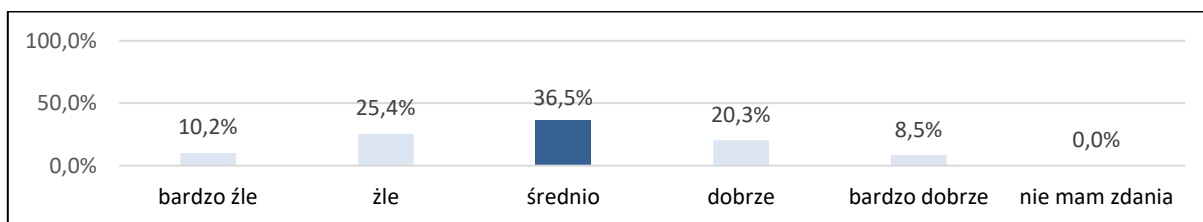
Źródło: opracowanie własne na podstawie Badania ankietowego

Wykres 60 Ocena atrakcyjności inwestycyjnej gminy – wyniki badania ankietowego

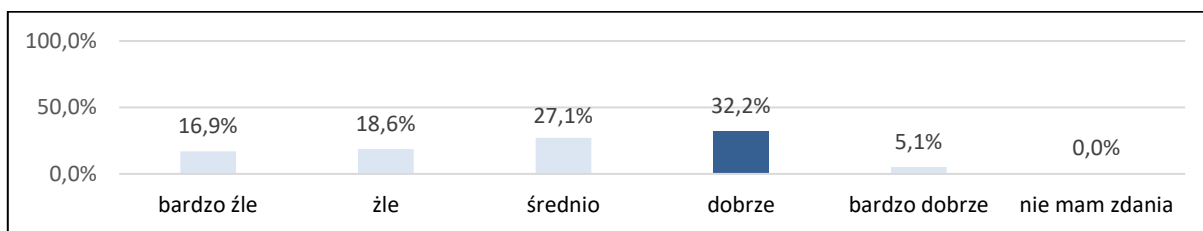
Źródło: opracowanie własne na podstawie Badania ankietowego

Wykres 61 Ocena poziomu oferty turystycznej (ścieżki przyrodnicze i edukacyjne, szlaki piesze i rowerowe, obszary chronione, zabytki) – wyniki badania ankietowego

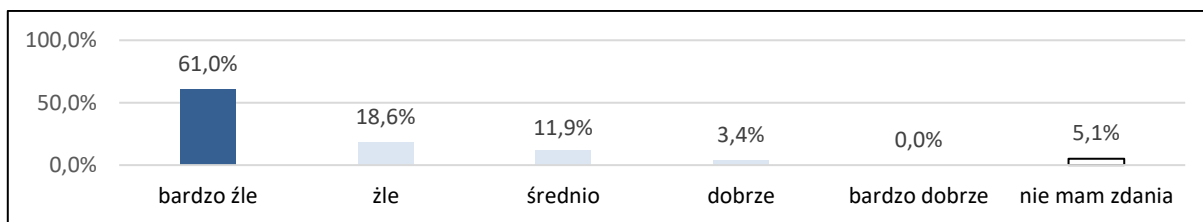
Źródło: opracowanie własne na podstawie Badania ankietowego

Wykres 62 Ocena jakości terenów rekreacyjnych (parki promenada, mała architektura) – wyniki badania ankietowego

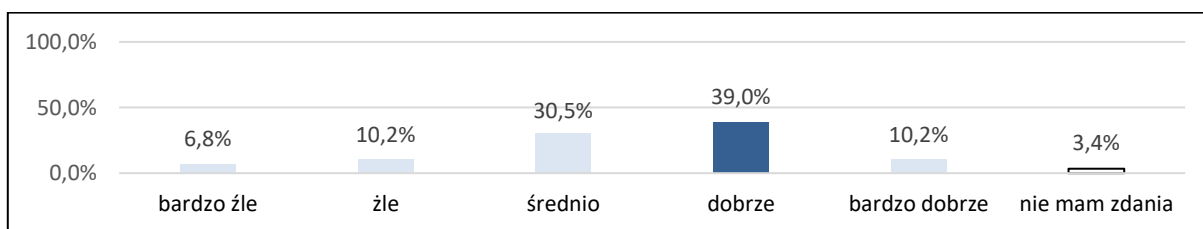
Źródło: opracowanie własne na podstawie Badania ankietowego

Wykres 63 Ocena poziomu bazy turystycznej i wypoczynkowej (hotele, agroturystyka, pola biwakowe) – wyniki badania ankietowego

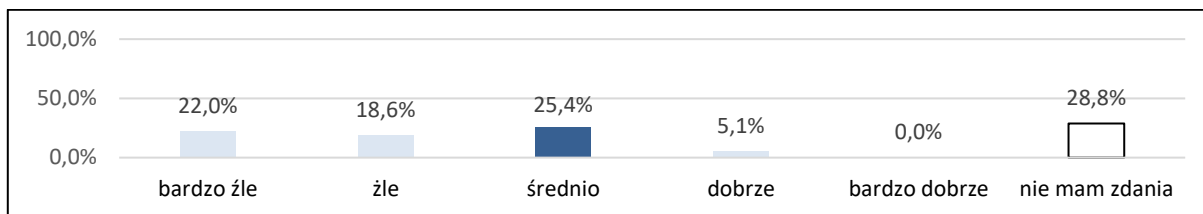
Źródło: opracowanie własne na podstawie Badania ankietowego

Wykres 64 Ocena stanu środowiska naturalnego – wyniki badania ankietowego

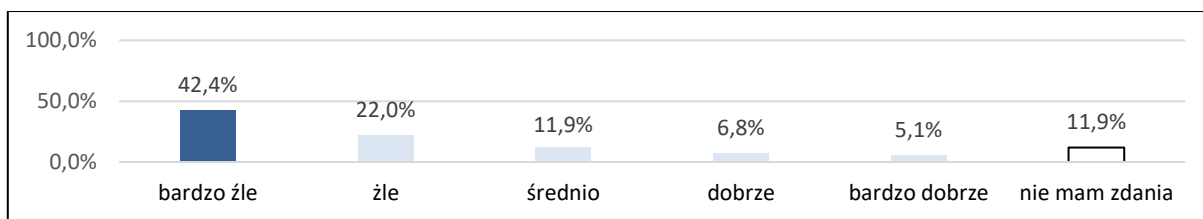
Źródło: opracowanie własne na podstawie Badania ankietowego

Wykres 65 Ocena poziomu wykorzystania odnawialnych źródeł energii na terenie gminy – wyniki badania ankietowego

Źródło: opracowanie własne na podstawie Badania ankietowego

Wykres 66 Ocena lokalnych produktów, wyrobów usług, z których znana jest gmina – wyniki badania ankietowego

Źródło: opracowanie własne na podstawie Badania ankietowego

Poniżej przedstawiono podsumowanie ocen z badania ankietowego wskazując najczęstsze odpowiedzi w poszczególnych obszarach tematycznych

Tabela 21 Podsumowanie ocen z badania ankietowego

PRZEDMIOT OCENY	NAJCZĘSTSZA OCENA
ogólny standard życia	dobrze
dostępność usług zdrowotnych (przychodnie, apteki, specjaliści)	źle
dostępność domów opieki i klubów seniora	źle
poziom bezpieczeństwa publicznego	dobrze
atrakcyjność oferty kulturalnej	dobrze
dostępność świetlic wiejskich	dobrze
oferta sportowo-rekreacyjna	dobrze
dostępność mieszkań	bardzo źle
dostępność żłobków i przedszkoli	średnio
poziom edukacji	średnio i dobrze
dostępność do pozaszkolnej oferty edukacyjnej	źle
poziom usług pomocy społecznej	średnio
poziom rozwiązywania problemów społecznych	średnio
poziom zarządzania w sytuacjach kryzysowych	średnio
dostępność komunikacyjna gminy	dobrze
stan infrastruktury technicznej (w tym drogowej, mediów)	dobrze
dostęp i stan podstawowych mediów (wodociągi, kanalizacja)	dobrze
ceny nieruchomości	średnio
poziom dochodów mieszkańców	średnio
możliwość podjęcia/zmiany pracy	bardzo źle
dostęp do nowoczesnych technologii (internet)	bardzo źle
czystość, porządek, estetyka gminy	dobrze
poziom tożsamości lokalnej mieszkańców	średnio
poziom aktywności społecznej	średnio
lokalny patriotyzm, dziedzictwo i kultura	średnio
jakość usług administracji publicznej	średnio i dobrze
poczucie życzliwości społecznej wśród mieszkańców	dobrze

możliwość prowadzenia działalności gospodarczej	średnio
warunki dla rolnictwa, prowadzenia własnego gospodarstwa rolnego	dobrze
atrakcyjność inwestycyjna gminy	dobrze
poziom oferty turystycznej (ścieżki przyrodnicze i edukacyjne, szlaki piesze i rowerowe, obszary chronione, zabytki)	średnio
jakość terenów rekreacyjnych (parki, promenada, mała architektura)	dobrze
poziom bazy turystycznej i wypoczynkowej (hotele, agroturystyka, pola biwakowe)	bardzo źle
stan środowiska naturalnego	dobrze
poziom wykorzystania odnawialnych źródeł energii na terenie gminy	średnio
lokalne produkty wyroby, usług, z których znana jest gmina	bardzo źle

Źródło: opracowanie własne na podstawie Badania ankietowego

W kwestiach związanych z dostępnością usług zdrowotnych (przychodnie, apteki, specjaliści), dostępnością domów opieki i klubów, mieszkań, pozaszkolnej oferty edukacyjnej, możliwościami podjęcia/zmiany pracy, poziomu bazy turystycznej i wypoczynkowej oraz lokalnymi produktami/wyrobami/usługami najczęstszą odpowiedzią była ocena „ŹLE” lub „BARDZO ŹLE”.

W obszarach związanych z oceną ogólnego standardu życia, poziomem bezpieczeństwa publicznego, atrakcyjnością oferty kulturalnej, dostępnością świetlic wiejskich oraz oferty sportowo-rekreacyjnej, dostępnością żłobków i przedszkoli, poziomu edukacji, dostępności komunikacyjnej gminy, stanu infrastruktury technicznej (w tym drogowej, mediów), dostęp i stan podstawowych mediów (wodociągi, kanalizacja), czystością, estetyką i porządkiem w gminie, jakości usług administracji publicznej, poczuciem życzliwości wśród mieszkańców, warunków do rozwoju rolnictwa, atrakcyjności inwestycyjnej gminy oraz stanu środowiska naturalnego najczęstszą odpowiedzią była ocena „DOBRE” lub „BARDZO DOBRE”. W pozostałych kwestiach najczęstszą oceną była ocena „ŚREDNIO”.

W ankiecie zapytano również jakiego rodzaju przedsięwzięcia powinny zostać zrealizowane w gminie w pierwszej kolejności, aby poprawić warunki życia i zachęcić mieszkańców do pozostania w gminie lub do powrotu do gminy. Poniżej przedstawiono podsumowanie odpowiedzi.

Tabela 22 Przedsięwzięcia wskazane przez mieszkańców gminy w badaniu ankietowym, które są najpilniejsze w celu poprawy warunków życia i zachęcenia mieszkańców do pozostania w gminie lub powrotu do niej

PRZEDSIĘWZIĘCIE	% ODPOWIEDZI
Lepsza i szersza oferta edukacyjna (szkolnictwo zawodowe, podnoszenie kwalifikacji, studia, staże, praktyki)	40,7
Tworzenie nowych miejsc pracy	57,6
Lepsze warunki i wsparcie dla rozwoju przedsiębiorczości, zakładania własnych firm, samozatrudnienia	32,2
Lepsze warunki i wsparcie dla rozwoju gospodarstw rolnych (<i>doradztwo, gospodarka wodą, infrastruktura transportowa</i>)	18,6
Lepsze połączenia komunikacyjne z regionem i światem, drogi, itp.	71,2
Wsparcie rozwoju budownictwa mieszkaniowego, większa dostępność mieszkań	39
Aktywniejsza polityka prorodzinna: realne wsparcie dla rodzin, dzieci, matek (przedszkola, żłobki, itp.)	27,1
Podniesienie, jakości i poszerzenie oferty usług komunalnych (czystość, woda, odpady komunalne, itp.)	35,6
Pełniejsze włączenie mieszkańców w procesy planowania, decydowania i zarządzania samorządowego	27,1
Stworzenie atrakcyjnej infrastruktury miejskiej: chodniki, przystanki, ścieżki, rowerowe, obiekty sportowe	45,8
Stworzenie przez samorząd oferty dla młodych: stypendia, granty, staże, ulgi, inkubatory, doradztwo zawodowe	25,4
Poprawa warunków środowiskowych: więcej zieleni, czystość powietrza, jezior, rzek, itd.	28,8
Zwiększenie atrakcyjności (oferty) turystycznej	33,9

Lepsza promocja miejscowości i regionu, budowanie marki, prestiżu, dobrych skojarzeń	37,3
Budowanie lokalnego patriotyzmu, tożsamości, dumy z lokalnej historii, kultury, integrowanie wokół lokalnych wartości	20,3
Poprawa bezpieczeństwa (drogowego, epidemiologicznego, ograniczenie przestępczości, itp.)	23,7
Atrakcyjna oferta kulturalna i spędzania czasu wolnego	49,2
Lepsze planowanie i zagospodarowanie przestrzenne	28,8

Źródło: opracowanie własne na podstawie Badania ankietowego

Przedsięwzięcia najbardziej pożądane przez mieszkańców dotyczą:

- lepsze połączenia komunikacyjne z regionem i światem, drogi, itp.,
- tworzenie nowych miejsc pracy,
- atrakcyjna oferta kulturalna i spędzania czasu wolnego,
- stworzenie atrakcyjnej infrastruktury miejskiej: chodniki, przystanki, ścieżki, rowerowe, obiekty sportowe,
- lepszej i szerszej oferty edukacyjnej.

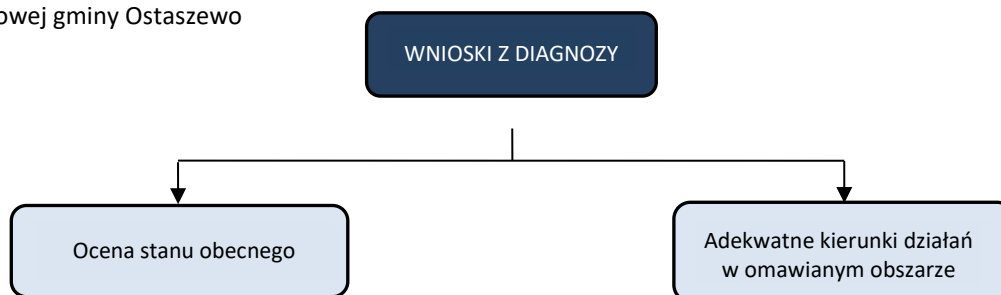
Powyższe przedsięwzięcia zostały wskazane w co najmniej 40% odpowiedzi.

1.6 Wnioski z diagnozy

Na podstawie diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej, przestrzennej i klimatyczno-środowiskowej gminy Ostaszewo w przedmiotowym punkcie zaprezentowano wnioski z ww. analiz. Wnioski zostały zdefiniowane w układzie przedstawionym poniżej.

Rysunek 10 Struktura wniosków z diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej, przestrzennej i klimatyczno-środowiskowej gminy Ostaszewo

Źródło: opracowanie własne

Poniżej zaprezentowano wnioski z diagnozy sytuacji w gminie Ostaszewo zgodnie z powyższym układem w podziale na sferę społeczną, gospodarczą, przestrzenną i klimatyczno-środowiskową.

Tabela 23 Wnioski z diagnozy sytuacji społecznej gminy Ostaszewo

SFERA SPOŁECZNA	
Ocena stanu obecnego	Ogólne kierunki działań
Malejąca liczba mieszkańców i migracja młodych ludzi	Zintensyfikowanie działań zachęcających do osiedlania się rodzin na terenie gminy, rozbudowa infrastruktury na terenach przeznaczonych pod budownictwo mieszkaniowe
Rozwinięta współpraca Gminy z innymi jednostkami	Dalszy rozwój działalności Gminy w partnerstwach, związkach, stowarzyszeniach itp.
Starzejące się społeczeństwo	Prowadzenie działań zachęcających mieszkańców do zakładania rodzin i osiedlania się rodzin na terenie gminy
Sieć szkół publicznych odpowiednia do potrzeb gminy	Modernizacja i wyposażenie placówek oświatowych, realizacja programów edukacyjnych
Zapewniona podstawowa opieka zdrowotna	Dalsza działalność przychodni i aptek
Brak specjalistycznej opieki zdrowotnej	Rozszerzenie oferty zdrowotnej
Spadek liczby osób korzystających z opieki społecznej	Utrzymanie skutecznej działalności OPS w Ostaszewie
Stosunkowo aktywna działalność mieszkańców w organizacjach pozarządowych	Aktywizacja mieszkańców w kwestii społeczeństwa obywatelskiego, współpraca Gminy i sołectw z organizacjami pozarządowymi
Wysoki poziom bezpieczeństwa publicznego	Działania edukacyjne na rzecz piętnowania zachowań łamiących normy społeczne
Rozwinięta baza kulturalna i sportowo-rekreacyjna	Utrzymanie stanu obiektów kulturowych i sportowo-rekreacyjnych, realizacja programów grantowych
Występujące problemy społeczne	Realizacja programów zapobiegania i rozwiązywania problemów społecznych (Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii), aktywizacja osób starszych i ich integracja społeczna
Dostęp do usług publicznych	Dalsze zapewnianie usług publicznych w tym e-usług
Przygotowanie Gminy w kwestiach zarządzania kryzysowego	Dalsze usprawnianie pracy w kwestiach zarządzania kryzysowego

Źródło: opracowanie własne

Tabela 24 Wnioski z diagnozy sytuacji gospodarczej gminy Ostaszewo

SFERA GOSPODARCZA	
Ocena stanu obecnego	Ogólne kierunki działań
Wzrost przedsiębiorczości w gminie	Dalsze działania mające na celu wspieranie prowadzenia działalności gospodarczej w gminie
Zmniejszający się poziom bezrobocia	Pozyskiwanie nowych inwestorów
Stabilna sytuacja finansowa gminy	Racjonalne gospodarowania środkami publicznymi
Poziom zamożności mieszkańców wyższy niż dla powiatu nowodworskiego	Podejmowanie dalszych działań w celu pozyskania inwestorów, dalsza aktywizacja przedsiębiorcza mieszkańców
Niewystarczający poziom budowania i promocji marki lokalnych produktów	Promocja lokalnych produktów
Warunki do rozwoju agroturystyki	Wspieranie inicjatyw przedsiębiorczych, tworzenie warunków infrastrukturalnych i administracyjnych do rozwoju branż

Źródło: opracowanie własne

Tabela 25 Wnioski z diagnozy sytuacji przestrzennej gminy Ostaszewo

SFERA PRZESTRZENNA	
Ocena stanu obecnego	Ogólne kierunki działań
Dogodne połączenie komunikacyjne względem ośrodków miejskich wyższego rzędu (Gdańsk, Tczew)	Modernizacja dróg, zapewnienie transportu zbiorowego z dużymi ośrodkami miejskimi
Jakość dróg wymagająca niewielkich modernizacji	Dalsza modernizacja istniejących dróg i infrastruktury towarzyszącej
Występujące złoża surowców mineralnych	Właściwe wykorzystanie złóż
Zasoby kulturowe o stosunkowo wysokiej atrakcyjności turystycznej	Pielęgnowanie zasobów kulturowych jako lokalnych zabytków
Brak systemu ciepłowniczego	Wymiana indywidualnych źródeł ciepła na mniej emisyjne
Brak sieci gazowej	Inwestycje w źródła ciepła oparte o OZE
Znikomy zasięg sieci kanalizacyjnej	Rozbudowa sieci kanalizacji
Rozbudowana sieć wodociągowa	Dalsza modernizacja i rozbudowa sieci wodociągowej
Uregulowana gospodarka odpadami	Dalsza realizacja działań w zakresie gospodarki odpadami
Funkcjonująca oczyszczalnia ścieków	Bieżąca modernizacja oczyszczalni ścieków
Wciąż niski wskaźnik dostępności mieszkań	Przeznaczanie terenów pod budownictwo mieszkaniowe, pozyskiwanie inwestorów
Nierozwinięta infrastruktura turystyczna	Budowa miejsc o przeznaczeniu turystycznym i okołoturystycznym
Dobry stan i parametry sieci elektroenergetycznej	Bieżąca konserwacja sieci elektroenergetycznej, modernizacja sieci do wysokich parametrów
Infrastruktura teleinformatyczna wymagająca rozwoju	Działania na rzecz infrastruktury związanej z siecią internetową
Estetyka przestrzeni publicznej na zadowalającym poziomie	Dalsze prace pielęgnacyjne, edukacja mieszkańców
Niewystarczające środki na renowację obiektów zabytkowych	Pozyskiwanie finansowanie
potencjał do wyznaczania nowych terenów w inwestycje mieszkaniowe i gospodarcze	Odpowiednie zapisy Planu ogólnego gminy

Źródło: opracowanie własne

Tabela 26 Wnioski z diagnozy sytuacji klimatyczno-środowiskowej gminy Ostaszewo

SFERA KLIMATYCZNO-ŚRODOWISKOWA	
Ocena stanu obecnego	Ogólne kierunki działań
Występujący problem tzw. „niskiej emisji”	Ograniczenie tzw. „niskiej emisji” poprzez wymianę indywidualnych źródeł ciepła na mniej emisyjne (wdrażanie programów wymiany źródeł ciepła, edukacja ekologiczna mieszkańców)
Gleby o potencjale właściwym dla upraw rolniczych	Rozwój gospodarstw rolnych
Rozwinięta sieć rzeczna	Wykorzystanie zasobów wodnych do celów turystycznych
Znikoma powierzchnia objęta formami ochrony przyrody	Działania pielęgnacyjne terenów
Wzrost wykorzystania OZE w gminie	Zachęcanie mieszkańców i przedsiębiorców do korzystania z OZE

Tak sformułowane wnioski z diagnozy społecznej, gospodarczej i przestrzennej oraz atrakcyjności inwestycyjnej gminy Ostaszewo stanowiły podstawę do analizy SWOT/TOWS i identyfikacji determinantów rozwoju gminy a następnie celów rozwojowy

2 Określenie cech warunkujących rozwój gminy i społeczności lokalnej

2.1 Analiza SWOT /TOTS

Pogłębiona analiza stanu i uwarunkowań rozwoju gminy Ostaszewo pozwala na dokonanie bilansu strategicznego gminy. Sporządzono go w oparciu o analizę SWOT, która polega na szczegółowym zestawieniu mocnych i słabych stron oraz określeniu szans i zagrożeń rozwoju gminy. Analiza została dokonana w podziale na 4 poniższe obszary:

- sfera społeczna,
- sfera gospodarcza,
- sfera przestrzenna,
- klimatyczno-środowiskowa.

Analiza SWOT – sfera społeczna

Poniżej analiza SWOT gminy Ostaszewo w sferze społecznej.

Tabela 27 Analiza SWOT gminy Ostaszewo w sferze społecznej

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
– spadek liczby osób korzystających z pomocy społecznej – zapewnione podstawowe usługi zdrowotne – zmniejszająca się liczba osób bezrobotnych – rozwinięta baza kulturalna i sportowa – sieć szkół odpowiednia do potrzeb gminy – stosunkowo wysoki poziom bezpieczeństwa publicznego – dostęp do usług publicznych – odpowiednie zarządzanie kryzysowe – rozwinięta współpraca z innymi jednostkami samorządu terytorialnego – stosunkowo aktywna działalność organizacji pozarządowych	– starzejące się społeczeństwo – spadek liczby mieszkańców – odpływ wykształconych i aktywnych zawodowo osób do większych ośrodków miejskich – występujące problemy społeczne – brak specjalistycznej opieki zdrowotnej
SZANSE	ZAGROŻENIA
– możliwość pozyskania dofinansowania ze środków zewnętrznych (w tym w ramach perspektywy finansowej UE na lata 2021-2027) na działania zwiększające przedsiębiorczość mieszkańców, rozwiązujące problemy społeczne, inwestycje gminne zwiększające atrakcyjność gminy zwłaszcza dla młodych ludzi	– niekorzystne prognozy demograficzne (dalszy odpływ mieszkańców)

Źródło: opracowanie własne

Mocne strony gminy związane są przede wszystkim ze spadkiem liczby osób korzystających z pomocy społecznej, rozbudowaną bazą kulturalną i sportową, bezpieczeństwem publicznym, dostępem do usług publicznych i odpowiednim zarządzaniem kryzysowym oraz rozwiniętą współpracą z innymi jednostkami samorządu terytorialnego i stosunkowo aktywną działalność organizacji pozarządowych. Słabe strony dotyczą czynników demograficznych, występowania problemów społecznych, dostępności do specjalistycznych usług zdrowotnych. Jako szanse należy wskazać fundusze zewnętrzne a jako zagrożenie definiowane są jako niekorzystne prognozy demograficzne.

Analiza SWOT – sfera gospodarcza

Poniżej analiza SWOT gminy Ostaszewo w sferze gospodarczej.

Tabela 28 Analiza SWOT gminy Ostaszewo w sferze gospodarczej

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
– widoczny wzrost przedsiębiorczości w gminie – stabilna sytuacja finansowa gminy – poziom zamożności mieszkańców wyższy niż dla powiatu nowodworskiego – potencjał do rozwoju agroturystyki – malejący poziom bezrobocia	– odpływ wykształconych i aktywnych zawodowo osób do większych ośrodków miejskich – niewystarczający poziom budowania i promocji marki lokalnych produktów
SZANSE	ZAGROŻENIA
– możliwość pozyskania dofinansowania ze środków zewnętrznych, w tym w ramach perspektywy finansowej UE na lata 2021-2027 – pozyskiwanie inwestorów krajowych i zagranicznych	– niekorzystne prognozy demograficzne (dalszy odpływ siły roboczej) – niska rozpoznawalność turystyczna i gospodarcza gminy – niestabilność przepisów prawa dotyczących inwestycji i prowadzenia działalności gospodarczej

Źródło: opracowanie własne

Mocne strony gminy wiążą się przede wszystkim z wzrostem przedsiębiorczości w gminie, poziomem zamożności mieszkańców, malejącym poziomem bezrobocia, potencjałem do rozwoju agroturystyki czy stabilną sytuacją finansową gminy. Szansą dla gminy w omawianej sferze są fundusze zewnętrzne. Jako słabe strony zdefiniowano odpływ wykwalifikowanej kadry, wciąż niski poziom przedsiębiorczości pomimo wzrostu liczby podmiotów gospodarczych, niewystarczający poziom budowania i promocji marki lokalnych produktów. Zagrożenia to głównie niekorzystne prognozy demograficzne, niska rozpoznawalność turystyczna gminy oraz niestabilność prawa dotyczącego prowadzenia działalności gospodarczej.

Analiza SWOT – sfera przestrzenna

Poniżej analiza SWOT gminy Ostaszewo w sferze przestrzennej.

Tabela 29 Analiza SWOT gminy Ostaszewo w sferze przestrzennej

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
– dogodne połączenie komunikacyjne względem ośrodków miejskich wyższego rzędu (Gdańsk, Tczew) – dobry stan i parametry sieci elektroenergetycznej – zasoby kulturowe o stosunkowo wysokiej atrakcyjności turystycznej	– jakość dróg wymagająca remontów i modernizacji – brak systemu ciepłowniczego – brak sieci gazowej – marginalny zasięg sieci kanalizacyjnej

– rozbudowana sieć wodociągowa – funkcjonująca oczyszczalnia ścieków – estetyka przestrzeni publicznej na zadowalającym poziomie – uregulowana gospodarka odpadami – potencjał do wyznaczania nowych terenów w inwestycje mieszkaniowe i gospodarcze	– wciąż niski wskaźnik dostępności mieszkań – nierozwinięta infrastruktura turystyczna – niewystarczające środki na renowację obiektów zabytkowych – infrastruktura związana z dostępem do internetu wciąż wymagająca rozwoju
SZANSE – możliwość pozyskania dofinansowania ze środków zewnętrznych, w tym w ramach perspektywy finansowej UE na lata 2021-2027 na inwestycje komunalne i proinwestycyjne – pozyskiwanie inwestorów	ZAGROŻENIA – mnogość kosztownych potrzeb inwestycyjnych, których realizacja musi być rozłożona w czasie

Źródło: opracowanie własne

Mocne strony gminy dotyczą dostępności komunikacyjnej gminy, dobrego stanu sieci elektroenergetycznej, atrakcyjnych zasobów kulturowych, rozbudowanej sieci wodociągowej, uregulowanej gospodarki odpadami, estetyki publicznej, funkcjonującej oczyszczalni ścieków. Jako szanse dla rozwoju gminy wskazano fundusze zewnętrzne i pozyskiwanie inwestorów. Jako słabe strony wskazano jakość dróg wymagającą poprawy, brak sieci gazowej, znikomy zasięg sieci kanalizacyjnej, niską dostępność mieszkań, nierozwiniętą infrastrukturę turystyczną oraz małą skalę renowacji obiektów zabytkowych. Zagrożeniem dla rozwoju gminy może być mnogość inwestycji.

Analiza SWOT – sfera klimatyczno-środowiskowa

Poniżej analiza SWOT gminy Ostaszewo w sferze klimatyczno-środowiskowej.

Tabela 30 Analiza SWOT gminy Ostaszewo w sferze klimatyczno-środowiskowej.

MOCNE STRONY – warunki do rozwoju OZE, – rozwinięta sieć wodna, – dobre parametry gleb do rozwoju rolnictwa	SŁABE STRONY – problem tzw. „niskiej emisji”, – niewielka powierzchnia terenów objętych formami ochrony przyrody
SZANSE – możliwość pozyskania dofinansowania ze środków zewnętrznych, w tym w ramach perspektywy finansowej UE na lata 2021-2027 na inwestycje komunalne i proinwestycyjne – pozyskiwanie inwestorów	ZAGROŻENIA – niska świadomość ekologiczna mieszkańców

Źródło: opracowanie własne

Mocne strony gminy dotyczą rozwiniętej sieci wodnej, parametrów gleb i warunków do rozwoju OZE. Jako słabe strony wskazano problem tzw. „niskiej emisji” i małą liczbę form ochrony przyrody w gminie. Zagrożeniem dla rozwoju gminy może być wciąż niska świadomość ekologiczna mieszkańców.

2.2 Identyfikacja potencjału rozwojowego gminy

Na podstawie diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej, przestrzennej oraz klimatyczno-środowiskowej gminy Ostaszewo zidentyfikowano czynniki, które w największym stopniu determinują możliwości i kierunki jej rozwoju. Wnioski z diagnozy pozwalają określić zarówno przewagi gminy, jak i bariery wymagające interwencji samorządu.

Sfera społeczna

Diagnoza wskazuje na postępujące procesy depopulacyjne, odpływ ludzi młodych oraz starzenie się mieszkańców. Zjawiska te stanowią jedno z kluczowych wyzwań rozwojowych gminy i wymagają działań ukierunkowanych na poprawę atrakcyjności osiedleńczej, rozwój usług publicznych oraz aktywizację społeczną. Jednocześnie w gminie zauważalna jest dobra jakość infrastruktury społecznej (oświata, bezpieczeństwo, kultura, sport), sprawnie działające instytucje oraz aktywność organizacji pozarządowych, co stanowi solidny fundament do wzmacniania kapitału społecznego.

Sfera gospodarcza

Wzrost przedsiębiorczości, stabilna sytuacja finansowa gminy oraz malejące bezrobocie wskazują na korzystne warunki do rozwoju lokalnej gospodarki. Gmina posiada wyraźne atuty w rolnictwie, w tym w agroturystyce i przetwórstwie rolnym, jednak niewystarczająco wykorzystywany jest potencjał promocyjny lokalnych produktów. Wnioski z diagnozy potwierdzają także konieczność zwiększenia działań na rzecz pozyskiwania inwestorów i tworzenia warunków do dywersyfikacji działalności gospodarczej mieszkańców.

Sfera przestrzenna

Położenie gminy w pobliżu dużych ośrodków miejskich oraz poprawiająca się dostępność transportowa tworzą istotną przewagę lokalizacyjną. Diagnoza wskazuje równocześnie na potrzebę modernizacji infrastruktury technicznej, w tym teleinformatycznej, rozbudowy kanalizacji, poprawy infrastruktury turystycznej oraz przygotowania terenów pod budownictwo mieszkaniowe i inwestycje gospodarcze. Jest to szczególnie istotne w kontekście obserwowanych trendów migracyjnych i przewidywanego zapotrzebowania na nowe tereny pod zabudowę.

Sfera klimatyczno-środowiskowa

Potencjał środowiskowy gminy opiera się na zasobnych glebach, rozwiniętej sieci wodnej i predyspozycjach do rozwoju turystyki przyrodniczej. Jednocześnie diagnoza zwraca uwagę na wyzwania związane z niską emisją, niewielkim udziałem obszarów objętych ochroną przyrody i koniecznością dalszego wspierania rozwoju OZE. Zachowanie i racjonalne wykorzystanie zasobów środowiska powinno stanowić ważny element działań prorozwojowych.

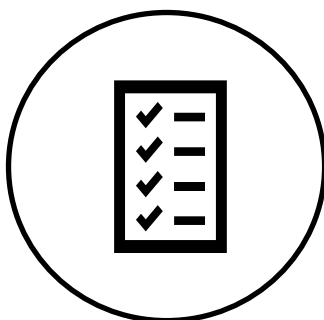
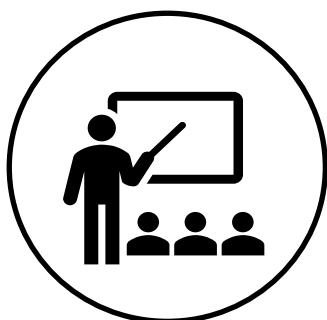
Potencjał gminy

Uwarunkowania rozwoju rolnictwa w regionie, w tym w gminie Ostaszewo, wymuszają rozwój gospodarstw rolnych w kierunku unowocześniania i łączenia działalności rolniczej z usługami powiązanymi, w szczególności agroturystycznymi. Gmina posiada walory przyrodnicze właściwe do rozwoju usług agroturystycznych. Jednym z głównych trendów charakteryzujących współczesną turystykę jest rozwój turystyki alternatywnej, przyjaznej środowisku, wykorzystującej naturalne walory dziedzictwa kulturowego i różnorodności przyrodniczej. Funkcję taką pełni z pewnością agroturystyka, będąca jedną z form turystyki wiejskiej. W gminie Ostaszewo widoczne jest rozdrobnienie gospodarstw rolnych, co sprzyja rozwojowi tego typu usług. Usługi agroturystyczne mogą stanowić jeden ze sposobów przejścia mieszkańców do działalności pozarolniczej.

Pod względem turystycznym do atutów gminy należy jej krajobraz kulturowy związany z Żuławami Wiślanymi, w tym z systemem polderów, zielenią śródpolną, charakterystyczną florą i fauną oraz historyczną zabudową wiejską i sakralną. Widoczna jest duża atrakcyjność gminy dla turystyki rowerowej również dzięki trasie rowerowej EuroVelo 9. Kluczowe dla rozwoju gospodarczego gminy Ostaszewo jest pozyskiwanie nowych inwestorów, co wiąże się z uzbrojeniem i promocją terenów inwestycyjnych, w tym na potrzeby turystyki. Niezbędne jest stworzenie marki gminy/wyróżnika gospodarczego gminy.

Pomimo występujących ograniczeń rozwojowych, takich jak niekorzystne prognozy demograficzne, rolniczy charakter gminy czy bariery związane z dostępnością gruntów pod inwestycje, gmina Ostaszewo posiada realne przesłanki do umiarkowanego, ale stabilnego rozwoju w zakresie mieszkalnictwa i aktywności gospodarczej. Poprawiająca się dostępność komunikacyjna, postępujące zjawisko migracji z dużych miast, zmieniające się oczekiwania mieszkańców regionu oraz rosnące zainteresowanie życiem poza aglomeracją miejską tworzą nową przestrzeń dla działań prorozwojowych. Zachodzące procesy społeczno-gospodarcze wskazują, że gmina – jako spokojna, dobrze skomunikowana i atrakcyjna lokalizacja dla osób ceniących jakość życia – może przyciągać nowych mieszkańców i inwestorów. Dlatego też niezwykle istotne, z punktu widzenia przyszłości gminy, jest planowe przygotowanie się na te zmiany. W szczególności dotyczy to wyznaczenia w planie ogólnym nowych terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową oraz rozwój funkcji inwestycyjnych i usługowych. Uwzględnienie takich terenów nie tylko pozwoli odpowiedzieć na przewidywane, stopniowo rosnące zapotrzebowanie, ale również stanie się narzędziem aktywnej polityki przestrzennej i demograficznej gminy. Jest to krok konieczny, by wykorzystać potencjał lokalizacji, odpowiedzieć na potrzeby nowych grup mieszkańców i stworzyć realne warunki do zahamowania negatywnych trendów ludnościowych.

CZĘŚĆ STRATEGICZNA

3 Wizja, misja i cele Strategii

W przedmiotowym punkcie opisano wizję Strategii i misję Gminy Ostaszewo oraz przedstawiono cele strategiczne, operacyjne i kierunki działań wraz z wskaźnikami osiągnięcia celów. Ponadto opisano zgodność Strategii z dokumentami strategicznymi na poziomie europejskim, krajowym, regionalnym i lokalnym.

3.1 Wizja i misja

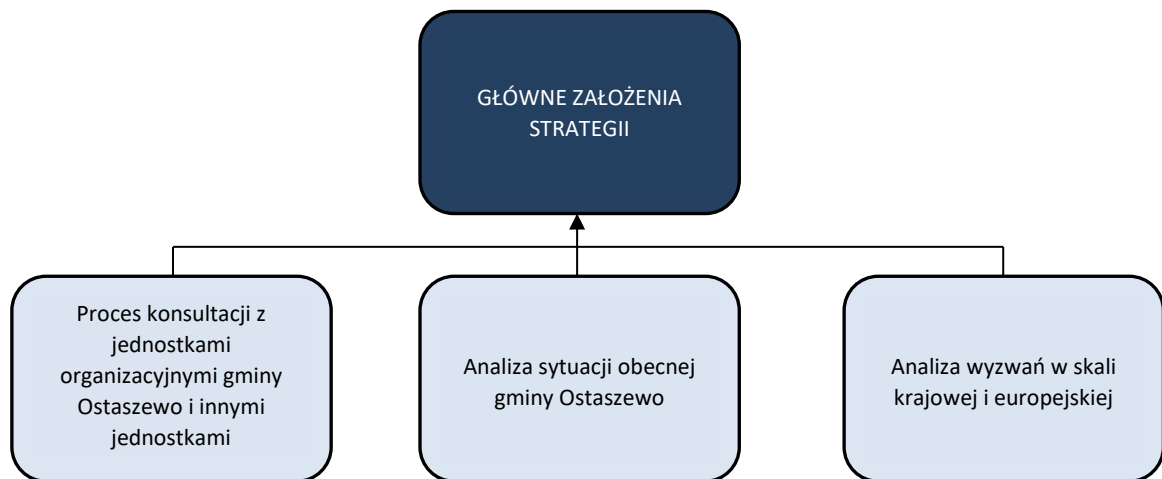
W przedmiotowym punkcie przedstawiono proces formułowania głównych założeń Strategii wraz ze wskazaniem podmiotów uczestniczących w tym procesie.

Główne założenia Strategii zostały opracowane w oparciu o analizy wskazane w niniejszej Strategii oraz w wyniku procesu konsultacji z jednostkami organizacyjnymi Gminy Ostaszewo i innymi jednostkami. Poniżej wymieniono jednostki zaangażowane w proces definiowania najważniejszych założeń Strategii:

- Gmina Stegny,
- Gmina Sztutowo,
- Gmina Krynica Morska,
- Gmina Nowy Dwór Gdański,
- Powiat Nowodworski,
- Województwo Pomorskie,
- szkoły z terenu gminy Ostaszewo,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostaszewo,
- organizacje pozarządowe z terenu gminy Ostaszewo,
- mieszkańcy gminy,
- Dyrektor Regionalny Zarządu Gospodarki Wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie,
- Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Gdańsku,
- Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Gdańsku.

Szeroki katalog podmiotów zaangażowanych w proces definiowania głównych założeń Strategii zagwarantował możliwość zebrania opinii z różnych środowisk. Poniżej zaprezentowano ścieżkę formułowania głównych założeń Strategii.

Rysunek 11 Proces formułowania głównych założeń Strategii

Źródło: opracowanie własne

Poniżej przedstawiono wizję i misję gminy.

Wizja

Wizja przyszłości gminy jest podstawą określenia głównych celów i programów działania w ramach strategii rozwoju. Wizja pełni funkcję swoistego stabilizatora działań, przez określenie ogólnych ram, zapewniających spójność celów i programów. Wizja wyraża generalne dążenia władz i społeczeństwa gminy w postaci obrazu jego przyszłości.

Rozbudowana treść pojęcia “wizja gminy” uwzględniać powinna:

- determinanty geograficzne,
- wyzwania cywilizacyjne,
- pryncypia ustrojowe,
- wewnętrzne zróżnicowania strukturalne,
- dynamikę przeobrażeń,
- oczekiwane efekty.

Determinanty geograficzne są najbardziej trwałym elementem wizji, wynikającym z konsekwencji położenia określonego cechami środowiska przyrodniczego i bezpośredniego sąsiedztwa z innymi gminami. Wizja przyszłości budowana w tym kontekście, ma na celu podniesienie znaczenia gminy i wykorzystania możliwości wynikających z relacji z otoczeniem.

Wyzwania cywilizacyjne mierzone są dystansem w poziomie rozwoju cywilizacyjnego, dotyczącym głównie potencjału intelektualnego, poziomu wykształcenia, stopnia postępu naukowo-technicznego i jego zastosowania w produkcji, rozwoju systemów komunikacji i telekomunikacji. Wizja wynikająca z tych uwarunkowań wyznaczać powinna realny kierunek dążeń do podniesienia poziomu życia.

Pryncypia ustrojowe, w tym ogólne postanowienia konstytucyjne i deklaracje polityczne, jak demokracja parlamentarna, pluralizm polityczny, tworzenie społeczeństwa obywatelskiego – konkretyzują się w postaci decentralizacji władzy i samorządności terytorialnej. Pryncypia te w odniesieniu do konkretnej gminy określają mechanizm postępu i perspektywy otwarcia na przyszłość, wykorzystania aktywności i przedsiębiorczości społecznej.

Wewnętrzne zróżnicowania społeczne pozwalają na określenie stopnia jednorodności bądź zróżnicowania przestrzennego gminy, stwarzając w ten sposób możliwość interpretacji celów ogólnych

i odmiennej ich hierarchizacji w odniesieniu do wyróżnionych obszarów. Kryteria zróżnicowania są z reguły odmienne dla poszczególnych sfer. W sferze społecznej wyróżnić można obszary koncentracji potencjału społecznego i gospodarczego oraz stanu posiadania z jednej strony, a obszary ubóstwa i regresu gospodarczego z drugiej strony. W sferze ekologicznej obszary o wybitnych walorach mogą kontrastować z obszarami degradacji środowiska. W sferze produkcyjnej wyróżnić można np. obszary nowoczesnej produkcji przemysłowej i rolniczej oraz obszary zacofane, wymagające restrukturyzacji i modernizacji. W infrastrukturze technicznej mogą to być obszary o dobrej dostępności i zasilaniu w różne media oraz tereny pozbawione odpowiedniego wyposażenia. Zróżnicowania przestrzenne wzbogacają wizję i nadają jej cech realności.

Dynamika przeobrażeń odgrywa istotną rolę w kształcie wizji gminy. Znajduje swój wyraz w tempie przeobrażeń, wyznaczanym napięciami między tendencjami do przyspieszenia zmian, a oporami statycznych struktur i przyzwyczaję. Świadomość wchodzenia w nową fazę rozwoju uwarunkowana jest poczuciem tożsamości oraz stopniem aktywności i przedsiębiorczości społeczeństwa. Dynamice przeobrażeń określonej przez główne siły motoryczne gminy, towarzyszyć będzie zawsze tendencja do stabilizacji i gwarancji niezbędnych zabezpieczeń w sferze społecznej, kulturowej i ekologicznej.

Reasumując, wizja gminy to docelowy odległy w czasie obraz gmin – cel, dla osiągnięcia którego podejmowane są starania władz, podmiotów gospodarczych, organizacji, instytucji i osób prywatnych – wszystkich sił i środowisk działających w gminie. Wizja przyszłości gminy jest równocześnie wyrazem wiary we własne siły i możliwości rozwoju, mających swe źródło w uświadomionych atutach i szansach, jakie są możliwe do wykorzystania w długiej perspektywie oraz słabościach i zagrożeniach, które należy przezwyciężyć lub przynajmniej złagodzić intensywność ich oddziaływania.

Na tej zasadzie sformułowano poniższą wizję gminy Ostaszewo:

Gmina Ostaszewo rozwija się w sposób zintensyfikowany i zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju. Mieszkańcy gminy mają dobry dostęp do miejsc pracy, edukacji, opieki zdrowotnej, kultury i wypoczynku, estetycznej i przyjaznej przestrzeni publicznej oraz zapewnione czyste środowisko i poczucie bezpieczeństwa publicznego, w tym bezpieczeństwa przeciwpowodziowego. Lokalny kapitał społeczny i wysoki poziom usług publicznych, gwarantują stały rozwój demograficzno-gospodarczy gminy w ścisłym połączeniu z specyfiką terenu Żuław Wiślanych. Utrzymujący się wzrost liczby mieszkań, korzystne położenie komunikacyjne oraz rosnące zainteresowanie osiedlaniem się poza dużymi aglomeracjami stanowią uzasadnienie dla wyznaczania nowych terenów inwestycyjnych i mieszkaniowych, co wpisuje się w długofalową strategię zrównoważonego rozwoju gminy.

Misja

Trafność budowy strategii rozwoju gminy w istotnym stopniu zależy od określenia jej misji i wizji, a następnie od możliwości sprecyzowania celów i kierunków rozwoju gminy. Misja bywa różnie tłumaczona i ujmowana przez różnych autorów: od ujęć bardzo ogólnych, zawierających syntetyczną formułę celów działania, do szczegółowych akcentujących specyficzną rolę gminy i jej funkcje w otoczeniu.

Misję gminy należy formułować w kategoriach służenia społeczeństwu i pomnażania korzyści, jakie ono będzie odnosić w wyniku sprawnego i efektywnego działania gminy, opartego na wdrażanej strategii rozwoju.

Syntetycznie ujmując misja gminy to:

- przedmiot trwałych jej aspiracji,
- cel usystematyzowanych, długookresowych dążeń, wyznaczających i akcentujących jej społeczne funkcje i jej postępowanie,
- najbardziej ogólnie sformułowany cel istnienia i działalności gminy.

Misja, to równocześnie forma samookreślenia gminy w zakresie takich elementów, jak:

- po co istnieje i do czego dąży?
- co ma zamiar osiągnąć?
- na jakim obszarze chce działać?
- czyje potrzeby zaspokajać i jak to robić?

Gmina realizuje swoją misję poprzez zaspokojenie dążeń i potrzeb miejscowego społeczeństwa. Zaspokajanie tych potrzeb na społecznie akceptowanym poziomie stanowi konieczny warunek istnienia gminy, uzasadnia jego byt.

Misja określa zatem rolę jaką spełnia gmina na rzecz „swojego” społeczeństwa. Rolę nadzwyczajną tj. taką, którą nie jest w stanie pełnić żadna inna organizacja, instytucja, urząd itp. Misja określa zakres działań Gminy, kształtuje jej odbiór w społeczeństwie i otoczeniu zewnętrznym, co jest szczególnie istotne dla powodzenia realizacji danej strategii rozwoju. Sformułowanie misji pomaga koncentrować wysiłki na realizacji wspólnych kierunków działań, służy ogólnej racjonalności alokacji posiadanych zasobów i środków, czyni bardziej prawdopodobnym przyszły sukces gminy.

Na tej zasadzie sformułowano poniższą misję Gminy Ostaszewo:

Gmina Ostaszewo jako istotna część rozwoju powiatu nowodworskiego. Gmina jest miejscem zapewniającym zaspokojenie wszystkich potrzeb życia codziennego oraz promującym rozwój człowieka, z zachowaniem żuławskiej i regionalnej tożsamości i kultury, a także miejscem otwartym na osoby przyjezdne. Gmina kieruje swoje działania na zwiększenie atrakcyjności życia, wspieranie innowacyjności i podejmowanie wyzwań, rozwój edukacji i przedsiębiorczości, turystyki i aktywności społecznej, troska o środowisko naturalne, dbałość o zdrowie, bezpieczeństwo i potrzeby wszystkich mieszkańców, wzmacnianie współpracy między samorządowej i międzysektorowej. W tym kontekście gmina przewiduje wyznaczanie nowych terenów pod zabudowę i działalność gospodarczą, odpowiadając na rosnące zainteresowanie osiedlaniem się i inwestowaniem na jej obszarze.

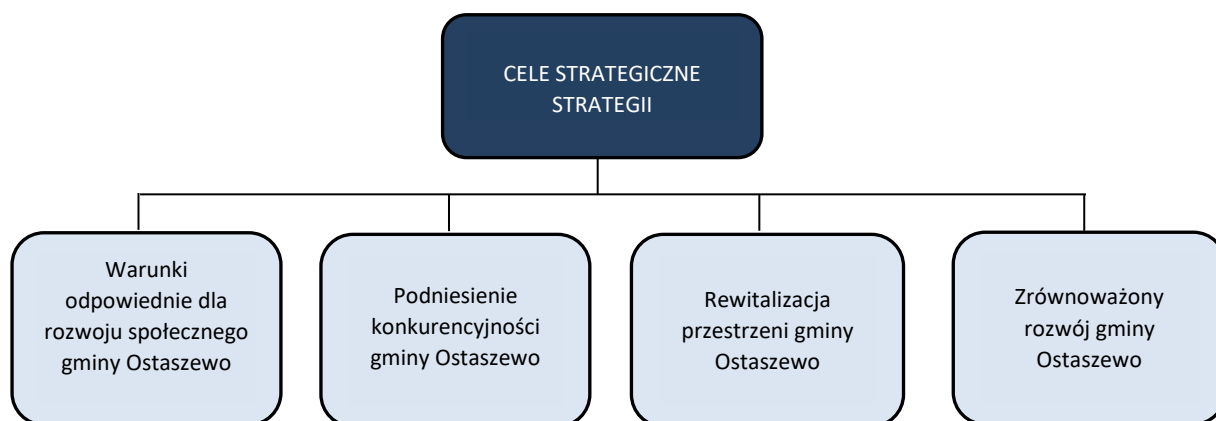
3.2 Cele strategiczne, operacyjne i kierunki działań

Osiągnięcie celów przyczyni się do zrealizowania wizji Strategii. Wszystkie działania podejmowane w perspektywie czasowej niniejszego dokumentu powinny być zgodne z określoną misją Strategii.

Poniżej w ujęciu graficznym zaprezentowano cele strategiczne Strategii. Następnie w układzie tabelarycznym przedstawiono również cele operacyjne i działania w ramach poszczególnych celów strategicznych. Cele zdefiniowano na podstawie wniosków z diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej gminy sprecyzowanych w punkcie 1.4 niniejszej Strategii.

Rysunek 12 Cele strategiczne Strategii

Źródło: opracowanie własne

Tabela 31 Cele strategiczne, cele operacyjne, kierunki działań i wskaźniki realizacji celów

CEL STRATEGICZNY	CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	WSKAŹNIKI REALIZACJI CELÓW
1. Warunki odpowiednie dla rozwoju społecznego gminy Ostaszewo	1.1 Tworzenie sieci powszechnego dostępu do Internetu szerokopasmowego oraz upowszechnianie e-usług	1.1.1 Budowa, rozbudowa i modernizacja sieci telekomunikacyjnych zwiększających dostęp do szerokopasmowego Internetu 1.1.2 Rozwój i promocja e-usług	- liczba mieszkańców mogących korzystać z szerokopasmowego internetu - liczba wprowadzonych e-usług publicznych
	1.2 Zwiększenie dostępu do usług medycznych oraz profilaktyka zdrowia	1.2.1 Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną dostosowaną do zidentyfikowanych potrzeb i trendów demograficznych 1.2.2 Rozwój infrastruktury całodobowej opieki nad osobami zagrożonymi wykluczeniem społecznym 1.2.3 Wspieranie działań zmierzających do zwiększenia oferty i poprawy jakości podstawowych usług zdrowotnych 1.2.4 Działania na rzecz utworzenia oferty specjalistycznej opieki zdrowotnej 1.2.5 Podnoszenie świadomości społecznej w zakresie zdrowego stylu życia oraz promocja profilaktyki zdrowia	- liczba prowadzonych punktów całodobowej opieki nad osobami zagrożonymi wykluczeniem społecznym - liczba przeprowadzonych inwestycji w infrastrukturę zdrowotną - liczba przeprowadzonych kampanii na rzecz zdrowego stylu życia oraz profilaktyki zdrowia - liczba nowych specjalistycznych usług zdrowotnych świadczonych w gminie
	1.3 Podniesienie jakości kształcenia	1.3.1 Budowanie programów edukacyjnych w zakresie kompetencji kluczowych na rynku pracy 1.3.2 Rozszerzenie oferty edukacji pozaszkolnej 1.3.3 Rozwój poradnictwa i doradztwa edukacyjno-zawodowego na każdym etapie kształcenia 1.3.4 Wprowadzenie szkoleń, doradztwa oraz innych form podwyższania kwalifikacji dla nauczycieli i pracowników pedagogicznych 1.3.5 Modernizacja infrastruktury i wyposażenie placówek edukacyjnych wraz z obiektami sportowymi	- liczba programów edukacyjnych w zakresie kompetencji kluczowych - liczba dzieci korzystająca z rozszerzonej oferty edukacji pozaszkolnej - liczba wdrożonych nowych form i programów nauczania z zastosowaniem nowatorskich rozwiązań programowych i organizacyjnych - liczba zrealizowanych godzin poradnictwa i doradztwa edukacyjno-zawodowego - liczba nauczycieli i pracowników pedagogicznych, którzy ponieśli swoje kwalifikacje - liczba zmodernizowanych i/lub wyposażonych placówek edukacyjnych
	1.4 Wspieranie działań (nieinfrastrukturalnych) na rzecz włączenia społecznego	1.4.1 Usprawnianie współpracy między pracodawcami, organizacjami pozarządowymi a instytucjami pomocy społecznej w zakresie wsparcia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym 1.4.2 Rozwój usług pomocy środowiskowej 1.4.3 Upowszechnianie aktywnych i twórczych metod spędzania wolnego czasu 1.4.4 Zachęcanie społeczeństwa do współuczestniczenia w życiu publicznym, wzmacnianie zorganizowanych form aktywności obywatelskiej 1.4.5 Aktywizacja osób starszych 1.4.5 Integracja cudzoziemców	- liczba kampanii na rzecz aktywnych i twórczych metod spędzania wolnego czasu - liczba kampanii na rzecz zachęcania społeczeństwa do współuczestniczenia w życiu publicznym - liczba wspartych osób zagrożonych wykluczeniem społecznym
	1.5 Wspieranie sektora organizacji pozarządowych	1.5.1 Wsparcie organizacji pozarządowych 1.5.2 Promocja i upowszechnianie wolontariatu	- liczba wspartych organizacji pozarządowych - liczba kampanii na rzecz promocji i upowszechnienia wolontariatu
	1.6 Rozwój oferty kulturalnej	1.6.1 Wspieranie działalności jednostek działających w obszarze kultury 1.6.2 Organizacja wydarzeń kulturalnych na terenie gminy	liczba zrealizowanych przedsięwzięć kulturalnych o zasięgu lokalnym i ponadlokalnym
2. Podniesienie konkurencyjności gminy Ostaszewo	2.1 Rozwój przedsiębiorczości	2.1.1 Projekty i inwestycje przedsiębiorstw 2.1.2 Integracja przedsiębiorców oraz wspieranie wymiany doświadczeń i wiedzy 2.1.3 Wprowadzenie udogodnień dla nowopowstałych przedsiębiorstw, w szczególności dla przedsiębiorstw z potencjałem rozwojowym 2.1.4 Wspieranie instytucji otoczenia biznesu i profesjonalizacja usług 2.1.5 Wsparcie szkoleniowo-doradcze na rzecz tworzenia nowych przedsiębiorstw i samozatrudnienia 2.1.7 Aktywizacja mieszkańców w celu zwiększenia aktywności i mobilności zawodowej 2.1.8 Podnoszenie kwalifikacji osób zatrudnionych w lokalnej gospodarce	- liczba przedsiębiorstw, które zrealizowały projekty i inwestycje, w tym B+R - liczba wdrożonych narzędzi doradczo-szkoleniowych i mentorskich na rzecz rozwoju lokalnych przedsiębiorstw - liczba wprowadzonych udogodnień dla nowopowstałych przedsiębiorstw - liczba kampanii na rzecz aktywizacji mieszkańców w celu zwiększenia aktywności i mobilności zawodowej - liczba osób zatrudnionych w lokalnej gospodarce, które podniosły swoje kwalifikacje
	2.2 Racjonalne wykorzystanie walorów gospodarczych gminy	2.2.1 Uzbieranie terenów inwestycyjnych 2.2.2 Optymalne wykorzystanie terenów inwestycyjnych, w tym budowa hal produkcyjnych 2.2.3 Opracowanie spójnego systemu promocji gospodarczej i inwestycyjnej 2.2.4 Wzmocnienie oferty inwestycyjnej i zapewnienie wysokiej jakości obsługi inwestora 2.2.5 Wspieranie rozwoju agroturystyki	- powierzchnia uzbrojonych terenów inwestycyjnych - liczba wybudowanych hal produkcyjnych - liczba kampanii na rzecz promocji gospodarczej i inwestycyjnej gminy - liczba stanowisk w administracji samorządowej zajmujących obsługą inwestora - liczba nowopowstałych przedsiębiorstw agroturystycznych
	2.3 Budowa i modernizacja systemów infrastruktury zapobiegającej zagrożeniom	2.4.1 Podejmowanie działań mających na celu zapewnienie odporności na skutki zmian klimatu 2.4.2 Zwiększenie bezpieczeństwa i ciągłości dostaw energii elektrycznej i innych mediów energetycznych 2.4.3 Wspieranie działań policji, straży pożarnej i innych służb w celu zapewnienia bezpieczeństwa publicznego mieszkańców gminy	- liczba zrealizowanych przedsięwzięć na celu zapewnienia bezpieczeństwa przeciwpowodziowego - liczba wykrytych przestępstw - liczba wyposażonych jednostek OSP i innych służb

Strategia Rozwoju Gminy Ostaszewo na lata 2025-2035

	2.4 Rozwój różnych form rolnictwa	2.4.1 Promocja lokalnych producentów rolniczych, produktów regionalnych 2.4.2 Promocja i wspieranie rozwoju rolnictwa wysokiej jakości, w tym ekologicznego 2.4.3 Edukacja rolników w zakresie korzyści wynikających z łączenia małych gospodarstw rolnych z usługami agroturystycznymi 2.4.4 Ochrona wód przed zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz wdrożenie i przestrzeganie Dobrej Praktyki Rolniczej w postaci nawożenia i składania nawozów i kiszonek w pobliżu cieków	- liczba nowopowstałych rolniczych mikroprzedsiębiorstw - liczba kampanii na rzecz promocji i wsparcia rozwoju rolnictwa wysokiej jakości w gminie - liczba rolników, którzy podnieśli wiedzę na temat łączenia małych gospodarstw rolnych z usługami agroturystycznymi - liczba kampanii promocyjnych lokalnych produktów
	2.5 Podniesienie atrakcyjności turystycznej i rekreacyjnej oraz rozwój infrastruktury sportowej	2.5.1 Tworzenie oferty turystycznej gminy oraz dostosowanie jej do wymagań odbiorców 2.5.2 Modernizacja i ewidencjonowanie szlaków turystycznych 2.5.3 Promowanie oferty turystycznej gminy Ostaszewo z wykorzystaniem nowoczesnej informacji turystycznej 2.5.4 Wspieranie przedsięwzięć i inicjatyw zwiększających aktywność fizyczną, zapobiegającą patologiom społecznym, wykluczeniu osób niepełnosprawnych i zjawisku otyłości poprzez budowę i modernizację obiektów sportowo-rekreacyjnych	- liczba zewidencjonowanych i zmodernizowanych szlaków turystycznych - liczba kampanii na rzecz promowania oferty turystycznej gminy - liczba wspartych przedsięwzięć i inicjatyw zwiększających aktywność fizyczną - liczba zmodernizowanych obiektów sportowo-rekreacyjnych
3. Rewitalizacja przestrzeni gminy Ostaszewo	3.1 Zintegrowane działania rewitalizacyjne w wymiarze przestrzenno-funkcyjnym, przyrodniczym, społecznym, gospodarczym i technicznym	3.1.1 Opracowanie Gminnego Programu Rewitalizacji 3.1.2. Prowadzenie działań w zakresie optymalnego wykorzystania specyficznych uwarunkowań oraz wzmacnianie lokalnych potencjałów gminy Ostaszewo 3.1.3 Opracowanie Planu ogólnego gminy i realizacja jego założeń 3.1.4 Działania na rzecz przeciwdziałania wykluczeniu komunikacyjnemu w gminie	- powierzchnia terenów objętych planami zagospodarowania przestrzennego - powierzchnia gminy objęta gminnym programem rewitalizacji - liczba wsi, w których zapewniono nowe połączenia komunikacyjne
	3.2 Rozwój infrastruktury na rzecz włączenia społecznego	3.2.1 Rozwój infrastruktury opieki nad osobami zagrożonymi wykluczeniem społecznym 3.2.2 Likwidacja barier architektonicznych w obiektach użyteczności publicznej	- liczba wspartych obiektów opieki nad osobami zagrożonymi wykluczeniem społecznym - liczba obiektów użyteczności publicznej, w których usunięte zostały bariery architektoniczne utrudniające korzystanie z tych obiektów przez osoby ze szczególnymi potrzebami
	3.3 Wykorzystanie potencjału dziedzictwa kulturowego i naturalnego	3.3.1 Ochrona i zachowanie obiektów zabytkowych i zasobów kultury 3.3.2 Przeprowadzenie prac konserwatorskich obiektów zabytkowych i użyteczności publicznej 3.3.3 Dostosowanie i adaptacja na cele kulturalne i turystyczne obiektów dziedzictwa historycznego lub kulturowego 3.3.4 Poprawa walorów estetycznych gminy	- liczba wspartych obiektów zabytkowych i zasobów kultury - liczba obiektów dziedzictwa historycznego i kulturowego, które zostały dostosowane na cele kulturalne i turystyczne - liczba obiektów użyteczności publicznej, których stan techniczny został poprawiony - liczba przedsięwzięć na rzecz poprawy walorów estetycznych gminy
	3.4 Rozbudowa infrastruktury technicznej	3.4.1 Budowa, modernizacja i poprawa bezpieczeństwa infrastruktury drogowej w pasach dróg gminnych 3.4.2 Wspieranie rozbudowy, modernizacji, poprawy bezpieczeństwa i rozwoju infrastruktury towarzyszącej w pasach dróg powiatowych i dróg wojewódzkich na terenie gminy 3.4.3 Budowa dróg rowerowych na terenie gminy 3.4.4 Rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowej 3.4.5 Rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej 3.4.6 Budowa, przebudowa, rozbudowa i modernizacja infrastruktury niezbędnej do odprowadzania wód opadowych, retencji wód opadowych i zagospodarowywania w miejscu powstawania wód opadowych na terenie gminy 3.4.7 Rozwój infrastruktury GPSZOK 3.4.8 Działania na rzecz rozbudowy sieci gazowej 3.4.9 Uzbrojenie wyznaczonych terenów pod budownictwo mieszkalne i wspieranie działań na rzecz tworzenia i rozwoju zasobów mieszkaniowych, w tym budowa mieszkań socjalnych 3.4.10 Monitoring przestrzeni publicznej	- liczba kilometrów nowych dróg gminnych - liczba kilometrów dróg gminnych poddanych modernizacji - liczba kilometrów nowych dróg rowerowych - liczba wybudowanych lub zmodernizowanych obiektów odprowadzania i oczyszczania ścieków - liczba obiektów niezbędnych do odprowadzania, retencji i zagospodarowywania wód opadowych, które zostały wybudowane lub przebudowane - liczba kilometrów zmodernizowanej sieci wodociągowej - powierzchnia terenów wyznaczonych pod budownictwo mieszkaniowe - powierzchnia obiektów, z których usunięte zostały materiały azbestowe - liczba kilometrów nowej/zmodernizowanej sieci kanalizacji sanitarnej - liczba kilometrów wybudowanej sieci gazowej - powierzchnia nowopowstałych obiektów zbiorników wodnych - liczba zmodernizowanych GPSZOK - powierzchnia gminy objęta monitoringiem
4. Zrównoważony rozwój gminy Ostaszewo	4.1 Wspieranie i promocja efektywności energetycznej i strategii niskoemisyjnych	4.1.1 Prowadzenie działań na rzecz inteligentnego zarządzania energią i wykorzystania odnawialnych źródeł energii w infrastrukturze publicznej i w sektorze mieszkaniowym 4.1.2 Modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej i mieszkaniowych	- liczba obiektów użyteczności publicznej poddanych modernizacji energetycznej - liczba obiektów mieszkalnych poddanych modernizacji energetycznej - liczba nowych inwestycji OZE
	4.2 Wspieranie działań na rzecz ochrony środowiska	4.2.1 Usuwanie azbestu, wyrobów zawierających azbest oraz usuwanie Barszczu Sosnowskiego	liczba obiektów niezbędnych do odprowadzania, retencji i zagospodarowywania wód opadowych, które zostały wybudowane lub przebudowane

		4.2.2 Zwiększenie retencji wodnej terenów rolniczych, leśnych i zurbanizowanych poprzez m.in. budowę zbiornika retencyjnego, prawidłowe retencjonowanie wody w już istniejących zbiornikach i rowach oraz zachęcanie do wykonywania nowych zbiorników wodnych 4.2.3 Działania na rzecz utrzymania obecnych form ochrony przyrody i ustanowienia nowych obszarów/form	- powierzchnia obiektów, z których usunięte zostały materiały azbestowe - powierzchnia nowopowstałych obiektów zbiorników wodnych - liczba ustanowionych nowych form ochrony przyrody
--	--	--	---

Źródło: opracowanie własne

Gmina będzie na bieżąco monitorować realizację strategii, wykorzystując narzędzia służące ocenie postępów oraz system monitoringu przyjętych wskaźników, aby w razie potrzeby skutecznie wprowadzać korekty i udoskonalenia działań. Wartość docelowa (osiągnięta w danym przedziale czasowym) będzie na bieżąco uzupełniana.

3.3 Zgodność Strategii z dokumentami strategicznymi na poziomie europejskim, krajowym, regionalnym i lokalnym

Wytyczne do sporządzenia dokumentów wykonawczych

Dokumentami wykonawczymi dla Strategii Rozwoju Gminy Ostaszewo na lata 2025-2035 są obowiązkowe i fakultatywne plany lub programy funkcjonujące na jej terenie. Stanowią one zbiór szczegółowych rozwiązań i kierunków interwencji, które w dokumencie nie mogły zostać zamieszczone. Część ze wskazanych dokumentów jest aktualna w momencie przygotowania Strategii. Konieczność ich aktualizacji jest analizowana pod kątem całego okresu obowiązywania tego dokumentu. W poniższym zestawieniu znajdują się zarówno opracowania obowiązkowe, jak i dokumenty o charakterze fakultatywnym, których implementacja ma wpływ na realizację celów strategii rozwoju.

Strategia Rozwoju Gminy Ostaszewo na lata 2025-2035

Tabela 32 Wytyczne do sporządzenia dokumentów wykonawczych

OBSZAR TEMATYCZNY	DOKUMENTY NA POZIOMIE LOKALNYM	WYTYCZNE
Planowanie przestrzenne	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego	Aktualizacja obowiązujących planów zagospodarowania przestrzennego dokonywana jest w wyniku aktualizacji studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, w przypadku pojawienia się nowych terenów, które mogą być wykorzystane w zakresie gospodarczym, osiedleńczym czy rekreacyjnym. Zapisy Planu nie powinny pozostawać w sprzeczności z zapisami Strategii. Zapisy zostaną aktualne do momentu przyjęcia Planu Ogólnego Gminy.
	Plan ogólny gminy	Dokument planistyczny o zasięgu całej gminy. Plan ogólny będzie aktem prawa miejscowego, który zastąpi studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jako dokument, z którym badana będzie zgodność planów miejscowych, ale także decyzji o warunkach zabudowy. Decyzje o warunkach zabudowy będą mogły być wydawane wyłącznie na obszarach wskazanych w planie ogólnym. Plan ogólny będzie zawierał ustalenia dotyczące funkcji terenów dopuszczalnych do wyznaczenia w dokumentach niższego szczebla, jak i ramowe ustalenia dotyczące kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu, z którymi dokumenty te będą musiały zachowywać zgodność. Plan ogólny Gminy opracowywany jest na podstawie kierunków rozwoju w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie określonych w Strategii.
Energetyka	Założenia do Planu Zaopatrzenia w Ciepło, Energię Elektryczną i Paliwa Gazowe dla Gminy Ostaszewo na lata 2021 – 2036	Projekt założeń sporządza się dla obszaru gminy co najmniej na okres 15 lat i aktualizuje co najmniej raz na 3 lata. Podstawą prawną dla założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Ostaszewo jest art. 19 ust. 3 Ustawy z dnia 10 kwietnia 1997r. Prawo energetyczne (Dz. U. z 2021 r. poz. 719, 868, 1093, 1505 i 1642). Zapisy zaktualizowanego Planu powinny być zgodne z kierunkami działań dotyczącymi energetyki określonymi w Strategii.
Gospodarka Komunalna	Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Ostaszewo	Zapisy Regulaminu powinny być zgodne z kierunkami działań dotyczącymi czystości, porządku i estetyki w gminie określonymi w Strategii.
	Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Ostaszewo	Treść rocznej Analizy dotycząca przewidywanych prac powinna być zgodna z kierunkami działań dotyczącymi gospodarki odpadami w gminie określonymi w Strategii.
	Wieloletni Plan Rozwoju i Modernizacji Urzędzeń Wodociągowych dla Gminy Ostaszewo na lata 2024 – 2027	Zapisy aktualizacji Planu powinny być zgodne z kierunkami działań dotyczącymi sieci wodociągowej określonymi w Strategii.
Ochrona Środowiska i adaptacji do zmian klimatu	Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Ostaszewo	Aktualizacja Planu – w tym wpisanie nowych planowanych zadań do Planu – oraz ewentualne opracowanie nowego Planu powinny uwzględniać kierunki rozwoju dotyczące budynków mieszkalnych i publicznych, jakości powietrza określonych w Strategii.
	Program Usuwania Azbestu z terenu Gminy Ostaszewo	Aktualizacja Programu (lub opracowanie nowego Programu) powinny uwzględniać kierunki działań dotyczące stanu budynków mieszkalnych i publicznych, jakości środowiska naturalnego określone w Strategii.
Polityka Społeczna	Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii	Aktualizacja programu powinna uwzględniać kierunki działań dotyczące rozwiązywania problemów społecznych określonych w Strategii.

Strategia Rozwoju Gminy Ostaszewo na lata 2025-2035

Rozwój Lokalny	Program współpracy Gminy Ostaszewo z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego	Rokroczne programy powinny uwzględniać kierunki działań dotyczące wsparcia organizacji pozarządowych określonych w Strategii.
Finanse Publiczne	Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy Ostaszewo, Uchwały budżetowe	Prognoza powinna uwzględniać inwestycje wpisane literalnie do Strategii.

Źródło: opracowanie własne

Poniżej w ujęciu tabelarycznym przedstawiono dokumenty strategiczne, z którymi zgodność powinny wykazywać działania w ramach przedmiotowej Strategii. Dokumenty podzielono na poziom europejski, krajowy, regionalny i lokalny. W zestawieniu ujęto obowiązujące dokumenty.

Tabela 33 Zgodność Strategii z dokumentami strategicznymi w podziale na poziom europejski, krajowy, regionalny i lokalny

POZIOM EUROPEJSKI	POZIOM KRAJOWY	POZIOM REGIONALNY	POZIOM LOKALNY
Instrument na rzecz odbudowy	Krajowy Plan Odbudowy	Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ostaszewo
Wspólne przepisy dotyczące EFRR, EFS+, Funduszu Spójności, EFMR	Umowa Partnerstwa na lata 2021-2027	Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Pomorskiego	Program współpracy na 2025 rok Gminy Ostaszewo z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z 24 kwietnia 2003 r. o działalności
Europejski Zielony Ład	Średniookresowa Strategia rozwoju kraju	Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Województwa Pomorskiego	Strategia Rozwoju Powiatu nowodworskiego na lata 2015-2030
		Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły	Wieloletni Plan Rozwoju i Modernizacji Urzędzeń Wodociągowych dla Gminy Ostaszewo na lata 2024 – 2027
		Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły	Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Ostaszewo
		Plan przeciwdziałania skutkom suszy na obszarach dorzeczy	Założenia do Planu Zaopatrzenia w Ciepło, Energię Elektryczną i Paliwa Gazowe dla Gminy Ostaszewo na lata 2021 – 2036
		Strategia Rozwoju Partnerstwa Międzywojewódzkiego – Obszar Funkcjonalny Żuław	Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
		Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego 2030	
		Program Ochrony Środowiska Województwa Pomorskiego 2030	
		Program ochrony powietrza w województwie pomorskim	
		Uchwała „antysmogowa”	

Źródło: opracowanie własne

Działania realizowane w ramach Strategii powinny wykazywać zgodność z ww. dokumentami strategicznymi i dokumentami dotyczącymi programów finansowych. Efektem zachowania zgodności Strategii może być m.in. zwiększenie szans na pozyskanie zewnętrznych środków na realizację przedsięwzięć m.in. ze środków unijnych w perspektywie 2021-2027.

W ujęciu zgodności Strategii z innymi dokumentami na poziomie europejskim, Strategia powinna być zgodna w szczególności z dokumentami i instrumentami finansowymi dotyczącymi możliwości dofinansowania działań na terenie gminy, co w ujęciu krajowym sprowadza się zwłaszcza do Krajowego Programu Odbudowy i programów funduszy strukturalnych. Ponadto w ujęciu krajowym Strategia w szczególności powinna być zgodna z najważniejszymi strategiami rozwoju kraju.

Poziom lokalny

W ujęciu lokalnym kluczowe dla przedmiotowej Strategii są inne dokumenty strategiczne i sektorowe dotyczące bezpośrednio terenu gminy.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ostaszewo

Strategia przewiduje działania (w tym te określone jako priorytetowe) zgodne z ww. celami i działaniami wskazanymi w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Ostaszewo.

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla gminy Ostaszewo

W Planie wskazano, że zostały wyznaczone następujące cele:

- w zakresie energetyki:
 - rozwój niskoemisyjnych źródeł energii i eliminacja niskosprawnych oraz zamiana paliw na mniej emisyjne,
 - rozwój sieci ciepłowniczych i gazowych oraz poprawa efektywności energetycznej procesów związanych z dystrybucją ciepła,
 - wykorzystanie odnawialnych źródeł energii,
 - podniesienie efektywności wytwarzania i zarządzania energią.
- w zakresie budownictwa (w tym gospodarstw domowych, budynków administracji publicznej itp.):
 - realizacja nowych budynków i obiektów budowlanych zaprojektowanych zgodnie z zasadami ekoprojektowania (minimalizacji zapotrzebowania na energię) i wykorzystania energii odnawialnej,
 - przeprowadzanie remontów i rewitalizacji starych obiektów z uwzględnieniem zasad ekoprojektowania (minimalizacji zapotrzebowania na energię) i wykorzystania energii odnawialnej,
 - uwzględnianie w warunkach specyfikacji zamówień publicznych wymagań odnośnie budowy obiektów i budynków niskoemisyjnych,
 - ograniczenie emisji gazów cieplarniowych oraz innych zanieczyszczeń powietrza poprzez zastępowanie indywidualnych źródeł energii przez instalacje niskoemisyjne i wysokosprawne oraz podłączenia do sieci ciepłowniczych i gazowych,
 - modernizacja systemów centralnego ogrzewania w budynkach,
 - termomodernizacja budynków (w tym termoizolacja),
 - modernizacja systemów oświetlenia i wymiana żarówek na energooszczędne.
- w zakresie transportu:
 - usprawnienia systemów komunikacyjnych,
 - budowa i modernizacja dróg w celu usprawnienia systemów komunikacyjnych i zmniejszenia ich emisyjności, w szczególności na obszarach przekroczeń norm jakości powietrza,
 - rozwój i promocja systemów komunikacji publicznej w celu zwiększenia jej atrakcyjności,
 - rozwój i promocja alternatywnych środków transportu (pieszego, rowerowego i wodnego),
 - modernizacja systemów oświetlenia ulic.
- w zakresie gospodarki odpadami:

- ograniczenie emisji gazów cieplarnianych i innych zanieczyszczeń powietrza poprzez modernizację gospodarki odpadami.
- w zakresie edukacji:
 - edukacja ekologiczna społeczeństwa w kierunku zrównoważonych wzorów konsumpcji oraz wykorzystania odnawialnych źródeł energii,
 - edukacja kadry administracyjnej JST w zakresie stosowania systemów zarządzania środowiskowego, w tym oszczędzania energii,
 - promocja w przedsiębiorstwach stosowania zrównoważonych wzorców produkcji, stosowania systemów zarządzania środowiskowego, oraz identyfikacja możliwości ograniczania emisji zanieczyszczeń do powietrza,
 - budowa przez JST obiektów i instalacji demonstracyjnych w celu popularyzowania rozwiązań ekologicznych,
 - szkolenie administratorów budynków i wspólnot mieszkaniowych w zakresie zarządzaniem energią.

Przedmiotowa Strategia przewiduje działania na rzecz zmniejszenia zanieczyszczenia powietrza w gminie m.in. poprzez działania termomodernizacyjne, wymianę źródeł ciepła na mniej emisyjne czy rozwój OZE.

Program współpracy w 2025 rok Gminy Ostaszewo z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie

Strategia przewiduje rozwój współpracy Gminy Ostaszewo z organizacjami społecznymi, co zostało uwzględnione w kierunkach działań.

Wieloletni Plan Rozwoju i Modernizacji Urządzeń Wodociągowych dla Gminy Ostaszewo na lata 2024-2027

Centralny Wodociąg Żuławski Sp. z o.o. w Nowym Dworze Gdańskim zgodnie z ustawą z dnia 07 czerwca 2001 roku o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (t.j. Dz. U. 2024 r. poz. 757) opracował Wieloletni Plan Rozwoju i Modernizacji Urządzeń Wodociągowych na okres od lipca 2024 r. do czerwca 2027 r. Plan jest podstawą działalności inwestycyjnej Spółki oraz elementem kształtowania taryf. Obejmuje on przedsięwzięcia inwestycyjne przewidziane do realizacji przez CWŻ Sp. z o.o. w zakresie sieci i urządzeń wodociągowych zdefiniowanych w w/w ustawie. Przewiduje zadania z zakresu uzbrajania terenów wiejskich, wynikających z kierunków rozwoju gminy określonych w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. Ujęte w nim zadania służą rozwojowi gminy oraz mają na celu poprawę jakości świadczonych usług i dostosowania ich do standardów unijnych.

Strategia przewiduje inwestycje w zakresie urządzeń wodociągowych.

Założenia do Planu Zaopatrzenia w Ciepło, Energię Elektryczną i Paliwa Gazowe dla Gminy Ostaszewo na lata 2021 – 2036

Założenia określają:

- ocenę stanu aktualnego i przewidywanych zmian zapotrzebowania na ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe;
- przedsięwzięcia racjonalizujące użytkowanie ciepła, energii elektrycznej i paliw gazowych;
- możliwości wykorzystania istniejących nadwyżek i lokalnych zasobów paliw i energii, z uwzględnieniem energii elektrycznej i ciepła wytwarzanych w odnawialnych źródłach energii,

energii elektrycznej i ciepła użytkowego wytwarzanych w kogeneracji oraz zagospodarowania ciepła odpadowego z instalacji przemysłowych;

- możliwości stosowania środków poprawy efektywności energetycznej w rozumieniu ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o efektywności energetycznej (Dz. U. z 2019 r., poz. 545 ze zm.),
- zakres współpracy z innymi gminami dotyczący inwestycji w rozwój sieci zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną, paliwa gazowe i odnawialne źródła energii.

Strategia przewiduje przedsięwzięcia w zakresie m.in. racjonalizacji zużycia energii w budynkach.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii

Program przewiduje działania na rzecz rozwiązania problemów społecznych związanych z alkoholizmem i narkomanią. Strategia przewiduje działania w ww. obszarze.

Strategia rozwoju powiatu nowodworskiego na lata 2015-2030

Strategia rozwoju powiatu gnieźnieńskiego określa następujące cele:

- 1 „WZMACNIANIE TOŻSAMOŚCI LOKALNEJ I INTEGRACJI SPOŁECZNEJ”:
- 2 „Przeciwdziałanie bezrobociu”:
- 3 „Wspieranie procesów przedsiębiorczości”:
- 4 „Rozwój usług publicznych”,
- 5 „Rozwój infrastruktury technicznej”,
- 6 „Bezpieczeństwo”,
- 7 „Wykorzystanie potencjału przyrodniczego i turystycznego”.

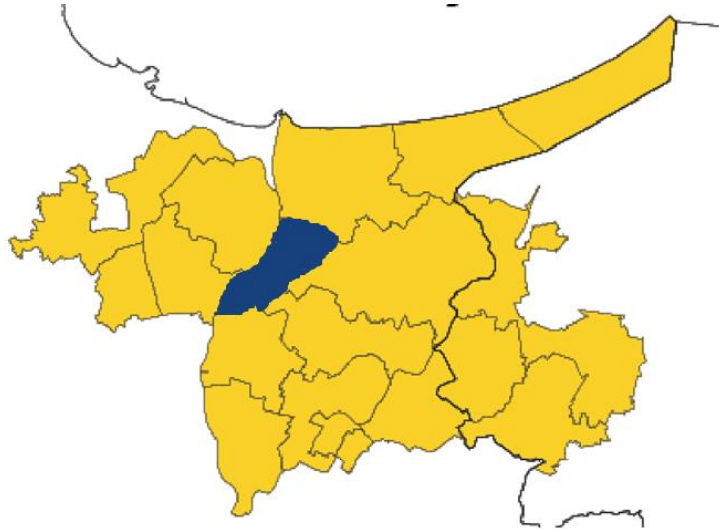
Przedmiotowa Strategia poprzez swoje cele i kierunki działań wpisuje się w ww. cele i priorytety.

Poziom regionalny

Strategia terytorialna Partnerstwa Międzywojewódzkiego – Obszar Funkcjonalny Żuław

W skład Partnerstwa wchodzi: Gmina Nowy Dwór Gdański, Gmina Nowy Staw, Gmina Cedry Wielkie, Gmina Miasta Krynica Morska, Gmina Ostaszewo, Gmina Stegna, Gmina Sztutowo, Gmina Pszczółki, Gmina Pruszcz Gdański, Gmina Suchy Dąb, Gmina Lichnowy, Miasto Malbork Gmina Malbork, Gmina Miłoradz, Gmina Stare Pole, Gmina Gronowo Elbląskie, Gmina Elbląg, Gmina Markusy Powiat Nowodworski, Powiat Malborski, Powiat Gdański, Powiat Elbląski. Stanowi wyraz wspólnego podejścia do polityki rozwoju Obszaru Funkcjonalnego Żuław.

Rysunek 13 Lokalizacja gminy Ostaszewo w granicach Obszaru Funkcjonalnego Żuław

Źródło: opracowanie własne na podstawie Strategii terytorialnej Partnerstwa Międzywojewódzkiego – Obszar Funkcjonalny Żuław

W Strategii wskazano inwestycje, które będą realizowane na terenie gminy Ostaszewo. Poniżej wskazano poszczególne projekty strategiczne, w ramach których ww. inwestycje/zadania zostały wskazane:

- projekt „Poprawa efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej zw. z działalnością kulturalną” i zadanie „Poprawa efektywności energetycznej poprzez termomodernizację budynku Biblioteki Publicznej i Gminnego Ośrodka Kultury w Ostaszewie”,
- projekt „Gospodarka Żuław w obiegu zamkniętym” i zadanie „Budowa punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych w Ostaszewie”

Ponadto część projektów (w szczególności działania nieinwestycyjne) dotyczą całego Obszaru Funkcjonalnego bez wskazanej lokalizacji. Głównym wyzwaniem dla ww. Strefy jest kompleksowe zabezpieczenie przeciwpowodziowe i ograniczanie emisji zanieczyszczeń do środowiska w celu wykorzystania szans rozwojowych, wynikających z unikatowych walorów krajobrazowych i kulturowych oraz korzystnego położenia względem układu transportowego poprawiającego dostępność zewnętrzną, jako silnych bodźców do rozwoju turystyki oraz prowadzenia zrównoważonej gospodarki rolnej i rybackiej, stanowiących podstawę bazy ekonomicznej obszaru.

Strategia Rozwoju Gminy Ostaszewo na lata 2025-2035 uwzględnia powyższe przedsięwzięcia.

Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030

W ujęciu regionalnym dokumentem strategicznym o podstawowym i nadrzędnym znaczeniu jest Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030. Przesądza ona o kierunkach prowadzonej przez samorząd województwa polityki województwa, a także przenoszący na poziom regionalny ustalenia dokumentów krajowych i unijnych i ustanawiający ramy do tworzenia bardziej szczegółowych dokumentów na poziomie regionu. Strategia wpisuje się w ramy czasowe przyszłej perspektywy programowania Unii Europejskiej na lata 2021-2027 oraz przenosi na poziom regionalny zapisy dokumentów przyjętych przez rząd Rzeczypospolitej Polskiej i Komisję Europejską.

Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030 stanowi punkt odniesienia dla pozostałych regionalnych i lokalnych dokumentów strategicznych i wykonawczych w województwie, w tym dla Strategii Rozwoju Gminy Ostaszewo na lata 2025-2035. Pozostałe istotne dokumenty planistyczne o

znaczeniu lokalnym dotyczą przede wszystkim zagospodarowania przestrzennego, współpracy międzygminnej. W Strategii przyjęto cel główny określony jako „Inteligentne gospodarowanie potencjałami regionu dla osiągnięcia zrównoważonego rozwoju, spójności społecznej i przestrzennej oraz wysokiej jakości życia mieszkańców” oraz następujące cele strategiczne:

- cel 1 „Trwałe bezpieczeństwo” i cele operacyjne:
 - 1.1 „Bezpieczeństwo środowiskowe”,
 - 1.2 „Bezpieczeństwo energetyczne”,
 - 1.3 „Bezpieczeństwo zdrowotne”,
 - 1.4 „Bezpieczeństwo cyfrowe”,
- cel 2 „Otwarta wspólnota regionalna” i cele operacyjne:
 - 2.1 „Fundamenty edukacji”,
 - 2.2 „Wrażliwość społeczna”,
 - 2.3 „Kapitał społeczny”,
 - 2.4 „Mobilność”,
- cel 3 „Odporna gospodarka” i cele operacyjne:
 - 3.1 „Pozycja konkurencyjna”,
 - 3.2 „Rynek pracy”,
 - 3.3 „Oferty turystyczne i czasu wolnego”,
 - 3.4 „Integracja z globalnym systemem transportowym”.

Strategia swoimi założeniami jest zgodna z ww. celami i działaniami Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030. Przewiduje bowiem wspieranie infrastruktury energetycznej, działania prośrodowiskowe, rozwój kapitału społecznego, rozwój infrastruktury transportowej, działania na rzecz rozwoju przedsiębiorczości i oferty kulturalnej, turystycznej – te aspekty zostały ujęte również w działaniach w ramach ww. celów Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030.

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Pomorskiego

W Planie wskazano poniższe główne kierunki rozwoju przestrzennego województwa pomorskiego:

- C.1 „Wysoka jakość przestrzeni zamieszkania i pracy”:
 - kształtowanie struktur sieci osadniczej zgodnie z wymogami ładu przestrzennego,
 - kształtowanie wysokiej jakości środowiska mieszkaniowego,
 - racjonalizacja rozmieszczenia oraz poprawa dostępności infrastruktury społecznej i usług publicznych w tym zakresie,
 - zapobieganie i ograniczanie skutków powodzi oraz innych zagrożeń naturalnych,
- C.2 „Konkurencyjna oraz wielofunkcyjna przestrzeń gospodarcza i bezpieczeństwo”:
 - efektywne i bezpieczne wykorzystanie zasobów przestrzeni przez gospodarkę,
 - kształtowanie struktur przestrzennych umożliwiających tworzenie nowych i trwałych miejsc pracy,
 - wzmacnianie całorocznej i atrakcyjnej oferty turystycznej w oparciu o zasoby i walory przyrodniczo-kulturowe, krajobrazowe i funkcje metropolitalne,
 - kształtowanie racjonalnej struktury przestrzennej sieci transportowej,
 - zwiększanie stopnia bezpieczeństwa energetycznego i sprawności systemów produkcji, przesyłu i dystrybucji energii elektrycznej i ciepłej, gazu, ropy naftowej oraz produktów ropopochodnych,
 - kształtowanie struktur przestrzennych wspierających zdolności obronne państwa,
- C.3 „Zachowane zasoby i walory środowiska”:
 - zachowanie i odtwarzanie zasobów środowiska przyrodniczego i jego spójności,

- ochrona obszarów o charakterystycznym krajobrazie kulturowym lub znaczeniu historycznym,
 - ograniczenie emisji zanieczyszczeń środowiska,
 -
- C.4 „Uruchomione potencjały rozwojowe obszarów funkcjonalnych”:
- wzmacnianie relacji funkcjonalno-przestrzennych miejskich obszarów funkcjonalnych z wykorzystaniem ich zróżnicowanych potencjałów,
 - koordynacja polityki przestrzennej na obszarach szczególnych zjawisk w skali makroregionalnej,
 - wykorzystanie potencjału rozwojowego związanego ze szczególnymi walorami przyrodniczo-kulturowymi i krajobrazowymi,
 - przeciwdziałanie postępującej marginalizacji przez poprawę dostępu do dóbr i usług i rozwijanie nowych funkcji,
 - kształtowanie warunków przestrzennych dla rozwoju strategicznych funkcji gospodarczych.

Strategia przewiduje szereg działań (w tym wpisanych jako przedsięwzięcia priorytetowe), które są zgodne z ww. celami i kierunkami Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Pomorskiego.

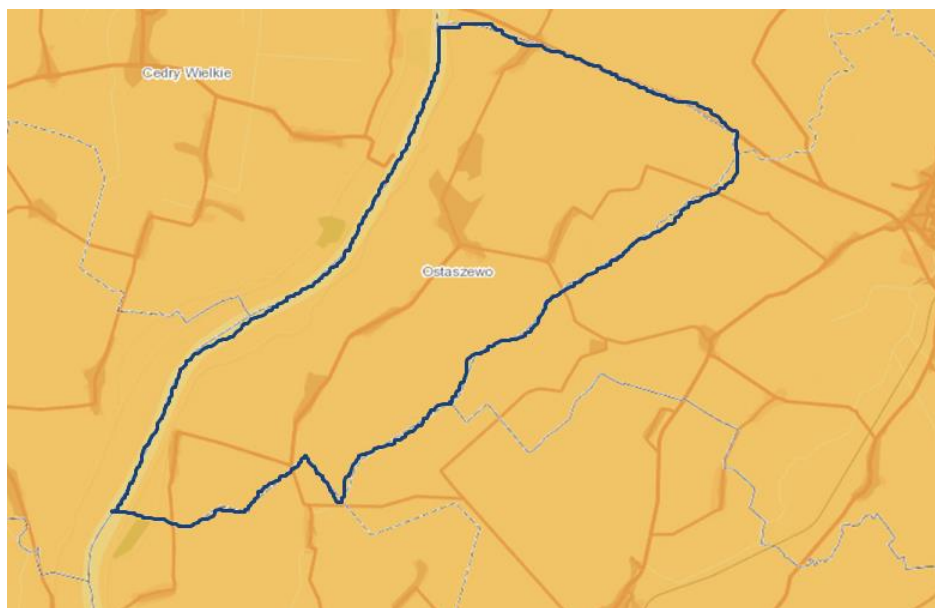
Ponadto Plan przewiduje ustalenia, wytyczne i rekomendacje odnoszące się bezpośrednio do gminy Ostaszewo. W szczególności mowa o zasadzie 3.1.1 zachowania i kształtowania spójności regionalnego systemu ekologicznego, w skład którego wchodzi istniejące obszary chronione oraz obszary potencjalnie do objęcia ochroną (cenne przyrodnicze), a także system płatów i korytarzy ekologicznych, który tworzy (w granicach gminy Ostaszewo) ponadregionalny korytarz Doliny Wisły.

Plan przeciwdziałania skutkom suszy na obszarach dorzeczy

Plan Przeciwdziałania skutkom suszy przyjęty rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 r. (Dz. U. 2021r. poz. 1615) jest najważniejszym dokumentem strategicznym w zakresie przeciwdziałania suszom. Poniżej przedstawiono w jakim stopniu tereny gminy Ostaszewo są zagrożone poszczególnymi rodzajami suszy (rolniczą, atmosferyczną, hydrologiczną i hydrogeologiczną). Stopnie zostały przypisane do poniższych kolorów:

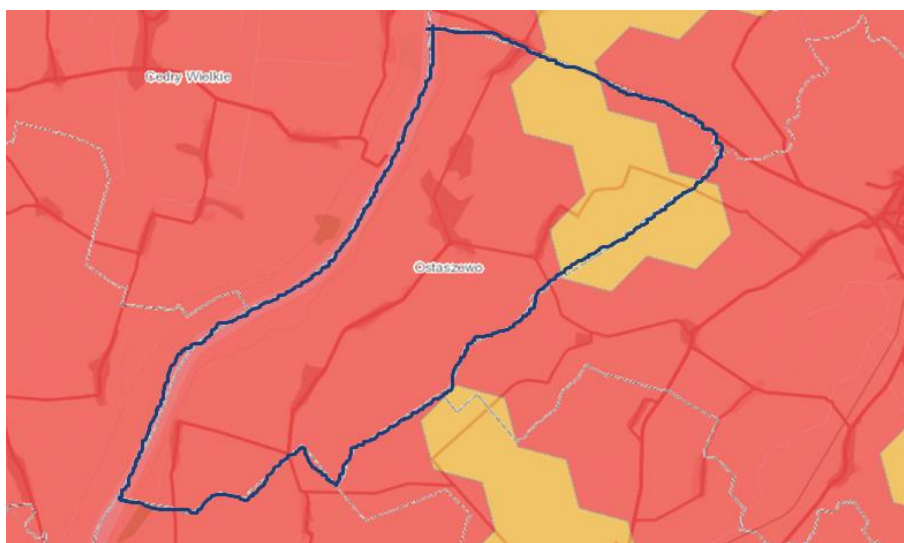
– klasa I – słabo zagrożone	
– klasa II – umiarkowanie zagrożone	
– klasa III – silnie zagrożone	
– klasa IV – ekstremalnie zagrożone	

Rysunek 14 Mapa zagrożenia suszą atmosferyczną

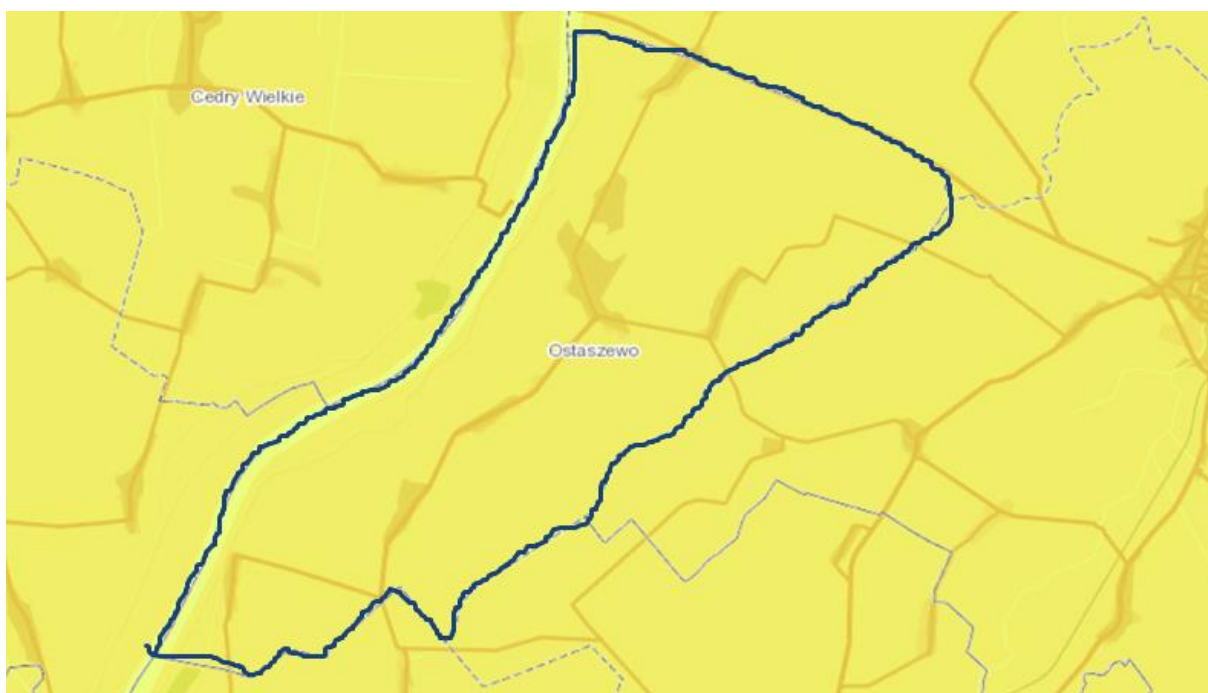
Źródło: opracowanie własne na podstawie www.wody.isok.gov.pl

Rysunek 15 Mapa zagrożenia suszą rolniczą

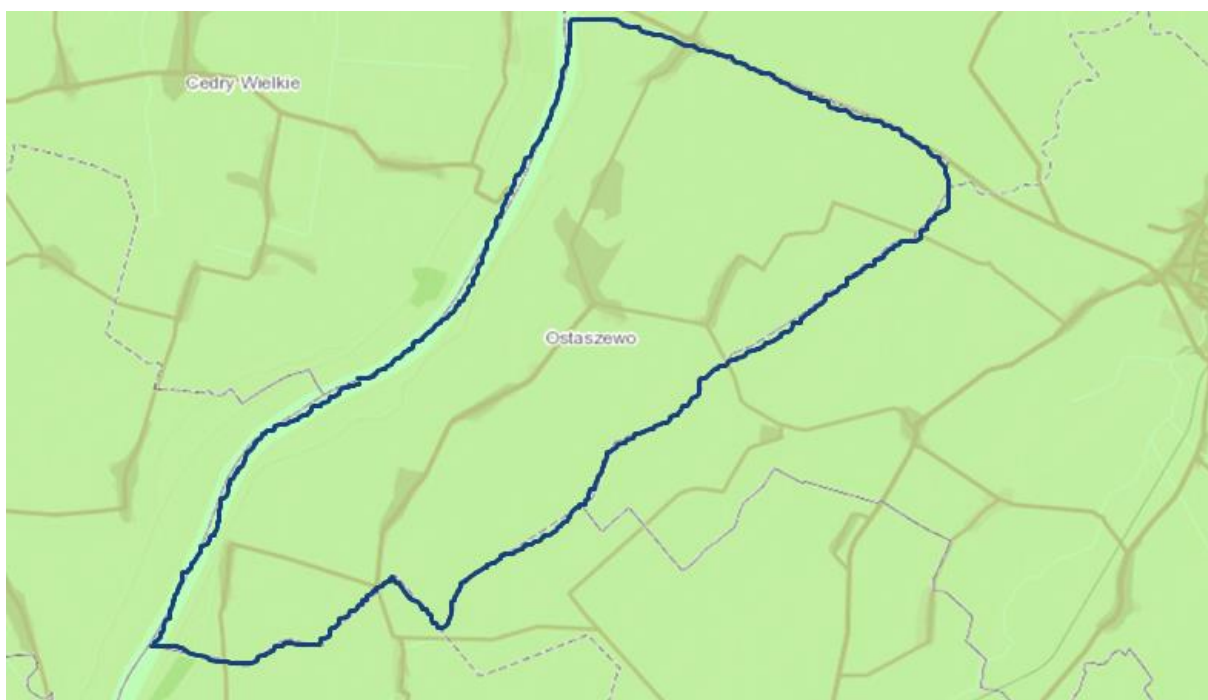
Źródło: opracowanie własne na podstawie www.wody.isok.gov.pl

Rysunek 16 Mapa zagrożenia suszą hydrologiczną

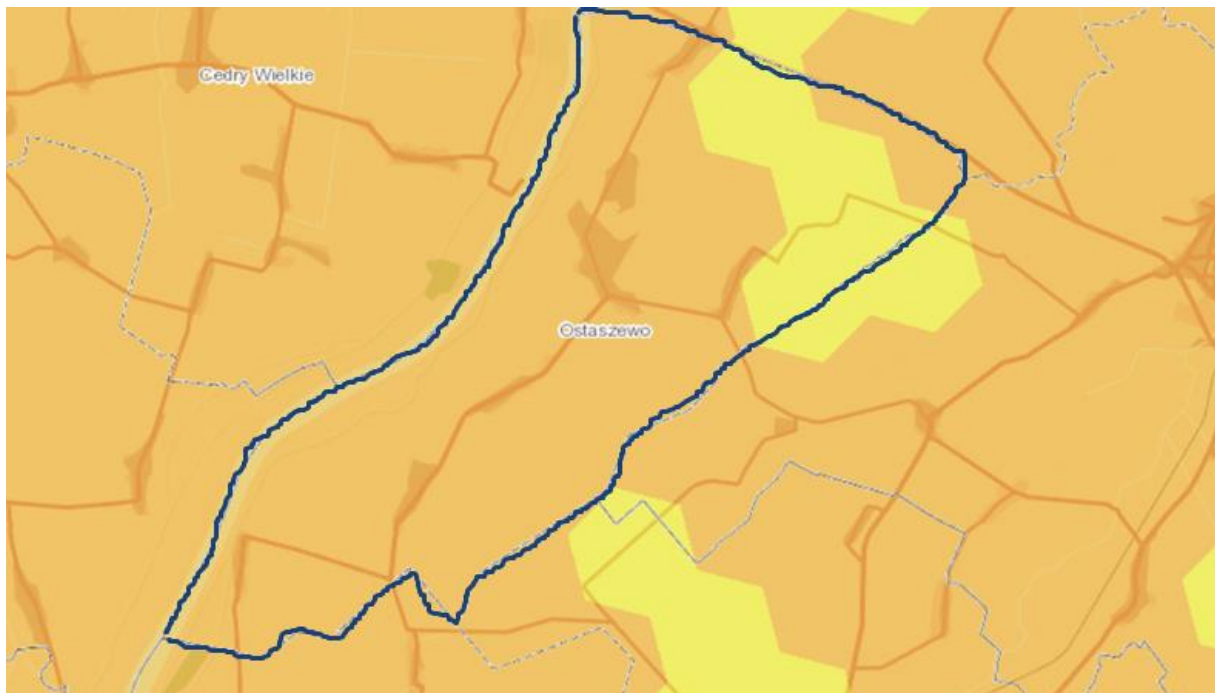
Źródło: opracowanie własne na podstawie www.wody.isok.gov.pl

Rysunek 17 Mapa zagrożenia suszą hydrogeologiczną

Źródło: opracowanie własne na podstawie www.wody.isok.gov.pl

Rysunek 18 Mapa łącznego zagrożenia suszą

Źródło: opracowanie własne na podstawie www.wody.isok.gov.pl

Powyższe mapy wskazują, że tereny gminy Ostaszewo są ekstremalnie zagrożone suszą rolniczą, silnie zagrożone suszą atmosferyczną i przy szacowaniu łącznego zagrożenia suszą.

W Planie w katalogu działań służących przeciwdziałaniu skutkom suszy wskazano:

- zwiększenie ilości i czasu retencji wód na gruntach rolnych,
- retencja i zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na terenach zurbanizowanych,
- realizacja przedsięwzięć zmierzających do zwiększania lub odtwarzania naturalnej retencji,
- podpiętrzanie wód jezior dla przeciwdziałania skutkom suszy,
- analiza możliwości zwiększania retencji w zlewniach z zastosowaniem naturalnej i sztucznej retencji,
- budowa oraz przebudowa urządzeń melioracyjnych wodnych dla zwiększania retencji glebowej,
- wykorzystanie wód z systemów drenarskich do nawożenia i nawadniania upraw polowych,
- budowa lub przebudowa ujęć wód podziemnych do poboru na cele nawodnień rolniczych oraz budowa lub przebudowa wodooszczędnych systemów nawadniania wykorzystujących zasoby wód podziemnych,
- przeprowadzenie weryfikacji zasad gospodarowania wodą w zbiornikach retencyjnych,
- przegląd pozwoleń wodnoprawnych i pozwoleń zintegrowanych na obszarach o zasobach dyspozycyjnych o intensywnym i o bardzo intensywnym stopniu wykorzystania.

Przedmiotowa Strategia przewiduje w ramach celu operacyjnego 3.5 „Rozbudowa infrastruktury technicznej oraz wspieranie działań na rzecz ochrony środowiska” m.in. zwiększenie retencji wodnej terenów rolniczych, leśnych i zurbanizowanych poprzez m.in. prawidłowe retencjonowanie wody w już istniejących zbiornikach i rowach oraz zachęcanie do wykonywania nowych zbiorników wodnych.

Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły

Istotne znaczenie – biorąc pod uwagę obecne i przyszłe zmiany klimatu – przy wdrażaniu Strategii ma jej zgodność z dokumentami dotyczącymi gospodarowania wodami, przeciwdziałania suszy i zarządzania ryzykiem powodziowym. Z uwagi na charakter gospodarczy gminy oraz jej położenie, silny nacisk powinien być położony na wsparcie działań mających na celu zwiększeniu retencji wodnej na terenach rolniczych, leśnych i zurbanizowanych, co powinno następować poprzez prawidłowe użytkowanie rolnicze gleb, prowadzenie prac przeciwerozryjnych, zalesianie, tworzenie stref buforowych wzdłuż cieków, ochronę i odtwarzanie oczek wodnych i mokradeł, retencjonowanie wody w już istniejących zbiornikach i rowach oraz zachęcanie do wykonywania nowych zbiorników wodnych.

W Planie jako jedno z działań mających na celu adaptację do zmian klimatu wskazano retencję i zagospodarowanie wód opadowych. Ponadto Plan wskazuje na konieczność m.in. gospodarowania wodami roztopowymi, aby przeciwdziałać skutkom występowania susz. W Planie wskazano, że retencjonowanie wody ma nastąpić m.in. przez zwiększenie naturalnej i sztucznej retencji dolin rzecznych z zachowaniem dobrego stanu ekologicznego terenu.

Przedmiotowa Strategia jest w pełni zgodna z zapisami Planu – przewiduje budowę rozwiązań retencyjnych.

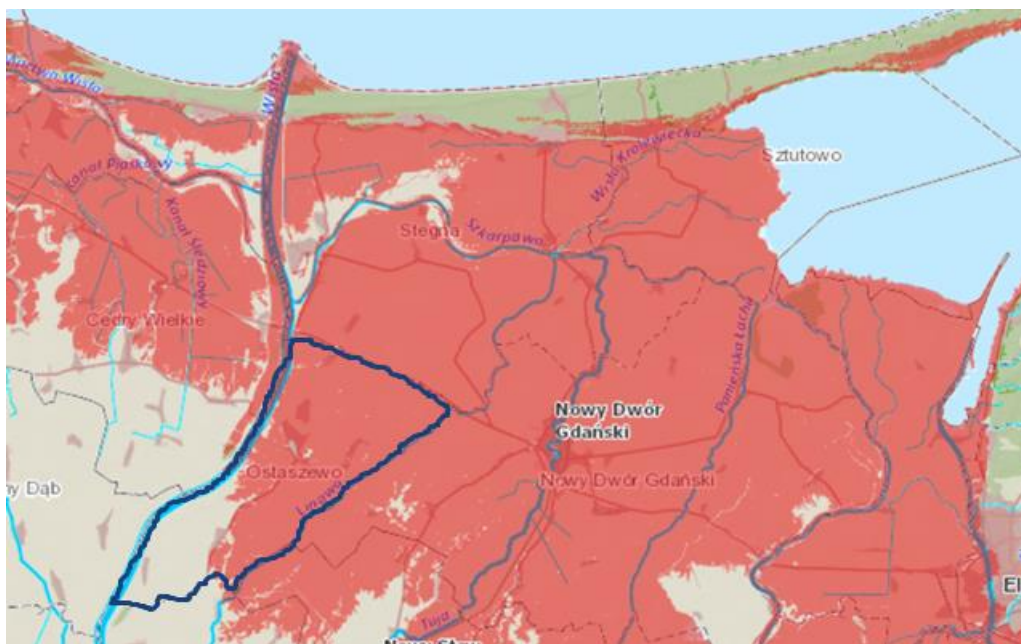
Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły

Plan Zarządzania Ryzykiem Powodziowym stanowi strategiczny dokument służący właściwemu zarządzaniu ryzykiem powodziowym. W Planie (przyjętym na mocy rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 26 października 2022 r. w sprawie przyjęcia Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły (Dz.U.2022 poz. 2739), jako jedno z głównych działań przeciwdziałających zagrożeniu powodziowemu wskazano zbiorniki retencyjne. W dokumencie wskazuje się, że niewłaściwa gospodarka przestrzenna, w szczególności inwestowanie na terenach zagrożonych, w tym w obszarach zagrożenia powodziowego rzek oraz zbyt niska pojemność retencyjna naturalnych jak i sztucznych zbiorników, nie tylko w dolinach rzek, ogranicza skuteczne działania w sytuacjach nadmiaru lub deficytu wód powierzchniowych. Istnieje zatem ryzyko, że w przyszłości zjawiska te będą występować ze zwiększoną częstotliwością. Zwiększone prawdopodobieństwo występowania powodzi błyskawicznych, wywołanych silnymi opadami, mogących powodować zalewanie obszarów, może wystąpić w szczególności na obszarach, na których nieodpowiednio prowadzona jest gospodarka przestrzenna.

Przedmiotowa Strategia jest w pełni zgodna z zapisami Planu – przewiduje budowę rozwiązań retencyjnych.

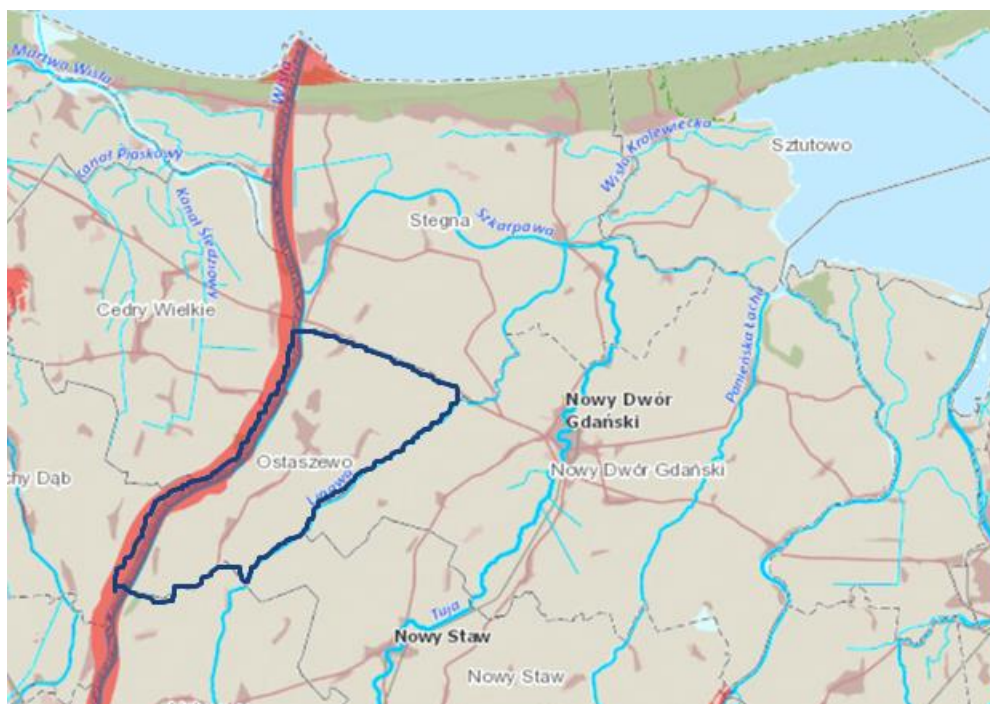
Poniżej przedstawiono mapy, na których zaznaczono (na czerwono) obszary szczególnie narażone na wystąpienie powodzi od strony morza i rzecznej położone w gminie Ostaszewo.

Rysunek 19 Obszary szczególnego zagrożenia powodzią od strony morza położone w gminie Ostaszewo

Źródło: opracowanie własne na podstawie www.hydroportal.isok.gov.pl

Rysunek 20 Obszary szczególnego zagrożenia powodzią rzeczną położone w gminie Ostaszewo

Źródło: opracowanie własne na podstawie www.hydroportal.isok.gov.pl

Większość obszaru gminy Ostaszewo jest terenem szczególnie narażonym na wystąpienie powodzi od strony morza, tereny narażone na wystąpienie powodzi rzecznej zlokalizowane są w sąsiedztwie rzeki Wisły.

Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego 2030

Strategia gminy jest spójna z „Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego 2030” (przyjętym Uchwałą nr 173/XV/25 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 23 maja 2025 r.), ponieważ zakłada rozwój infrastruktury komunalnej, selektywnej zbiórki odpadów, retencji wód oraz działań na rzecz ochrony środowiska, zgodnie z kierunkami wyznaczonymi w dokumencie wojewódzkim. Ujęte w strategii inwestycje w rozbudowę sieci kanalizacyjnej, systemów zagospodarowania wód opadowych oraz modernizację infrastruktury technicznej wpisują się w model gospodarki o obiegu zamkniętym i zasadę zrównoważonego rozwoju. Planowane działania edukacyjne, prośrodowiskowe i monitoring gospodarki odpadami pozostają w zgodzie z celami ograniczania ilości odpadów oraz zwiększania poziomu recyklingu.

Program Ochrony Środowiska Województwa Pomorskiego 2030

Strategia gminy jest zgodna z „Programem Ochrony Środowiska Województwa Pomorskiego 2030” (przyjętym Uchwałą nr 618/L/23 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 30 stycznia 2023 r.), ponieważ uwzględnia działania na rzecz poprawy jakości środowiska, ochrony zasobów naturalnych oraz adaptacji do zmian klimatu. Planowane inwestycje w retencję wód, modernizację infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, rozwój OZE i ograniczanie niskiej emisji wpisują się w cele regionalne dotyczące poprawy stanu powietrza, wód i gleby. Przewidziane w strategii działania edukacyjne oraz wspierające postawy proekologiczne mieszkańców wzmacniają kierunki programu wojewódzkiego w zakresie podnoszenia świadomości ekologicznej.

Program ochrony powietrza dla województwa pomorskiego

Strategia gminy jest w pełni zgodna z Program ochrony powietrza dla województwa pomorskiego (przyjętym Uchwałą nr 308/XXIV Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 28 września 2020 r., ponieważ przewidziane działania — takie jak modernizacja systemów grzewczych, termomodernizacja budynków, promowanie odnawialnych źródeł energii oraz wymiana źródeł emisji — wpisują się w kierunki naprawcze określone w programie dla strefy pomorskiej. W strategii uwzględniono również obowiązek monitorowania stężeń zanieczyszczeń oraz raportowania działań naprawczych, co odpowiada zapisom programu zakładającym coroczne sprawozdania z realizacji. Zaplanowane inwestycje w infrastrukturę techniczną i kanalizacyjną oraz rozwój zieleni miejskiej współgrają z zasadą ograniczenia emisji powierzchniowej i liniowej przewidzianą w programie.

Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Województwa Pomorskiego do roku 2027

Strategia gminy jest spójna z „Planem zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Województwa Pomorskiego do roku 2027”, ponieważ zakłada działania sprzyjające poprawie mobilności mieszkańców, przeciwdziałaniu wykluczeniu komunikacyjnemu oraz rozwijaniu transportu przyjaznego środowisku. Planowane inwestycje w infrastrukturę drogową, ścieżki rowerowe, powiązania z siecią transportu o charakterze ponadlokalnym oraz poprawę bezpieczeństwa w ruchu wpisują się w cele województwa dotyczące zrównoważonego systemu transportowego. Strategia gminy uwzględnia również potrzebę integracji różnych środków transportu, co stanowi jeden z kluczowych kierunków dokumentu wojewódzkiego.

Uchwała „antysmogowa”

Strategia gminy jest zgodna z Uchwałą Nr 310/XXIV/20 Sejmiku Województwa Pomorskiego, wprowadzającą ograniczenia i zakazy w zakresie eksploatacji instalacji spalających paliwa na obszarze województwa. Dokument strategiczny uwzględnia działania związane z eliminacją wysokoemisyjnych

źródeł ciepła, rozwojem sieci ciepłowniczej, wymianą nieefektywnych urządzeń grzewczych oraz promowaniem niskoemisyjnych systemów ogrzewania, co odpowiada celom uchwały antysmogowej. Planowane inwestycje w efektywność energetyczną, OZE i termomodernizację obiektów wspierają ograniczenie emisji pyłów i zanieczyszczeń wynikających ze spalania paliw stałych.

Poziom krajowy

Zgodność z Krajowym Programem Odbudowy czy programami operacyjnymi będzie wynikała z realizacji poszczególnych projektów w ramach programów. Strategia jest w pełni zgodna z zapisami Średniookresowej Strategii Rozwoju Kraju i Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego – obejmuje swoim zakresem rozwój gospodarczy, społeczny i przestrzenny zgodny z kierunkami wskazanymi w ww. dokumentach. Ponadto Strategia jest zgodna z założeniami Polityki Energetycznej Polski do 2040 r. Cele Polityki jest bezpieczeństwo energetyczne – przy zapewnieniu konkurencyjności gospodarki, efektywności energetycznej i zmniejszenia oddziaływania sektora energii na środowisko - biorąc pod uwagę optymalne wykorzystanie własnych zasobów energetycznych. Cel główny doprecyzowuje cele szczegółowe polityki podzielone na działania. Strategia wykazuje zgodność z poniższymi celami szczegółowymi:

- cel 1: Optymalne wykorzystanie własnych surowców energetycznych,
- cel 2: Rozbudowa infrastruktury wytwórczej i sieciowej energii elektrycznej,
- cel 6: Rozwój odnawialnych źródeł energii,
- cel 7: Rozwój ciepłownictwa i kogeneracji,
- cel 8: Poprawa efektywności energetycznej gospodarki.

Poziom europejski

Europejski Zielony Ład

Europejski zielony ład to pakiet inicjatyw politycznych, którego celem jest skierowanie UE na drogę transformacji ekologicznej a ostatecznie – osiągnięcie neutralności klimatycznej do 2050 r. Pakiet inicjatyw wyznacza kierunki, w których zmierzać powinna Europa:

- świeże powietrze, czysta woda, zdrowe gleby i różnorodność biologiczna,
- energooszczędne budynki (nowe i wyremontowane),
- zdrowa i przystępna cenowo żywność,
- wzrost znaczenia transportu publicznego,
- czystsza energia i najnowsze ekologiczne innowacje technologiczne,
- przyszłościowe miejsca pracy i umiejętności niezbędne do transformacji,
- odporny przemysł.

Europejski Zielony Ład ma pomóc przekształcić UE w nowoczesną, zasobooszczędną i konkurencyjną gospodarkę:

- która w 2050 r. osiągnie zerowy poziom emisji gazów cieplarnianych netto,
- w której nastąpi oddzielenie wzrostu gospodarczego od zużywania zasobów,
- w której żadna osoba ani żaden region nie pozostaną w tyle.

Strategia przewiduje działania na rzecz zrównoważonego rozwoju gminy – pod tym kątem należy rozpatrywać zgodność Strategii z założeniami Europejskiego Zielonego Ładu.

3.4 Model funkcjonalno-przestrzenny

Punkt został opracowany w oparciu o obowiązujące „Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Ostaszewo” oraz przeprowadzoną diagnozę sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej. Strategia będzie podstawowym dokumentem wyznaczającym kierunkową wizję rozwoju gminy i stanowić będzie podstawę do opracowania planu ogólnego gminy. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej powinien przyczyniać się do koordynacji przestrzennej planowanych działań z uwzględnieniem zagadnień środowiskowych i ładu przestrzennego. W gminie Ostaszewo proces taki ma miejsce przy wykorzystaniu instrumentów do kreowania polityk przestrzennych w postaci ogólnego dokumentu, którym obecnie jest studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Do czasu opracowania Planu Ogólnego Gminy, zapisy Studium w ww. zakresie pozostają aktualne.

Obszary Strategicznej Interwencji w województwie pomorskim

Zgodnie z ustawą o zasadach prowadzenia polityki rozwoju obszar strategicznej interwencji to określony w strategii rozwoju obszar o zidentyfikowanych lub potencjalnych powiązaniach funkcjonalnych lub o szczególnych warunkach społecznych, gospodarczych lub przestrzennych, decydujących o występowaniu barier rozwoju lub trwałych, możliwych do aktywowania potencjałów rozwojowych, do którego kierowana jest interwencja publiczna łącząca inwestycje, w szczególności gospodarcze, infrastrukturalne lub w zasoby ludzkie, finansowane z różnych źródeł lub rozwiązania regulacyjne. Na potrzeby opracowania Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030, w województwie określone zostały cztery subregiony:

- chojnicki (powiaty: chojnicki, człuchowski i kościerski),
- słupski (powiaty: bytowski, lęborski, słupski i miasto Słupsk),
- nadwiślański (powiaty: kwidziński, malborski, starogardzki, sztumski oraz tczewski),
- metropolitalny (Gdańsk, Gdynia i Sopot oraz powiaty: gdański, kartuski, nowodworski, pucki i wejherowski).

Analiza zróżnicowania społeczno-gospodarczego województwa pomorskiego wskazuje na dysproporcje w wielu obszarach, w szczególności między subregionem metropolitalnym, a pozostałą częścią województwa. Gmina Ostaszewo jest zaliczona do subregionu metropolitalnego.

Jeśli chodzi o obszary strategicznej interwencji to na poziomie krajowym wyznaczono dwa główne typy terytoriów stanowiących OSI: obszary zagrożone trwałą marginalizacją oraz miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze. Obszary te wspierane będą z poziomu kraju oraz regionu za pomocą specjalnie dedykowanych instrumentów. Gmina Ostaszewo nie została zaliczona do żadnego z ww. OSI. Ponadto gmina nie znajduje się na terenie Obszarów Funkcjonalnych wskazanych w Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030.

Rysunek 21 Miejskie Obszary Funkcjonalne w województwie pomorskim

Źródło: opracowanie własne na podstawie Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030

Gmina od zachodu i północy graniczy z Miejskim Obszarem Funkcjonalnym Ośrodka Wojewódzkiego.

Model funkcjonalno-przestrzenny gminy Ostaszewo

Model z założenia stanowi ilustrację założeń ukierunkowanej terytorialnie polityki rozwoju lokalnego w tym przypadku gminy Ostaszewo. Przedstawia długookresową strategiczną wizję rozwoju gminy, wynikającą z uwarunkowań związanych z jej położeniem, trendami rozwojowymi (zarówno globalnymi, np. demograficznymi, klimatycznymi czy technologicznymi, jak i specyficznymi dla gminy) oraz kierunki zmian oczekiwanych w wyniku realizacji strategii. Prezentuje cele jakościowe i ilościowe w kontekście przestrzennym. Model wskazuje (na podstawie m.in. wniosków z diagnozy, analizy uwarunkowań) obszary kluczowe dla osiągnięcia celów (np. obszary problemowe, obszary z potencjałem rozwojowym, obszary o określonych funkcjach czy specjalnej roli) oraz rodzaje powiązań występujących pomiędzy poszczególnymi obszarami (powiązania funkcjonalne). Niekiedy obszarem problemowym dla rozwoju gminy jest obszar całej gminy. Model ma za zadanie nakreślić stan docelowy obszarów z uwzględnieniem relacji między nimi. Na podstawie modelu wskazywane są obszary strategicznej interwencji. Podsumowując, w praktyce model na poziomie lokalnym określa i sytuje przestrzennie:

- wizję i cele rozwojowe gminy,
- obszary kluczowe dla rozwoju gminy,
- ogólne zasady gospodarowania konkretnymi strefami/obszarami wskazanymi w modelu,
- schematyczne rozmieszczenie inwestycji.

W przedmiotowej Strategii przyjęto następujący zakres modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej w gminie Ostaszewo:

- kierunki zmian w przestrzeni wynikające z celów strategii rozwoju gminy oraz uwzględniające ustalenia, zalecenia (rekomendacje) i zasady wynikające z dokumentów wojewódzkich i krajowych,
- elementy struktury osadniczej,

- dziedzictwo przyrodnicze i kulturowe,
- obszary o kluczowych funkcjach dla rozwoju gminy,
- schemat powiązań infrastrukturalnych i funkcjonalnych,
- potencjalne konflikty przestrzenne.

Struktura sieci osadniczej wraz z rolą i hierarchią jednostek osadniczych

Rola gminy Ostaszewo w rozwoju regionu

Gmina Ostaszewo położona jest w powiecie nowodworskim, we wschodniej części województwa pomorskiego. Gmina sąsiaduje z gminami z 3 powiatów: nowodworskiego, malborskiego i gdańskiego. Najbliżej położone miasta to Nowy Dwór Gdański w odległości 12 km, Elbląg w odległości 35 km, Tczew w odległości 24 km i Gdańsk w odległości 28 km. Przez gminę nie przebiegają drogi wojewódzkie i krajowe, gmina sąsiaduje od północy z drogą ekspresową S7.

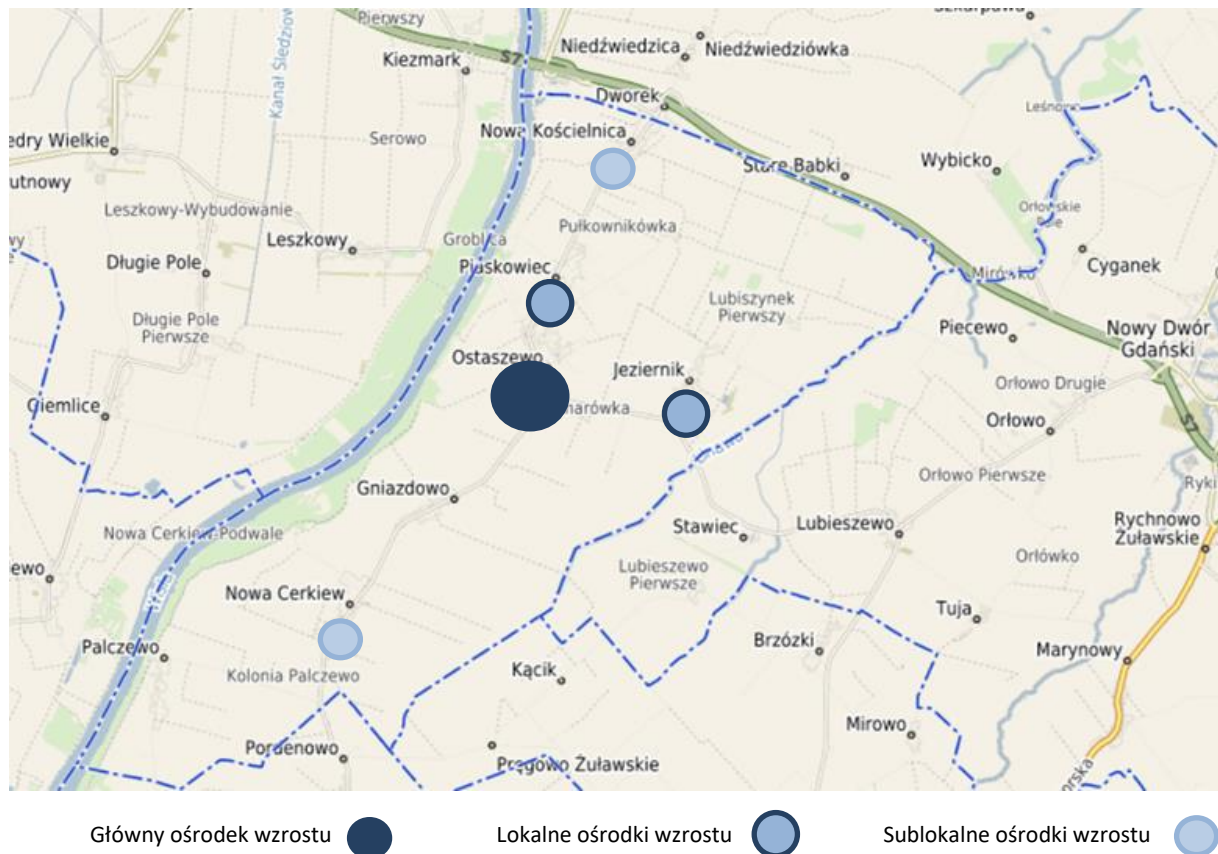
Gmina ma charakter rolniczy, pozostaje w zasięgu wpływu Nowego Dworu Gdańskiego, który stanowi dla niej ośrodek koncentrujący usługi i administracyjne dla mieszkańców na poziomie ponadlokalnym.

Rola i hierarchia jednostek osadniczych

Zauważalne jest oddziaływanie Ostaszewa na inne miejscowości z racji najważniejszych obiektów gminnych zlokalizowanych właśnie w Ostaszewie, które determinują lub mogą determinować rozwój całej gminy.

Poniżej przedstawiono podział gminy na ośrodki wzrostu. Ponadto wskazano inne powiązania funkcjonalno-przestrzenne.

Rysunek 22 Ośrodki wzrostu w gminie Ostaszewo

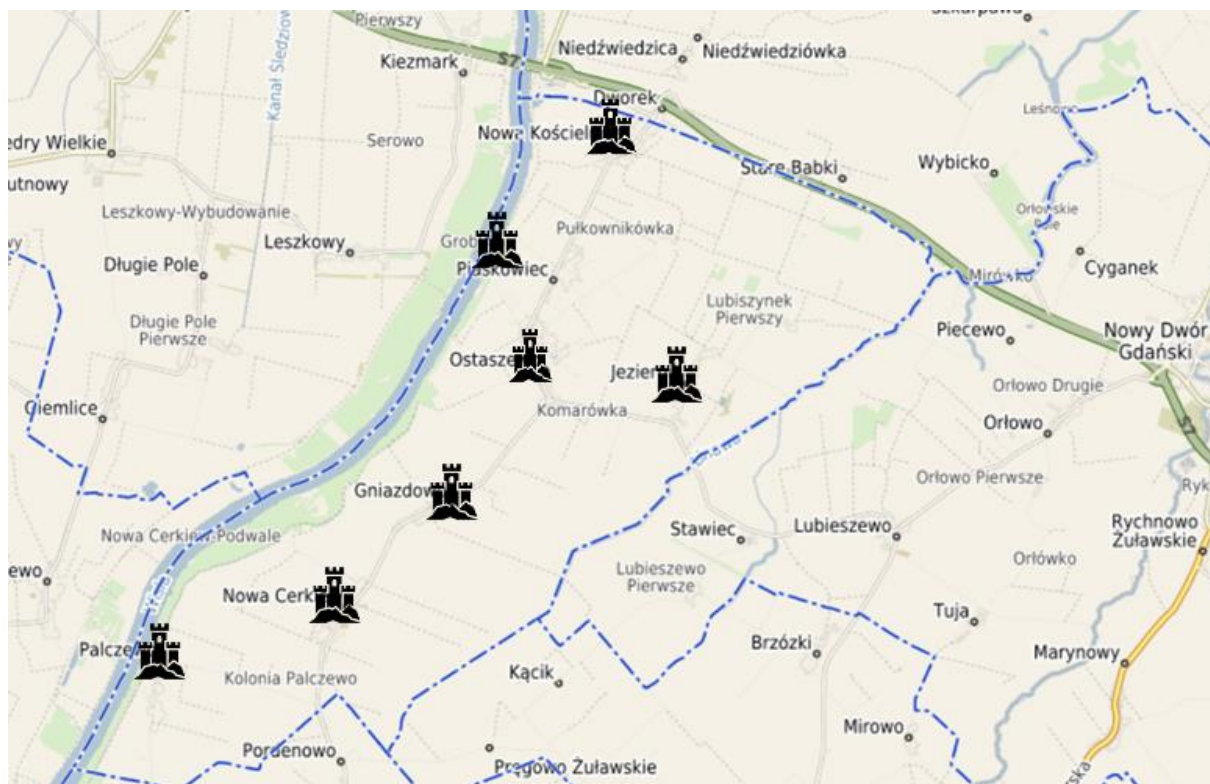
Źródło: opracowanie własne

Strona 97

Charakterystyka funkcjonalno-przestrzenna gminy

a) Dobra kulturowe

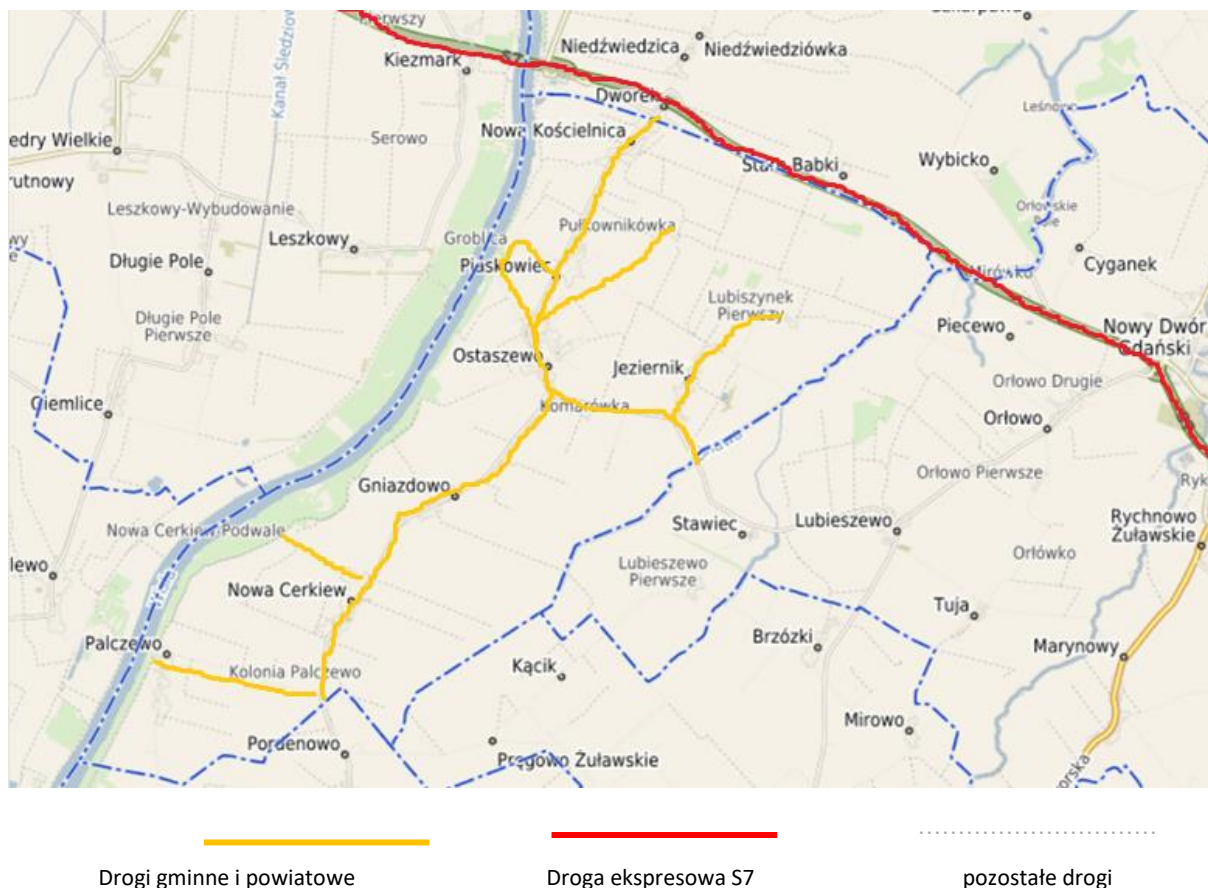
Rysunek 23 Rozmieszczenie dóbr kulturowych o dużej wartości kulturowej i historycznej w gminie Ostaszewo

Zabytki znajdują się w Palczewie, Jezierniku, Nowej Kościelnicy, Gniazdowie, Nowej Cerkwi, Ostaszewie i Groblicy.

Poniżej przedstawiono graficznie orientacyjny przebieg dróg w gminie Ostaszewo.

Rysunek 24 Drogi w gminie Ostaszewo

Źródło: opracowanie własne

Sieć dróg stanowią drogi powiatowe, gminne i wewnętrzne. Wszystkie drogi układu podstawowego pełnią złożone funkcje od przenoszenia ruchu zewnętrznego, obsługi zbierania ruchu z dróg znaczenia bardziej lokalnego do bezpośredniej obsługi przyległych terenów, działek położonych w ich sąsiedztwie. Drogi kategorii gminnej pełnią funkcje dróg lokalnych i często dojazdowych. Natężenie ruchu na terenie gminy Ostaszewo jest typowe dla tego typu gmin i jest różne w zależności od lokalizacji dróg. Największe natężenie jest na drogach prowadzących do ważnych ośrodków miejskich (Elbląg, Nowy Dwór Gdański, Gdańsk) w porze tzw. szczytu. Na terenie gminy nie odbywa się ruch pociągów.

c) System powiazań przyrodniczych

Poniżej przedstawiono graficznie orientacyjny podział terenu gminy na tereny rolnicze, mieszkaniowe, zielone i wody.

Rysunek 25 Podział funkcjonalny terenu gminy Ostaszewo

Źródło: opracowanie własne

Z powyższej mapy wynika, że znaczny obszar gminy Ostaszewo zajmowany jest przez tereny rolnicze. Tereny zielone występują w szczególności w zachodniej części gminy wzdłuż Wisły. Część gminy zajmują wody (rzeki i stawy oraz jezioro Łebsko i Sarbsko) oraz zabudowa mieszkaniowa, która zlokalizowana jest we wsiach i miejscowościach gminnych.

d) Obszar Strategicznej Interwencji gminy

Gmina Ostaszewo boryka się na całym swoim terenie z problemami społecznymi, gospodarczymi i przestrzennymi. Charakter gminy, jej powierzchnia i struktura mieszkaniowa determinuje traktowanie gminy jako jednego obszaru o wspólnych problemach do rozwiązania bez wyszczególniania konkretnych lokalizacji jako obszarów szczególnej interwencji. Tym samym gmina Ostaszewo w całości traktowana jest jako Obszar Strategicznej Interwencji.

e) Problemy funkcjonalno-przestrzenne

Jak już zaznaczono w części analitycznej Strategii do głównych problemów gminy Ostaszewo w sferze przestrzennej należy zaliczyć występujący problem tzw. „niskiej emisji”, marginalny zasięg sieci gazowej, stan dróg wymagający ich modernizacji, niedobory w sieci dróg rowerowych, zasoby mieszkaniowe wymagające rozwoju.

W odniesieniu do regionu gmina Ostaszewo – jako ośrodek subregionalny – boryka się z problemem marginalnego oddziaływania na region.

Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie

Jak już wspomniano na wstępie podrozdziału – został on opracowany w oparciu o obowiązujące „Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego gminy Ostaszewo”. W szczególności dotyczy to kierunków rozwoju przestrzennego w gminie. Zapisy Studium stanowią będą podstawę do opracowania planu ogólnego gminy (dokumentu planistycznego o zasięgu całej gminy, który zastąpi studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy), którego obowiązek sporządzenia wynika z Ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2023.1688). Poniżej przedstawiono główne kierunki i zasady wskazane w Studium w poszczególnych elementach kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie. Należy nadmienić, że Strategia zawiera – w pewnym sensie – wyciąg najważniejszych zapisów studium w tym zakresie. Studium, na które powołuje się przedmiotowa Strategia, pozostaje w mocy do momentu uchwalenia Planu ogólnego gminy – zapisy Studium stanowią zatem zbiór szczegółowych zasad i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ostaszewo i są podstawą do opracowania i uchwalenia Planu ogólnego Gminy.

Zasady ochrony środowiska i jego zasobów, w tym ochrony powietrza, przyrody i krajobrazu

Jednym z celów polityki przestrzennej gminy jest zachowanie zasobów środowiska oraz racjonalne gospodarowanie przestrzenią dostosowaną do potencjału przyrodniczego m.in. poprzez:

- ochronę i zachowanie obszarów przyrodniczo najcenniejszych o decydującym znaczeniu dla utrzymania równowagi ekologicznej z uwzględnieniem georóżnorodności i różnorodności biologicznej, w tym wzrost lesistości;
- przeciwdziałanie degradacji wód powierzchniowych i nadmiernej eksploatacji wód podziemnych,
- przeciwdziałanie skutkom suszy;
- zapewnienie wysokiej jakości powietrza, redukcję emisji pyłów i gazów cieplarnianych;

- zminimalizowanie negatywnego oddziaływania hałasu w środowisku i ochronę mieszkańców przed polami elektromagnetycznymi,
- rekultywację zanieczyszczonych wód powierzchniowych,
- ochronę kompleksów wysokoprodukcyjnych gleb oraz trwałych użytków zielonych wzdłuż Wisły,
- dbałość o poprawne i pewne funkcjonowanie systemu melioracyjnego oraz systemu wałów przeciwpowodziowych,
- utrzymywanie na bardzo wysokim poziomie stopnia lesistości gminy, poprzez prowadzenie zalesień na terenach nienadających się do zabudowy oraz użytkowania rolniczego,
- opracowanie programu zagospodarowania turystycznego terenów przy Wiśle,
- zadrzewianie i zakrzewianie terenów zagrożonych lub podatnych na erozję (przede wszystkich krawędź wysoczyzny),
- uzyskanie poprawnych warunków przyrodniczych na obszarze gminy, to jest takich, które powodują przekroczenie dopuszczalnych norm zanieczyszczenia środowiska poza granicami przynależnymi na działce lub wywołującymi w obrębie działki nieodwracalne zmiany środowiska,
- ograniczenie nowej zabudowy zwartej,
- podniesienie stanu sanitarnego obszaru gminy przede wszystkim poprzez budowę i rozbudowę systemów infrastruktury technicznej (kanalizacja, woda, gaz, elektroenergetyka),
- nadanie odpowiedniej rangi zagadnieniu ekorozwoju w sporządzanych miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego,
- stosowanie wysokich wymogów ekologicznych przy realizacji dużych i uciążliwych obiektów liniowych, a przede wszystkim dróg.

Gmina Ostaszewo, jako część struktury przestrzennej województwa pomorskiego, stosuje się do zasady 3.1.1 – zgodnie z zapisami Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Pomorskiego 2030, w której:

- zachowuje i kształtuje się spójność regionalnego systemu ekologicznego, w skład którego wchodzi istniejące obszary chronione oraz obszary potencjalnie do objęcia ochroną (o wysokich wartościach przyrodniczych); Pomorskie Biuro Prasowe+2BIP JST+2,
- w szczególności uznaje się za priorytet utrzymanie systemu płatów i korytarzy ekologicznych, które przewidziane są w Planie jako element istotny spójności ekologicznej regionu; Pomorskie Biuro Prasowe+1,
- na terenie gminy Ostaszewo uwzględnia się powiązanie z ponadregionalnym korytarzem doliny rzeki Dolina Wisły — jako ciągu ekologicznego o randze ponadlokalnej, który przebiega przez obszar gminy.

Ustalenia dla gminy Ostaszewo w ww. zakresie:

- Identyfikacja na terenie gminy:
 - istniejących obszarów chronionych (np. formy ochrony przyrody, obszary Natura 2000) oraz terenów o potencjale do objęcia ochroną wskazanych w Planie,
 - transektorów (korytarzy) ekologicznych i „płatów” ekologicznych (większe kompleksy przyrodnicze lub tereny łączności ekologicznej) zgodnie z Koncepcją sieci ekologicznej województwa pomorskiego. Pomorskie Biuro Prasowe+1;
- Przy formułowaniu miejscowych dokumentów planistycznych oraz strategii rozwoju lokalnego należy:

- w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego wyznaczać i chronić tereny korytarzy ekologicznych oraz płątów przyrodniczych, zgodnie z wytycznymi PZPWP,
- unikać działań inwestycyjnych i przekształceń przestrzennych, które naruszyłyby ciągłość funkcjonalną sieci ekologicznej — zwłaszcza w dolinach rzecznych i wzdłuż ciągów ekologicznych wskazanych w Planie. Pomorskie Biuro Prasowe+1;
- Działania wspierające:
 - promowanie odtworzenia i wzmocnienia funkcji ekologicznych terenów zdegradowanych lub rozdrobnionych w obrębie korytarzy,
 - współpraca z samorządem województwa, jednostkami ochrony przyrody i sąsiednimi gminami w zakresie koordynowanego planowania korytarzy ponadgminnych,
 - uwzględnienie w budżecie i programach rozwojowych gminy przedsięwzięć służących ochronie i poprawie jakości obszarów przyrodniczych w obrębie systemu ekologicznego.

Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

Kierunki ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej gminy, koncentrują się na zabytkach wpisanych do rejestru zabytków i gminnej ewidencji zabytków. W odniesieniu do zasobów dziedzictwa kulturowego należy stosować następujące zasady:

- spełnianie wymagań ochrony zasobów dziedzictwa kulturowego na podstawie przepisów i ustaw szczególnych,
- poprawa stanu i funkcjonowania środowiska kulturowego poprzez realizację wytycznych konserwatorskich i zasad ogólnych ich ochrony,
- minimalizacja występujących zagrożeń istniejących wartości zasobów dziedzictwa kulturowego i czynników wywołujących te zagrożenia poprzez:
 - rewaloryzację obszarów zdegradowanych (grodziska i wsie o zachowanym układzie historycznym) oraz obiektów zabytkowych, ukierunkowaną na ochronę i odnowę wartości kulturowych związaną z promowaniem walorów gminy, wzmacniającą aktywność i kreatywność miejscowej społeczności lokalnej,
 - przykładanie dużej staranności i solidności przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, wydawaniu warunków zabudowy i zagospodarowania terenu, a także zatwierdzaniu projektów budowlanych, do uwzględniania zasad ochrony zasobów kulturowych i realizacji wytycznych konserwatorskich, dla konkretnych obszarów o wysokich wartościach krajobrazowo-kulturowych,
 - kształtowanie nowych wartości środowiska kulturowego poprzez wykonanie specjalistycznego opracowania (niewymaganego przepisami, ale pożądanego), wskazującego na prawidłowe i ciekawe rozwiązania np. w zakresie form zabudowy, elementów kompozycji układów przestrzennych czy też atrakcyjności krajobrazu, w związku z przewidywanym zwiększeniem zurbanizowania gminy,
 - rozszerzenie ochrony na zasoby posiadające wartość dla tożsamości kulturowego gminy,
 - zwiększenie aktywności działania i środków finansowych na obiekty związane ze spuścizną historyczną i kulturową i obiekty posiadające znaczenie edukacyjno-rekreacyjne,
 - adaptację i dostosowanie sposobów użytkowania dóbr kultury do nowych wymagań życia społecznego i gospodarczego, co powinno być traktowane jako warunek ich przetrwania.

Kierunki zmian w strukturze zagospodarowania terenów, w tym określenie szczególnych potrzeb w zakresie nowej zabudowy mieszkaniowej

Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy Ostaszewo powinny korelować z jej potencjałem demograficznym i społeczno-gospodarczym. Kształtując zagospodarowanie terenów należy koncentrować się przede wszystkim na poniższych priorytetach:

a) Uporządkowanie i intensyfikacja istniejących struktur osadniczych

W pierwszej kolejności rozwój przestrzenny gminy powinien koncentrować się na uzupełnianiu oraz uporządkowywaniu już istniejących struktur osadniczych. Należy dążyć do zwiększenia intensywności zabudowy w granicach aktualnych jednostek osadniczych, przy zachowaniu spójności urbanistycznej i estetyki krajobrazu. Wzmocnienie dostępności usług publicznych, infrastruktury technicznej oraz komunikacyjnej w tych obszarach może przyczynić się do stabilizacji demograficznej oraz poprawy warunków życia mieszkańców. W tym zakresie warto również realizować działania rewitalizacyjne, które umożliwią adaptację zdegradowanych terenów do nowych funkcji mieszkaniowych, usługowych i społecznych.

b) Rozszerzanie struktury osadniczej na tereny niezainwestowane

Kolejnym kierunkiem rozwoju powinno być stopniowe zagospodarowywanie terenów dotychczas niezainwestowanych, zlokalizowanych w bezpośrednim sąsiedztwie istniejących osiedli. Taki model rozwoju gwarantuje ciągłość infrastrukturalną, sprzyja ograniczeniu rozproszenia zabudowy oraz zapewnia racjonalne wykorzystanie przestrzeni. Planowanie nowych obszarów mieszkaniowych i usługowych powinno być oparte na szczegółowej analizie chłonności terenów, potrzeb lokalnej społeczności oraz potencjału ekonomicznego gminy. W tym kontekście kluczowe jest promowanie rozwoju kompaktowego, który wzmacnia efektywność sieci infrastrukturalnej i ogranicza koszty eksploatacji przestrzeni.

c) Wyznaczanie nowych terenów inwestycyjnych

Rzeczny rozwój gospodarczy gminy powinien opierać się na wyznaczeniu stref priorytetowych dla lokalizacji nowych inwestycji – zarówno usługowych, jak i produkcyjnych. Szczególną uwagę należy zwrócić na tereny dobrze skomunikowane, położone w sąsiedztwie głównych ciągów transportowych oraz w rejonach posiadających odpowiedni dostęp do infrastruktury technicznej. Lokowanie działalności gospodarczych musi być realizowane w sposób zharmonizowany z funkcjami mieszkaniowymi, aby uniknąć konfliktów przestrzennych oraz chronić obszary o wysokich walorach przyrodniczych. Tworzenie nowej oferty inwestycyjnej może działać aktywizująco na lokalny rynek pracy i stać się narzędziem przeciwdziałania negatywnym trendom demograficznym.

d) Spójność struktury funkcjonalno-przestrzennej

Dla zapewnienia ładu przestrzennego konieczne jest wypracowanie czytelnej i zintegrowanej struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy. Rozwój powinien odbywać się w oparciu o hierarchizację funkcji przestrzennych oraz różnicowanie terenów pod względem przeznaczenia. Jednocześnie ważne jest zachowanie elastyczności planistycznej, która umożliwia przekształcanie funkcji terenów w zależności od zmieniających się uwarunkowań społeczno-gospodarczych. Całość zagospodarowania musi być prowadzona z poszanowaniem lokalnych zasobów kulturowych, przyrodniczych oraz rolniczej przestrzeni produkcyjnej, co zapewni zrównoważony i trwały rozwój gminy.

Pomimo niekorzystnych prognoz demograficznych, gmina Ostaszewo wykazuje realne zapotrzebowanie na wyznaczenie nowych terenów pod inwestycje mieszkaniowe. Bliskie położenie względem ośrodków miejskich takich jak Gdańsk czy Elbląg, dobre skomunikowanie oraz rosnące znaczenie pracy zdalnej sprawiają, że gmina staje się coraz atrakcyjniejszą lokalizacją dla osób poszukujących spokojnych warunków życia poza dużym miastem. Model migracji z miast do gmin peryferyjnych jest coraz bardziej widoczny zarówno w województwie pomorskim, jak i w skali kraju, co potwierdzają trendy rozwojowe w innych jednostkach samorządowych o podobnym charakterze.

Zauważalny, choć niewielki wzrost liczby mieszkań oraz niski wskaźnik dostępności mieszkaniowej wskazują na niedobór przestrzeni mieszkaniowej i otwierają pole do planowego zagospodarowania nowych obszarów. Włączenie tych kierunków do strategii rozwoju przestrzennego gminy jest nie tylko uzasadnione, ale konieczne, by stworzyć warunki dla przyszłych inwestycji i zapewnić elastyczność w planowaniu przestrzennym. Takie podejście pozwoli nie tylko odpowiadać na potrzeby rynku, ale również aktywnie kształtować strukturę osadniczą gminy w sposób zrównoważony i zgodny z lokalnym potencjałem.

Zasady lokalizacji obiektów handlu wielkopowierzchniowego w rozumieniu ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1130)

W gminie nie występują obiekty handlowe o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m². Dopuszcza się lokalizację obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² w planie ogólnym gminy, a następnie ich realizację zgodnie z przepisami odrębnymi.

Zasady lokalizacji kluczowych inwestycji celu publicznego

Szczegółowe zasady realizacji inwestycji celu publicznego ustalane będą w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego lub decyzjach o lokalizacji inwestycji celu publicznego, wydawanych na podstawie przepisów odrębnych. Inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym należą do zadań własnych gminy i finansowane są z jej budżetu (z możliwością współfinansowania z innych źródeł). Do głównych inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym należą m.in. inwestycje w zakresie:

- transportu, dotyczące dróg gminnych, dróg rowerowych i infrastruktury uzupełniającej,
- gminnego budownictwa mieszkaniowego,
- rozwoju terenów rekreacyjnych i miejsc integracji mieszkańców,
- rozwoju usług publicznych, np. służby zdrowia, edukacji i opieki przedszkolnej,
- rozwoju infrastruktury wodociągowej i kanalizacyjnej,
- rozwoju systemu gospodarowania odpadami,
- energii, w tym OZE.

Kierunki rozwoju systemów komunikacji, infrastruktury technicznej i społecznej

1. Komunikacja

Podniesienie poziomu obsługi komunikacyjnej gminy ma nastąpić poprzez niezbędną modernizację i budowę najważniejszych dróg gminnych dla połączeń wewnętrznych oraz z układem zewnętrznym, budowę lokalnych układów drogowo-ulicznych na terenach zabudowanych i przewidzianych do inwestowania, wprowadzenie komunikacji zbiorowej na terenach rozwojowych oraz prowadzenie aktywnej polityki samorządu w stosunku do modernizacji i budowy dróg powiatowych. Oczekiwane jest wykorzystanie potencjału międzynarodowej drogi wodnej rzeki Wisły E-40 w obrębie Nowa Cerkiew nad Wisłą w celu turystycznej i rekreacyjnej aktywizacji zachodniej części gminy.

2. Infrastruktura techniczna i społeczna

a) kierunki rozwoju systemu zaopatrzenia w wodę są następujące:

- modernizacja i uzupełnienie sieci wodociągowej w na terenach istniejącej zabudowy,
- rozbudowa sieci wodociągowej w kierunku rozwojowych terenów zabudowy, połączona z realizacją systemu kanalizacji sanitarnej;

b) kierunki rozwoju systemu odprowadzania i oczyszczania ścieków sanitarnych są następujące:

- modernizacja i rozbudowa istniejącej gminnej oczyszczalni ścieków,
- etapowa realizacja systemu kanalizacji sanitarnej dla poszczególnych miejscowości,
- lokalizacja przepompowni ścieków zgodnie ze stosownymi opracowaniami, projektami i przepisami odrębnymi,
- realizacja przydomowych oczyszczalni ścieków, przy sprzyjających warunkach gruntowo-wodnych, w sytuacji braku sieci kanalizacji sanitarnej lub do czasu jej doprowadzenia,
- do czasu realizacji sieci kanalizacji sanitarnej – dopuszczenie możliwości realizacji bezodpływowych zbiorników na nieczystości ciekłe wraz z udokumentowanym wywozem ścieków do gminnej oczyszczalni ścieków;

c) kierunki rozwoju systemu odprowadzania wód opadowych są następujące:

- podstawą odprowadzania wód opadowych będą lokalne sieci kanalizacji deszczowej oraz lokalna infiltracja wód opadowych,
- odprowadzanie wód deszczowych do wód powierzchniowych siecią kanalizacji deszczowej należy obowiązkowo poprzedzić wykonaniem urządzeń podczyszczających dostosowanych do ilości ścieków i ładunku zanieczyszczeń, zgodnie z przepisami odrębnymi,
- odprowadzenie ścieków deszczowych będzie możliwe również poprzez wpusty ściekowe z wkładami podczyszczającymi do studni chłonnych, skrzynek rozsączających i dalej w grunt,
- należy ograniczyć nawierzchnie szczelne na rzecz nawierzchni ażurowych, umożliwiając lokalną infiltrację wód opadowych,
- podstawą odprowadzenia wód opadowych z dachów będzie spływ powierzchniowy do gruntu w granicach własnej działki; dopuszcza się inny sposób odprowadzenia wód opadowych z terenów zabudowy zgodnie z przepisami odrębnymi,
- zachowanie suchych rowów jako elementu odwodnienia;

d) kierunki rozwoju systemu zaopatrzenia w gaz są następujące:

- realizacja gazociągów średniego ciśnienia połączonych ze stacją redukcyjno-pomiarową I stopnia – etapowo do poszczególnych miejscowości;

e) kierunki rozwoju systemu zaopatrzenia w energię elektryczną w gminie Ostaszewo są następujące:

- modernizacja, przebudowa, rozbudowa i budowa nowych sieci elektroenergetycznych średniego napięcia 15 kV (preferowanie kabli szczególnie w miejscach konfliktowych z zabudową) i niskiego napięcia 0,4 kV,
- modernizacja i budowa nowych stacji transformatorowych 15/0,4 kV,
- dopuszczenie możliwości realizacji podziemnych kabli elektroenergetycznych 110 kV,
- lokalizacja potencjalnych rozwojowych terenów lokalizacji instalacji fotowoltaicznych

- dopuszczenie na potencjalnych rozwojowych terenach zabudowy produkcyjnej, usług produkcyjnych i składów we wschodniej części obrębu Nowa Kościelnica – możliwości lokalizacji bioelektrowni, biogazowni, GPZ oraz magazynów energii,
 - dopuszczenie możliwości realizacji przydomowych odnawialnych źródeł energii,
 - ograniczenie zużycia energii elektrycznej – modernizacja oświetlenia ulicznego i stosowanie energooszczędnych urządzeń,
 - wykorzystanie ogniw fotowoltaicznych do zasilania w energię elektryczną pojedynczych obiektów budowlanych;
- f) kierunki rozwoju zaopatrzenia w ciepło są następujące:
- zastępowanie węgla kamiennego innymi mniej uciążliwymi źródłami energii, w tym biomasą,
 - modernizacja kotłowni i urządzeń grzewczych,
 - stosowanie nowoczesnych indywidualnych źródeł energii, w tym kotłów nowej generacji oraz wymiana starych urządzeń na nowe,
 - wykorzystanie rozproszonych źródeł energii cieplnej i elektrycznej, w tym pracujących w skojarzeniu,
 - wykorzystanie pomp ciepłych i kolektorów słonecznych,
 - wykorzystanie gazu, biogazu i gazu płynnego,
 - wykorzystanie wód geotermalnych – po udokumentowaniu zasobów,
 - wykorzystanie energii elektrycznej, w tym również z odnawialnych źródeł energii – z ogniw fotowoltaicznych,
 - ograniczenie zużycia energii cieplnej, w tym kontynuacja termomodernizacji obiektów użyteczności publicznej, budynków mieszkalnych, usługowych i innych wg aktualnych potrzeb;
- g) kierunki rozwoju obsługi telekomunikacyjnej są następujące:
- obsługa telekomunikacyjna gminy oparta będzie o operatorów telefonii sieciowej i komórkowej,
 - dopuszcza się korektę przebiegu i rozbudowę podziemnej sieci telefonicznej oraz możliwość realizacji sieci szerokopasmowych,
 - lokalizacja inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej oraz lokalizacja infrastruktury telekomunikacyjnej o nieznacznym oddziaływaniu – będzie odbywać się zgodnie z przepisami odrębnymi;
- h) kierunki rozwoju systemu gospodarki odpadami są następujące:
- obowiązywać będzie system gospodarki odpadami przyjęty przez Radę Gminy z uwzględnieniem selektywnej zbiórki odpadów,
 - odpady komunalne trafiać będą do zakładu zagospodarowania odpadów zlokalizowanego poza obszarem gminy Ostaszewo.

3. Infrastruktura produkcyjna, usługowa, magazynowa

Na terenach zlokalizowanych przy połączeniu dróg powiatowych w gminie Ostaszewo z drogą ekspresową S7 przewiduje się możliwość przeznaczenia terenów pod funkcje magazynowe, usługowe, produkcyjne, składowe oraz wielkopowierzchniową produkcję rolną. Dogodne położenie przy ważnym węźle komunikacyjnym zapewni bardzo dobre skomunikowanie z regionalną i krajową siecią transportową, co sprzyja rozwojowi działalności gospodarczej o charakterze logistycznym,

przemysłowym i rolniczym. Dostępność infrastruktury drogowej czyni te tereny szczególnie atrakcyjnymi dla inwestorów poszukujących dobrze skomunikowanych lokalizacji do prowadzenia działalności w zakresie produkcji, dystrybucji i przechowywania towarów, jak również dla rozwoju nowoczesnego rolnictwa. Planowane zagospodarowanie terenów wokół węzła stanowi istotny element strategii rozwoju gminy, ukierunkowanej na zwiększenie jej atrakcyjności inwestycyjnej oraz tworzenie nowych miejsc pracy.

Zasady lokalizacji urządzeń wytwarzających energię o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 kW

Wyznaczenie obszarów, na których dopuszczona zostanie lokalizacja urządzeń wytwarzających energię o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 kW następuje w planie ogólnym oraz w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Dopuszcza się lokalizację urządzeń wytwarzających energię o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 kW w ramach infrastruktury związanej z:

- pozyskiwaniem energii słonecznej polegającej na budowie elektrowni fotowoltaicznej;
- pozyskiwaniem energii z biogazu polegającej na budowie biogazowni;
- pozyskiwaniem energii geotermalnej.

Zasady lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko

Na terenach zabudowy mieszkaniowej, zagrodowej, mieszkaniowo-usługowej, sportu i rekreacji, nie dopuszcza się realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem urządzeń i obiektów infrastruktury technicznej i komunikacyjnej. Na terenach obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych i hodowlanych zakazuje się realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem urządzeń i obiektów infrastruktury technicznej i komunikacyjnej oraz przedsięwzięć polegających na chowie lub hodowli zwierząt. Zakazuje się realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko na obszarach, na których występują formy ochrony przyrody. Przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko dopuszcza się na terenach gospodarowania odpadami.

Zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej

Gospodarka rolna stanowi jedną z podstawowych funkcji gminy, dla jej rozwoju zakłada się następujące kierunki i zasady kształtowania przestrzeni rolniczej i ochrony powierzchni ziemi:

- zachowanie i ochrona obszarów gleb o wysokich walorach dla produkcji rolnej;
- przeciwdziałanie skutkom suszy m.in. poprzez ograniczanie utraty naturalnej retencji i zachęcanie do jej odtwarzania na terenach zurbanizowanych oraz utrzymanie i odtwarzanie naturalnych możliwości retencyjnych ekosystemów wodnych i ekosystemów zależnych od wód;
- wdrażanie ekohydrologicznych rozwiązań m.in. poprzez: zadrzewienia i zakrzewienia śródpolne, pasy leśne, wyspy leśne, enklawy łąk śródpolnych, wprowadzanie roślinności towarzyszącej wodom powierzchniowym, a także budowa ścian denitryfikacyjnych stanowiących barierę przed dopływem azotanów ze zlewni rolniczej, także z obszarów nieskanalizowanych.

Przewiduje się adaptację istniejących terenów zabudowy zagrodowej. Dopuszcza się również możliwość zagospodarowania terenów obsługi produkcji rolnej, z potencjalnym uwzględnieniem funkcji usługowych. Obszary nieużytkowane lub zdewastowane, wcześniej pełniące funkcje związane z produkcją rolną, uznaje się za wymagające przekształceń – z opcją przywrócenia ich pierwotnej roli lub przekształcenia na cele usługowe, produkcji usługowej bądź składowe. W obszarach zwartej struktury

funkcjonalno-przestrzennej jednostek osadniczych dopuszcza się możliwość rozwoju zabudowy zagrodowej, równoległe z zabudową mieszkaniową i usługową.

Dla ochrony i wzbogacania zasobów leśnych oraz obszarów zadrzewień zakłada się:

- zachowanie i ochronę zwartych kompleksów leśnych, wysp leśnych, pasów leśnych dla utrzymania wodochronnych i glebochronnych funkcji lasów związanych z retencyjnymi właściwościami ekosystemów leśnych, chroniących zasoby wód powierzchniowych i podziemnych, regulujących stosunki hydrologiczne i przeciwdziałających suszy,
- zwiększanie powierzchni leśnych poprzez zalesianie gruntów o najniższej jakości i przydatności dla rolnictwa (gleb nieurodzajnych),
- dokonywanie zalesień uwzględniających wymogi ochrony przeciwpowodziowej,
- niewprowadzanie obcych geograficznie i siedliskowo gatunków drzew i krzewów (zadrzewienia śródpolne, przydrożne, itp.).

Na terenie obszarów chronionych decyzje o zalesieniu muszą być zgodne z planami ochrony lub planami zadań ochronnych tych obszarów, a w przypadku braku takich planów – zaopiniowane przez właściwe służby ochrony przyrody zgodnie z kompetencjami.

Zasady kształtowania zagospodarowania przestrzennego na obszarach zdegradowanych i obszarach rewitalizacji oraz obszarach wymagających przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji

Na terenie gminy nie wyznaczono obszarów zdegradowanych, obszarów rewitalizacji, ani obszarów wymagających przekształceń, rehabilitacji lub remediacji. Dopuszcza się wyznaczenie takich obszarów, zgodnie z przepisami prawa obowiązującymi w tym zakresie.

Strategia a Plan zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego

Planowane działania w zakresie rozwoju infrastruktury oraz zagospodarowania przestrzennego na terenie gminy Ostaszewo są zgodne z ustaleniami „Planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego” oraz ze Strategią Rozwoju Województwa Pomorskiego. W szczególności, planowana modernizacja układów drogowych, rozwój infrastruktury technicznej i społecznej, a także aktywizacja gospodarcza terenów wokół węzła drogowego drogi ekspresowej S7 znajdują potwierdzenie w dokumentach strategicznych szczebla regionalnego.

Planowane inwestycje w zakresie komunikacji, w tym modernizacja i budowa dróg gminnych oraz lokalnych układów drogowo-ulicznych, są zgodne z zapisami planu wojewódzkiego, który przewiduje poprawę dostępności transportowej obszarów wiejskich i ich powiązanie z siecią dróg krajowych. Ujęte zostały także działania w zakresie rozwoju komunikacji zbiorowej i wykorzystania potencjału międzynarodowej drogi wodnej E-40 na rzece Wiśle w celach turystycznych i rekreacyjnych, co wpisuje się w regionalną politykę zrównoważonego transportu i turystyki.

Planowane działania w zakresie rozbudowy sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, modernizacji oczyszczalni ścieków, a także etapowej realizacji systemu kanalizacji sanitarnej w miejscowościach gminy są spójne z regionalnymi kierunkami rozwoju infrastruktury komunalnej. Ujęto także możliwość realizacji przydomowych oczyszczalni ścieków oraz zbiorników bezodpływowych, co stanowi rozwiązanie przejściowe do czasu realizacji sieci zbiorczej. Rozwój systemu odprowadzania wód opadowych poprzez lokalne sieci deszczowe, infiltrację wód w gruncie oraz ochronę historycznych kanałów melioracyjnych odzwierciedla zasady gospodarki wodnej wspieranej przez dokumenty planistyczne województwa.

W zakresie zaopatrzenia w gaz i energię elektryczną przewiduje się budowę gazociągów średniego ciśnienia oraz modernizację i rozbudowę sieci elektroenergetycznych, w tym dopuszczenie instalacji fotowoltaicznych, biogazowni. Działania te są zgodne z kierunkami transformacji energetycznej Pomorza i wspierania odnawialnych źródeł energii.

Rozwój zaopatrzenia w ciepło poprzez wykorzystanie biomasy, energii elektrycznej z OZE, pomp ciepła, kolektorów słonecznych oraz modernizację systemów grzewczych znajduje swoje uzasadnienie w celach polityki energetyczno-klimatycznej regionu.

W zakresie telekomunikacji plan dopuszcza rozbudowę sieci światłowodowych i realizację inwestycji celu publicznego w zakresie łączności, co wpisuje się w cele cyfryzacji i przeciwdziałania wykluczeniu cyfrowemu, zapisane w dokumentach wojewódzkich.

System gospodarki odpadami zgodny z uchwałami Rady Gminy przewiduje selektywną zbiórkę odpadów oraz ich przekazanie do zakładów zagospodarowania odpadów zlokalizowanych poza terenem gminy, co odpowiada regionalnemu modelowi gospodarki odpadami.

Zgodnie z planem zagospodarowania przestrzennego województwa, rozwój funkcji produkcyjnych, magazynowych i usługowych w rejonie połączeń dróg powiatowych z drogą ekspresową S7 stanowi działanie strategiczne, wzmacniające konkurencyjność regionu i wspierające tworzenie nowych miejsc pracy. Plan zakłada możliwość lokalizacji dużych zakładów produkcyjnych, centrów logistycznych oraz obiektów związanych z wielkopowierzchniową produkcją rolną, co jest zgodne z polityką rozwoju stref gospodarczych wzdłuż głównych korytarzy transportowych.

Zgodnie z planem wojewódzkim, dopuszcza się lokalizację urządzeń do wytwarzania energii przekraczającej 500 kW, takich jak elektrownie fotowoltaiczne, biogazownie i instalacje geotermalne, pod warunkiem ich ujęcia w planie ogólnym lub miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. Zachowana zostaje zgodność z zasadami lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, ograniczając ich występowanie w terenach mieszkaniowych i obszarach chronionych, zgodnie z wymogami ochrony przyrody i środowiska.

Plan przewiduje zachowanie i ochronę gleb o wysokich walorach rolniczych, przeciwdziałanie suszy oraz wdrażanie rozwiązań ekohydrologicznych, w tym zadrzewień śródpolnych i systemów retencyjnych. Dopuszcza się adaptację i przekształcenie istniejących terenów zabudowy zagrodowej oraz ponowne wykorzystanie terenów zdegradowanych lub zdewastowanych. W zakresie gospodarki leśnej plan zakłada ochronę istniejących kompleksów leśnych oraz ich rozszerzanie poprzez zalesianie gruntów marginalnych, zgodnie z zasadami ochrony przyrody.

Strategia a Audyt Krajobrazowy Województwa Pomorskiego

Strategia gminy pozostaje zgodna z Audytem Krajobrazowym Województwa Pomorskiego, który na obszarze gminy identyfikuje krajobrazy priorytetowe „Żuławy: Palczewo–Nowa Cerkiew” oraz „Dolina rzeki Wisły”. Dokumenty te podkreślają konieczność zachowania otwartego, rolniczego charakteru tych terenów, ochrony panoram, historycznego układu osadniczego oraz cennych elementów kulturowych i przyrodniczych, co uwzględniono w polityce przestrzennej strategii. Planowane działania dotyczące ładu przestrzennego, ochrony dziedzictwa kulturowego, retencji wodnej oraz rozwoju turystyki miękkiej wpisują się w rekomendacje audytu w zakresie zrównoważonego kształtowania krajobrazu. Gmina zakłada prowadzenie inwestycji w sposób minimalizujący presję na krajobraz otwarty, w szczególności w obrębie Doliny Wisły, oraz ochronę widoków charakterystycznych dla Żuław. Na terenie gminy Ostaszewo (w jej części zachodniej) znajduje się fragment Obszaru Chronionego Krajobrazu „Międzywala Wisły”, wobec czego w strategii zostaną ujęte rekomendacje i

wnioski dotyczące właściwego kształtowania oraz ochrony krajobrazu w obrębie tego obszaru, zgodnie z wytycznymi ww. Audytu.

4 Założenia wdrożeniowe

W punkcie opisano założenia systemu realizacji Strategii, przewidywane koszty realizacji działań wpisanych do Strategii oraz potencjalne źródła ich finansowania.

4.1 Planowane przedsięwzięcia

Poniżej przedstawiono priorytetowe przedsięwzięcia o charakterze inwestycyjnym w przyjętej perspektywie czasowej Strategii.

Tabela 34 Lista priorytetowych przedsięwzięć o charakterze inwestycyjnym w ramach Strategii

Lp.	Inwestycja/projekt
1.	Rozbudowa placów zabaw we wszystkich miejscowościach Gminy Ostaszewo
2.	Rozbudowa i przebudowa świetlic wiejskich
3.	Budowa magazynów ochrony ludności oraz remiz dla jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych znajdujących się na terenie Gminy Ostaszewo
4.	Rozbudowa sieci kanalizacyjnej wraz z budową osiedlowych oczyszczalni ścieków
5.	Budowa Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Ostaszewie
6.	Budowa wiat, parków oraz stadionów na terenie Gminy Ostaszewo
7.	Budowa ścieżki rowerowej na trasie Dworek-Ostaszewo
8.	Budowa ścieżki rowerowej na trasie Nowa Cerkiew- Palczewo
9.	Budowa i przebudowa chodników we wszystkich miejscowościach na terenie Gminy Ostaszewo
10.	Budowa i przebudowa dróg osiedlowych, śródpolnych, dojazdowych do gruntów rolnych
11.	Budowa i rozbudowa parkingów oraz miejsc postojowych
12.	Zastosowanie pomp ciepła, fotowoltaiki oraz magazynów energii w budynkach oraz obiektach użyteczności publicznej
13.	Prace remontowe i konserwacyjne przepustów oraz rowów we wszystkich miejscowościach Gminy Ostaszewo
14.	Zagospodarowanie stawów melioracyjnych w miejscowościach na terenie Gminy Ostaszewo
15.	Uzbrojenie i przygotowanie terenów inwestycyjnych w infrastrukturę drogową i techniczną
16.	Budowa mieszkań komunalnych
17.	Budowa nowego budynku Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ostaszewie
18.	Prace remontowo- konserwacyjne w budynku Ośrodka Zdrowia w Ostaszewie
19.	Prace remontowo- konserwacyjne kościołów położonych na terenie Gminy Ostaszewo, ruin kościoła w Ostaszewie- w uzgodnieniu z parafiami.
20.	Budowa przedszkola i żłobka

Źródło: opracowanie własne

4.2 Ramy finansowe i źródła finansowania

Ramy finansowe

Uwzględniając zakres Strategii i przyjętą perspektywę czasową na ogólne ramy finansowe Strategii składa się wiele elementów, w tym m.in.:

- wartość planowanych inwestycji,
- zmiany wartości pieniądza w czasie,
- zmiany wartości poszczególnych produktów rzutujących na wartość inwestycji,
- koszty administracyjne związane z wdrażaniem Strategii.

Ze względu na długoterminowy horyzont Strategii 2025–2035 oraz zmienność uwarunkowań finansowych, określanie szacunkowych nakładów dla poszczególnych inwestycji będzie następować na etapie przygotowywania programów wykonawczych i harmonogramów rzeczowo-finansowych. Pozwoli to na ujęcie wartości odpowiadających rzeczywistym kosztom w danym okresie.

Źródła finansowania

Jako główne źródła finansowania Strategii wskazuje się:

- budżet Gminy Ostaszewo,
- środki pochodzące z budżetu krajowego (w tym krajowe fundusze celowe np. Rządowy Fundusz Inicjatyw Lokalnych, Program inwestycji Strategicznych),
- środki prywatne,
- środki pochodzące z budżetu UE:
 - środki w ramach polityki spójności na lata 2021-2027, w tym program Fundusze Europejskie dla Pomorza 2021-2027 i krajowe programy operacyjne,
 - wspólna polityka rolna UE,
 - programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej,
 - Europejski Instrument na Rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności w ramach instrumentu NextGenerationEU,
 - programy Komisji Europejskiej,
 - Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększenia Odporności (KPO)
- inne środki, m.in. Fundusze norweskie i EOG, WFOŚiGW, NFOŚiGW, fundusze międzynarodowych instytucji finansowych (EBI, EBOR, Bank Światowy itp.).

4.3 System realizacji Strategii

Poniżej opisano podmioty zaangażowane w realizację Strategii, podstawy prawne regulujące funkcjonowanie Strategii, sposób wdrażania Strategii oraz jej wskaźniki.

Podmioty zaangażowane w realizację Strategii

W realizację Strategii zaangażowane będą instytucje publiczne z terenu gminy, podmioty finansujące i współfinansujące inwestycje wpisane do Strategii i te zgodne ze Strategią, organizacje pozarządowe i przedsiębiorstwa z terenu gminy oraz mieszkańcy.

Do instytucji publicznych z terenu gminy należy zaliczyć Gminę Ostaszewo i jej jednostki organizacyjne. Do organizacji pozarządowych należy zaliczyć m.in. Ochotnicze Straże Pożarne, stowarzyszenia, fundacje.

Jako podmioty finansujące i współfinansujące przedsięwzięcia w ramach Strategii należy zaliczyć m.in. Starostwo Powiatowe w Nowym Dworze Gdańskim, Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego, Pomorski Urząd Wojewódzki w Gdańsku, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku, Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości, Centrum Unijnych Projektów Transportowych, Centrum Projektów Europejskich, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Narodowe Centrum Badań i Rozwoju, Ośrodek Przetwarzania Informacji, Bank Gospodarstwa Krajowego, Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz przedsiębiorców.

Poniżej w formie tabelarycznej przedstawiono rolę poszczególnych rodzajów podmiotów zaangażowanych w realizację Strategii.

Tabela 35 Podmioty zaangażowane w realizację Strategii

PODMIOTY ZAANGAŻOWANE W REALIZACJĘ STRATEGII	ROLA
Instytucje publiczne z terenu gminy	– stymulowanie podejmowania działań zgodnych ze Strategią, – monitoring realizacji Strategii, – współpraca z innymi podmiotami – aktualizacja Strategii – finansowanie i współfinansowanie działań – realizacja przedsięwzięć
Organizacje pozarządowe, fundacje w tym działające na terenie gminy Ostaszewo	– realizacja działań w szczególności w obszarze kultury, promocji gminy, aktywności fizycznej
Podmioty finansujące i współfinansujące przedsięwzięcia	– finansowanie i współfinansowanie przedsięwzięć
Przedsiębiorcy	– finansowanie i realizacja przedsięwzięć
Mieszkańcy	– udział w konsultacjach

Źródło: opracowanie własne

Najważniejszą rolę we wdrażaniu Strategii mają odgrywać instytucje publiczne z terenu gminy.

Regulacje prawne

Podstawowym aktem prawnym zobowiązującym samorządy gminne do prowadzenia polityki rozwoju jest Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz.U. Nr 227 z dnia 11 grudnia 2006 roku, poz. 1658). Zgodnie z tą ustawą politykę rozwoju prowadzą:

- w skali kraju - Rada Ministrów,
- w skali regionu - samorząd województwa,
- w skali lokalnej - samorząd powiatowy i gminny (art. 3).

Polityką rozwoju jest, w rozumieniu art. 2 tej ustawy, zespół wzajemnie powiązanych działań podejmowanych i realizowanych w celu zapewnienia trwałego i zrównoważonego rozwoju kraju oraz spójności społeczno-gospodarczej i terytorialnej, w skali krajowej, regionalnej lub lokalnej. Zgodnie z ustawą zakres przedmiotowy tych działań obejmować powinien w szczególności zagadnienia:

- ochrony środowiska,
- ochrony zdrowia,
- promocji zatrudnienia, w tym przeciwdziałania bezrobociu, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej bezrobotnych,
- rozwoju kultury, kultury fizycznej, sportu i turystyki,
- rozwoju miast i obszarów metropolitarnych,
- rozwoju obszarów wiejskich,
- rozwoju nauki i zwiększenia innowacyjności gospodarki, w tym rozwoju sektorów opartych na wykorzystaniu nowoczesnych technologii,
- rozwoju zachowań prospołecznych wspólnot lokalnych oraz budowy i umacniania struktur społeczeństwa obywatelskiego,
- rozwoju zasobów ludzkich, w tym podnoszenia poziomu wykształcenia społeczeństwa, kwalifikacji obywateli, jak również zapobiegania wykluczeniu społecznemu oraz łagodzeniu jego negatywnych skutków,
- stymulowania powstawania nowych miejsc pracy,
- tworzenia i modernizacji infrastruktury społecznej i technicznej,
- wspierania i unowocześniania instytucji państwa,
- wspierania rozwoju przedsiębiorczości,
- wspierania wzrostu gospodarczego,
- zwiększania konkurencyjności gospodarki.

Zgodnie z art. 4 przedstawionej wyżej ustawy politykę rozwoju prowadzi się na podstawie strategii rozwoju przy pomocy programów operacyjnych.

Ustawodawca jedynie bardzo ogólnie określił przedmiot, funkcje i procedury tworzenia strategii rozwoju na szczeblach lokalnych, pozostawiając decyzje w tym zakresie samorządom powiatów i gmin, koncentrując się głównie na zadaniach Rady Ministrów i samorządów województw.

Proces identyfikacji i zaangażowania katalogu partnerów określonego w ustawie wdrożeniowej

Zaangażowanie partnerów społeczno-gospodarczych oraz podmiotów reprezentujących społeczeństwo obywatelskie

W procesie opracowywania Strategii przeprowadzono proces identyfikacji oraz zaangażowania partnerów społeczno-gospodarczych, w tym podmiotów reprezentujących społeczeństwo obywatelskie, organizacji działających na rzecz ochrony środowiska oraz podmiotów odpowiedzialnych za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji.

Proces identyfikacji i zaangażowania partnerów

Na etapie przygotowania Strategii dokonano przeglądu lokalnych i regionalnych interesariuszy, w tym instytucji publicznych, organizacji pozarządowych, przedstawicieli biznesu, jednostek naukowych oraz mieszkańców gminy. W tym celu przeprowadzono:

- konsultacje społeczne, obejmujące otwarte spotkania, ankiety oraz zbieranie opinii online;
- warsztaty tematyczne, w ramach których zidentyfikowano kluczowe potrzeby i wyzwania oraz kierunki rozwoju gminy;
- spotkania z przedstawicielami instytucji i organizacji, w tym organizacji zajmujących się ochroną środowiska, równością płci oraz przeciwdziałaniem wykluczeniu społecznemu.

Mimo podjętych działań, w niektórych przypadkach napotkano na ograniczoną dostępność lub brak reprezentacji określonych grup interesariuszy. W takich sytuacjach podjęto próbę analizy dostępnych raportów i danych, aby zapewnić możliwe kompleksowe uwzględnienie tych perspektyw.

Zaangażowanie partnerów w proces wdrażania Strategii

Strategia przewiduje mechanizmy zapewniające dalsze zaangażowanie partnerów w jej realizację i monitoring. W tym celu planowane są:

- regularne spotkania konsultacyjne i warsztaty, podczas których monitorowane będą postępy we wdrażaniu Strategii oraz aktualizowane jej priorytety;
- stały kontakt z partnerami społeczno-gospodarczymi, w tym możliwość zgłaszania uwag i propozycji zmian;
- publikacja raportów z wdrażania Strategii, umożliwiająca ocenę efektywności działań oraz wskazanie dalszych kierunków rozwoju.

Dzięki tym działaniom zapewniona zostanie transparentność procesu wdrażania oraz możliwość aktywnego uczestnictwa różnych grup interesariuszy w realizacji celów rozwojowych gminy.

Zasady realizacji Strategii

System wdrażania, monitorowania i finansowania Strategii zawiera bezpośrednie odniesienie do procedur i zakresu odpowiedzialności za realizację zapisów strategicznych, dokonanie pomiaru i obserwacji postępów w realizacji Strategii. Dopełnieniem systemu jest określenie podmiotów odpowiedzialnych i zaangażowanych w jego wdrażanie, a także wskazanie możliwych źródeł finansowania realizacji Strategii. Strategia będzie wdrażana i monitorowana przez uzgodnione i wyznaczone do tego podmioty. Podmiotami zaangażowanymi w proces wdrażania, monitorowania i oceny Strategii oraz pełniącymi określone w nim role będą:

- Wójt Gminy:
 - odpowiada za wdrażanie Strategii,
 - wyznacza Koordynatora Strategii,
- Rada Gminy:
 - analizuje postępy wdrażania Strategii,
 - akceptuje sprawozdania z realizacji Strategii,
 - analizuje i zatwierdza wnioski o aktualizację Strategii,
 - uwzględnia zadania zaplanowane do realizacji przy przyjmowaniu budżetu gminy oraz wieloletnich planów inwestycyjnych,
- Koordynator Strategii:
 - pełni funkcje koordynacyjne wobec pozostałych podmiotów,
 - mobilizuje zasoby na rzecz realizacji działań zapisanych w Strategii,

- upowszechnia założenia Strategii wśród mieszkańców gminy,
 - koordynuje przygotowanie okresowych sprawozdań z realizacji Strategii,
 - rekomenduje wprowadzenie zmian do Strategii,
 - inicjuje realizację kierunków działań,
- partnerzy realizacji Strategii tj. poszczególne komórki Urzędu Gminy Ostaszewo oraz jednostki organizacyjne Gminy:
- realizują poszczególne kierunki działań,
 - przekazują informację o stopniu realizacji zadań do Koordynatora Strategii oraz sporządzają statystyki i dane pomocne w procesie monitorowania,
 - zgłaszają wnioski do zmian w Strategii.

Strategia jest dokumentem programującym rozwój gminy na kolejne lata. Wszystkie pozostałe plany i programy strategiczne są względem Strategii dokumentami wykonawczymi i powinny pozostać zgodne z jej zapisami, w celu zapewnienia spójności programowania rozwoju. Zgodność dokumentów wykonawczych powinna odnosić się do następujących elementów:

- zgodność na poziomie misji,
- zgodność na poziomie celów,
- zgodność na poziomie zaplanowanych efektów,
- zgodność na poziomie wytycznych i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej.

Celem systemu monitorowania Strategii jest weryfikacja skuteczności działań określonych w ramach celów strategicznych ujętych w dokumencie. Monitoring pozwoli sprawdzić czy Strategia jest wdrażana zgodnie z planem. W celu przeprowadzenia monitoringu (w zależności od potrzeby Gminy może to być monitoring coroczny lub w innym odstępie czasowym) jednostki organizacyjne gminy oraz komórki urzędu odpowiedzialne za realizację poszczególnych zadań przekazują Koordynatorowi Strategii informację na temat napotkanych/potencjalnych trudności i problemów w realizacji zaplanowanych zadań.

Przegląd i aktualizacja

Przegląd Strategii może odbyć się corocznie, w połowie okresu obowiązywania Strategii lub w przypadku stwierdzenia konieczności jej aktualizacji. W przypadku chęci przeprowadzenia przeglądu strategicznego lub stwierdzenia przez jednostkę odpowiedzialną za monitoring Strategii konieczności wprowadzenia zmian w dokumencie, podjęte zostaną działania zmierzające do aktualizacji zapisów strategii:

- Wójt Gminy na sesji Rady Gminy przedstawia wniosek o rozpoczęcie procesu przeglądu strategicznego (aktualizacji Strategii),
- w oparciu o decyzję Rady Gminy Wójt we współpracy z Koordynatorem Strategii określa sposób przeprowadzenia aktualizacji (w oparciu o własne zasoby lub z udziałem konsultantów zewnętrznych) oraz przygotowuje harmonogram procesu aktualizacji Strategii,
- w ramach procesu, weryfikacji i aktualizacji poddane mogą zostać:
 - zapisy zawarte w części diagnostycznej – poprzez odniesienie się do aktualnych danych statystycznych oraz wyników analiz, misja rozwoju gminy i jej aktualność w kontekście zmian zachodzących w zakresie zasobów gminy i jej otoczenia (powiatu, województwa, kraju),
 - cele strategiczne i operacyjne i ich adekwatność do zweryfikowanej misji rozwoju (w szczególności do domen strategicznego rozwoju),

- kierunki działań,
- zaktualizowany dokument Strategii podlega konsultacjom a następnie zostaje przedstawiony Radzie Gminy.

Ewaluacja ex-ante

Po opracowaniu Strategii, a przed jej wdrażaniem przeprowadzona zostanie tzw. ewaluacja uprzednia (ex-ante), w zakresie następujących kryteriów:

- trafności – analizie poddane zostaną adekwatność postawionych celów i wybranych do realizacji zadań do zidentyfikowanych problemów, potrzeb i posiadanych zasobów,
- skuteczności – czy wyznaczone cele są możliwe do osiągnięcia poprzez zdefiniowane priorytety i działania,
- efektywności – ocena dotyczącej tego, czy zdefiniowane cele są uzasadnione pod względem przewidywanych nakładów finansowych,
- spójności wewnętrznej i zewnętrznej dokumentu.

Po przeprowadzonej ewaluacji ex-ante rekomenduje się Strategię do wdrożenia.

Ewaluacja ex-post

Po zakończeniu obowiązywania Strategii przewidziano opracowanie ewaluacji ex-post – sprawozdania/raportu końcowego z wdrażania założeń dokumentu, który będzie zawierał m.in. wykaz zrealizowanych działań i analizę efektywności wydatkowania środków finansowych.

Podsumowanie

Strategia Rozwoju Gminy Ostaszewo na lata 2025-2035 została opracowana przy udziale mieszkańców, przedsiębiorców, organizacji pozarządowych i instytucji publicznych z terenu gminy Ostaszewo. Zainteresowani mieszkańcy i podmioty mieli możliwość przedstawienia swoich uwag do treści Strategii w ramach konsultacji społecznych i warsztatów strategicznych. Sprawia to, że Strategia w możliwie największym stopniu odpowiada na potrzeby lokalnej społeczności.

Główne założenia Strategii są oparte na wnioskach z analizy sfery społecznej, gospodarczej i przestrzennej gminy Ostaszewo. Analizy te wykazały, że gmina Ostaszewo boryka się z problemami w każdej z analizowanych sfer i niezbędne są działania w celu ich rozwiązania. W Strategii zdefiniowano następujące cele strategiczne i operacyjne Strategii Rozwoju Gminy Ostaszewo na lata 2025-2035 związane ze sferą społeczną, gospodarczą, przestrzenną i klimatyczno-środowiskową:

- Cel strategiczny 1: Warunki odpowiednie dla rozwoju społecznego gminy Ostaszewo:
 - Cel operacyjny 1.1 Tworzenie sieci powszechnego dostępu do Internetu szerokopasmowego oraz upowszechnianie e-usług,
 - Cel operacyjny 1.2 Zwiększenie dostępu do usług medycznych oraz profilaktyka zdrowia,
 - Cel operacyjny 1.3 Podniesienie jakości kształcenia,
 - Cel operacyjny 1.4 Wspieranie działań na rzecz włączenia społecznego,
 - Cel operacyjny 1.5 Wspieranie sektora organizacji pozarządowych,
 - Cel operacyjny 1.6 Rozwój oferty kulturalnej,
- Cel strategiczny 2: Podniesienie konkurencyjności gminy Ostaszewo:
 - Cel operacyjny 2.1 Rozwój przedsiębiorczości,
 - Cel operacyjny 2.2 Racjonalne wykorzystanie walorów gospodarczych gminy,
 - Cel operacyjny 2.3 Budowa i modernizacja systemów infrastruktury zapobiegającej zagrożeniom,
 - Cel operacyjny 2.4 Rozwój różnych form rolnictwa,
 - Cel operacyjny 2.5 Podniesienie atrakcyjności turystycznej i rekreacyjnej oraz rozwój infrastruktury sportowej,
- Cel strategiczny 3: Rewitalizacja przestrzeni gminy Ostaszewo:
 - Cel operacyjny 3.1 Zintegrowane działania rewitalizacyjne w wymiarze przestrzenno-funkcyjnym, przyrodniczym, społecznym, gospodarczym i technicznym,
 - Cel operacyjny 3.2 Rozwój infrastruktury na rzecz włączenia społecznego,
 - Cel operacyjny 3.3 Wykorzystanie potencjału dziedzictwa kulturowego i naturalnego
 - Cel operacyjny 3.4 Rozbudowa infrastruktury technicznej oraz wspieranie działań na rzecz ochrony środowiska.
- Cel strategiczny 4: Zrównoważony rozwój gminy Ostaszewo:
 - Cel operacyjny 4.1 Wspieranie i promocja efektywności energetycznej i strategii niskoemisyjnych,
 - Cel operacyjny 4.2 Wspieranie działań na rzecz ochrony środowiska.

Cele Strategii wykazują zgodność z szeregiem innych dokumentów strategicznych o charakterze lokalnym, regionalnym i krajowym. Przyjęto, że system wdrażania Strategii będzie oparty na Radzie Gminy i na strukturze organizacyjnej Urzędu Gminy Ostaszewo. Strategia zawiera listę przedsięwzięć priorytetowych. Lista działań priorytetowych jest listą otwartą – każde nowo zidentyfikowane

przedsięwzięcie, które zdaniem Gminy powinno być traktowane priorytetowo, może zostać wpisane na listę poprzez aktualizację treści Strategii. Należy zaznaczyć, że realizacja działań w ramach Strategii uwarunkowana jest w głównej mierze od pozyskania dofinansowania ze środków zewnętrznych. Ponadto bieżący monitoring realizacji celów Strategii i jej bieżąca aktualizacja mają za zadanie sprawić, aby główne założenia Strategii mogły być kontynuowane w kolejnej perspektywie czasowej.

Spis tabel, rysunków, wykresów i zdjęć**Spis tabel**

Tabela 1 Liczba ludności w Gminie Ostaszewo w latach 2018-2024 (do 31.12.2024 r.).....	5
Tabela 2 Saldo migracji w gminie Ostaszewo w latach 2018-2024.....	6
Tabela 3 Przyrost naturalny w gminie Ostaszewo w latach 2018-2024.....	9
Tabela 4 Wydatki z budżetu gminy Ostaszewo na oświatę i wychowanie w latach 2017-2024 (zł).....	10
Tabela 5 Wskaźnik liczby zgonów na 1000 mieszkańców w gminie Ostaszewo w latach 2018-2024 ..	11
Tabela 6 Liczba beneficjentów pomocy społecznej na 1 tys. mieszkańców w gminie Ostaszewo w latach 2018-2023.....	12
Tabela 7 Liczba osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w gminie Ostaszewo w latach 2018-2023.....	13
Tabela 8 Liczba rodzin otrzymujących zasiłki rodzinne na dzieci w gminie Ostaszewo w latach 2018-2023.....	13
Tabela 9 Czytelnicy w Bibliotece Publicznej w Ostaszewie w latach 2020-2024	13
Tabela 10 Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 1000 mieszkańców w gminie Ostaszewo w latach 2018-2024.....	15
Tabela 11 Rodzaj działalności gospodarczej z podziałem na sekcje PKD wśród podmiotów zarejestrowanych w rejestrze REGON w gminie Ostaszewo w latach 2021-2024	19
Tabela 12 Podmioty wpisane do rejestru REGON na 1000 mieszkańców w gminie Ostaszewo w latach 2020-2024	20
Tabela 13 Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 1000 mieszkańców w gminie Ostaszewo w latach 2020-2024.....	20
Tabela 14 Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą w gminie Ostaszewo w latach 2020-2024.....	20
Tabela 15 Dochody gminy w przeliczeniu na 1 mieszkańca w gminie Ostaszewo w latach 2018-2024	22
Tabela 16 Dochody gminy w przeliczeniu na 1 mieszkańca w gminie Ostaszewo w 2024 w porównaniu do gmin powiatu nowodworskiego, powiatu nowodworskiego i województwa pomorskiego.....	22
Tabela 17 Dane dotyczące bezrobocia w gminach powiatu nowodworskiego i w powiecie nowodworskim – stan na 31.12.2024 r.	23
Tabela 18 Liczba wydanych decyzji podziałowych w gminie Ostaszewo w latach 2016-2025	31
Tabela 19 Liczba wydanych decyzji o warunkach zabudowy w gminie Ostaszewo w latach 2015-2025	32
Tabela 20 Zapotrzebowanie na nową zabudowę do 2045 r. w gminie Ostaszewo	34
Tabela 21 Podsumowanie ocen z badania ankietowego	56
Tabela 22 Przedsięwzięcia wskazane przez mieszkańców gminy w badaniu ankietowym, które są najpilniejsze w celu poprawy warunków życia i zachęcenia mieszkańców do pozostania w gminie lub powrotu do niej.....	57
Tabela 23 Wnioski z diagnozy sytuacji społecznej gminy Ostaszewo	59
Tabela 24 Wnioski z diagnozy sytuacji gospodarczej gminy Ostaszewo	60
Tabela 25 Wnioski z diagnozy sytuacji przestrzennej gminy Ostaszewo	60
Tabela 26 Wnioski z diagnozy sytuacji klimatyczno-środowiskowej gminy Ostaszewo.....	61
Tabela 27 Analiza SWOT gminy Ostaszewo w sferze społecznej	62
Tabela 28 Analiza SWOT gminy Ostaszewo w sferze gospodarczej	63
Tabela 29 Analiza SWOT gminy Ostaszewo w sferze przestrzennej	63

Tabela 30 Analiza SWOT gminy Ostaszewo w sferze klimatyczno-środowiskowej.....	64
Tabela 31 Cele strategiczne, cele operacyjne, kierunki działań i wskaźniki realizacji celów	73
Tabela 32 Wytyczne do sporządzenia dokumentów wykonawczych.....	77
Tabela 33 Zgodność Strategii z dokumentami strategicznymi w podziale na poziom europejski, krajowy, regionalny i lokalny	79
Tabela 34 Lista priorytetowych przedsięwzięć o charakterze inwestycyjnym w ramach Strategii	109
Tabela 35 Podmioty zaangażowane w realizację Strategii.....	111

Spis rysunków

Rysunek 1 Lokalizacja sołectw w gminie Ostaszewo	8
Rysunek 2 Lokalizacja gminy Ostaszewo na planie województwa pomorskiego	25
Rysunek 3 Lokalizacja gminy Ostaszewo na planie powiatu nowodworskiego	25
Rysunek 4 Położenie komunikacyjne gminy Ostaszewo	26
Rysunek 5 Lokalizacja JCWPd na terenie gminy Ostaszewo.....	40
Rysunek 6 Położenie gminy Ostaszewo względem obszarów chronionego krajobrazu	41
Rysunek 7 Położenie gminy Ostaszewo względem obszarów specjalnej ochrony ptaków NATURA 2000	41
Rysunek 8 Ekstremalne temperatury maksymalne i minimalne w Polsce w latach 1991-2020 r.	43
Rysunek 9 Ekstremalne sumy opadów i ekstremalne usłonecznienie w Polsce w latach 1991-2020 r.	44
Rysunek 10 Struktura wniosków z diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej, przestrzennej i klimatyczno-środowiskowej gminy Ostaszewo	59
Rysunek 11 Proces formułowania głównych założeń Strategii	69
Rysunek 12 Cele strategiczne Strategii.....	72
Rysunek 13 Lokalizacja gminy Ostaszewo w granicach Obszaru Funkcjonalnego Żuław.....	83
Rysunek 14 Mapa zagrożenia suszą atmosferyczną.....	86
Rysunek 15 Mapa zagrożenia suszą rolniczą.....	86
Rysunek 16 Mapa zagrożenia suszą hydrologiczną	87
Rysunek 17 Mapa zagrożenia suszą hydrogeologiczną	87
Rysunek 18 Mapa łącznego zagrożenia suszą	88
Rysunek 19 Obszary szczególnego zagrożenia powodzią od strony morza położone w gminie Ostaszewo	90
Rysunek 20 Obszary szczególnego zagrożenia powodzią rzeczną położone w gminie Ostaszewo	90
Rysunek 21 Miejskie Obszary Funkcjonalne w województwie pomorskim	94
Rysunek 22 Ośrodki wzrostu w gminie Ostaszewo	95
Rysunek 23 Rozmieszczenie dóbr kulturowych o dużej wartości kulturowej i historycznej w gminie Ostaszewo	96
Rysunek 24 Drogi w gminie Ostaszewo.....	96
Rysunek 25 Podział funkcjonalny terenu gminy Ostaszewo	98

Spis wykresów

Wykres 1 Liczba mieszkańców w poszczególnych gminach powiatu nowodworskiego (stan na 30.06.2024 r.)	6
Wykres 2 Gęstość zaludnienia w poszczególnych gminach powiatu nowodworskiego (stan na 31.12.2024 r.) (osoby na km ²)	6
Wykres 3 Ludność gminy Ostaszewo w podziale na płeć na koniec 2024 r.	7
Wykres 4 Liczba mieszkańców gminy Ostaszewo w podziale na wiek przedprodukcyjny, produkcyjny i poprodukcyjny (stan na 31.12.2024 r.)	7

Wykres 5 Liczba mieszkańców poszczególnych jednostek osadniczych gminy Ostaszewo (stan na 31.12.2024 r.)	8
Wykres 6 Piramida wieku gminy Ostaszewo (2024 r.)	9
Wykres 7 Porównanie średnich wyników egzaminu ósmoklasisty z języka angielskiego w gminie Ostaszewo, powiecie nowodworskim i województwie pomorskim w latach 2021-2025.....	10
Wykres 8 Porównanie średnich wyników egzaminu ósmoklasisty z języka polskiego w gminie Ostaszewo, powiecie nowodworskim i województwie pomorskim w latach 2021-2025.....	11
Wykres 9 Porównanie średnich wyników egzaminu ósmoklasisty z matematyki w gminie Ostaszewo, powiecie nowodworskim i województwie pomorskim w latach 2021-2025	11
Wykres 10 Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych w gminie Ostaszewo w latach 2018-2024	15
Wykres 11 Wskaźnik liczby fundacji, organizacji pozarządowych i stowarzyszeń w przeliczeniu na 1000 mieszkańców dla województwa pomorskiego, powiatu nowodworskiego i gmin wchodzących w jego skład (2024 r.)	15
Wykres 12 Podmioty sektorów gospodarczych w ogólnej liczbie podmiotów gospodarczych w gminie Ostaszewo w 2024 r. (%)	19
Wykres 13 Podmioty gospodarcze według sektorów własnościowych w gminie Ostaszewo (2024 r.)	20
Wykres 14 Wskaźnik osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w przeliczeniu na 1000 mieszkańców dla województwa pomorskiego, powiatu nowodworskiego i gmin wchodzących w jego skład (2024 r.).....	21
Wykres 15 Dochody i wydatki ogółem gminy Ostaszewo w latach 2018-2023 (zł)	21
Wykres 16 Liczba bezrobotnych w gminie Ostaszewo w latach 2019-2024	23
Wykres 17 Wydatki związane z funkcjonowaniem systemu gospodarowania odpadami w gminie Ostaszewo w latach 2023-2024 (w zł)	28
Wykres 18 Łączna masa odebranych odpadów komunalnych w gminie Ostaszewo w latach 2023-2024 (Mg)	28
Wykres 19 Dane dotyczące poziomu recyklingu odpadów zebranych na terenie gminy Ostaszewo... ..	28
Wykres 20 Osoby korzystające z sieci wodociągowej w ogólnej liczbie mieszkańców powiatu nowodworskiego, województwa pomorskiego i w poszczególnych gminach powiatu nowodworskiego (2023 r.)	29
Wykres 21 Osoby korzystające z sieci kanalizacyjnej w ogólnej liczbie mieszkańców w powiecie nowodworskim, województwie pomorskim i w poszczególnych gminach powiatu nowodworskiego (2023 r.)	29
Wykres 22 Osoby korzystające z sieci gazowej w ogólnej liczbie mieszkańców powiatu nowodworskiego, województwa pomorskiego i w poszczególnych gminach powiatu nowodworskiego (2023 r.)	30
Wykres 23 Liczba mieszkań w gminie Ostaszewo w latach 2018-2024	35
Wykres 24 Wskaźnik liczby mieszkań w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w powiecie nowodworskim, województwie pomorskim i w poszczególnych gminach powiatu nowodworskiego (2024 r.)	36
Wykres 25 Wskaźnik wilgotności gleby 0-100% dla powiatu nowodworskiego (2024 r.)	45
Wykres 26 Liczba ankietowanych w podziale na płeć.....	47
Wykres 27 Liczba ankietowanych z podziałem na wykształcenie	47
Wykres 28 Liczba ankietowanych w podziale na status na rynku pracy	48
Wykres 29 Ankietowani według miejsca zamieszkania	48
Wykres 30 Odpowiedzi mieszkańców na pytanie: „Czy gmina Ostaszewo jest dobrym miejscem do życia?” – wyniki badania ankietowego.....	48
Wykres 31 Ocena ogólnego standardu życia – wyniki badania ankietowego.....	49

Wykres 32 Ocena dostępności usług zdrowotnych (przychodnie, apteki, specjaliści) – wyniki badania ankietowego	49
Wykres 33 Ocena poziomu dostępności domów opieki i klubów seniora – wyniki badania ankietowego	49
Wykres 34 Ocena poziomu bezpieczeństwa publicznego – wyniki badania ankietowego	49
Wykres 35 Ocena atrakcyjności oferty kulturalnej – wyniki badania ankietowego	49
Wykres 36 Ocena dostępności świetlic wiejskich – wyniki badania ankietowego	50
Wykres 37 Ocena oferty sportowo-rekreacyjnej – wyniki badania ankietowego	50
Wykres 38 Ocena dostępności mieszkań – wyniki badania ankietowego	50
Wykres 39 Ocena dostępności żłobków i przedszkoli – wyniki badania ankietowego	50
Wykres 40 Ocena poziomu edukacji – wyniki badania ankietowego	50
Wykres 41 Ocena dostępności do pozaszkolnej oferty edukacyjnej – wyniki badania ankietowego...	51
Wykres 42 Ocena poziomu usług pomocy społecznej – wyniki badania ankietowego	51
Wykres 43 Ocena poziomu rozwiązywania problemów społecznych – wyniki badania ankietowego ..	51
Wykres 44 Ocena poziomu zarządzania w sytuacjach kryzysowych – wyniki badania ankietowego ..	51
Wykres 45 Ocena poziomu dostępności komunikacyjnej gminy – wyniki badania ankietowego	51
Wykres 46 Ocena stanu infrastruktury technicznej (w tym drogowej, mediów) – wyniki badania ankietowego	52
Wykres 47 Ocena dostępu i stanu podstawowych mediów (wodociągi, kanalizacja) – wyniki badania ankietowego	52
Wykres 48 Ocena cen nieruchomości – wyniki badania ankietowego	52
Wykres 49 Ocena poziomu dochodów mieszkańców – wyniki badania ankietowego	52
Wykres 50 Ocena możliwości podjęcia/zmiany pracy – wyniki badania ankietowego	53
Wykres 51 Dostęp do nowoczesnych technologii (internet) – wyniki badania ankietowego	53
Wykres 52 Ocena czystości, porządku, estetyki gminy – wyniki badania ankietowego	53
Wykres 53 Ocena poziomu tożsamości lokalnej mieszkańców – wyniki badania ankietowego	53
Wykres 54 Ocena poziomu aktywności społecznej – wyniki badania ankietowego	53
Wykres 55 Ocena poziomu lokalnego patriotyzmu, dziedzictwa i historii – wyniki badania ankietowego	54
Wykres 56 Ocena jakości usług administracji publicznej – wyniki badania ankietowego	54
Wykres 57 Ocena życzliwości społecznej wśród mieszkańców – wyniki badania ankietowego	54
Wykres 58 Ocena możliwości prowadzenia działalności gospodarczej – wyniki badania ankietowego	54
Wykres 59 Ocena warunków dla rolnictwa, prowadzenia własnego gospodarstwa rolnego – wyniki badania ankietowego	54
Wykres 60 Ocena atrakcyjności inwestycyjnej gminy – wyniki badania ankietowego	55
Wykres 61 Ocena poziomu oferty turystycznej (ścieżki przyrodnicze i edukacyjne, szlaki piesze i rowerowe, obszary chronione, zabytki) – wyniki badania ankietowego	55
Wykres 62 Ocena jakości terenów rekreacyjnych (parki promenada, mała architektura) – wyniki badania ankietowego	55
Wykres 63 Ocena poziomu bazy turystycznej i wypoczynkowej (hotele, agroturystyka, pola biwakowe) – wyniki badania ankietowego	55
Wykres 64 Ocena stanu środowiska naturalnego – wyniki badania ankietowego	55
Wykres 65 Ocena poziomu wykorzystania odnawialnych źródeł energii na terenie gminy – wyniki badania ankietowego	56
Wykres 66 Ocena lokalnych produktów, wyrobów usług, z których znana jest gmina – wyniki badania ankietowego	56

Bibliografia

1. Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Ostaszewo za 2023 r.
2. Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Ostaszewo za 2024 r.
3. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2024
4. Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego
5. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla gminy Ostaszewo
6. Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego 2030
7. Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły
8. Plan przeciwdziałania skutkom suszy
9. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Pomorskiego
10. Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły
11. Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Województwa Pomorskiego
12. Program Fundusze Europejskie dla Pomorza 2021-2027
13. Program ochrony powietrza w województwie pomorskim
14. Program Ochrony Środowiska Województwa Pomorskiego 2030
15. Program Usuwania Azbestu z terenu Gminy Ostaszewo
16. Program współpracy Gminy Ostaszewo z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z 24 kwietnia 2003 r. o działalności
17. Raport o stanie Gminy Ostaszewo za 2024 rok
18. Strategia Rozwoju Partnerstwa Międzywojewódzkiego – Obszar Funkcjonalny Żuław
19. Strategia Rozwoju Powiatu Nowodworskiego na lata 2015-2030
20. Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030
21. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ostaszewo
22. Średniookresowa Strategia rozwoju kraju
23. Umowa Partnerstwa na lata 2021-2027
24. Wieloletni Plan Rozwoju i Modernizacji Urzędzeń Wodociągowych dla Gminy Ostaszewo na lata 2024 – 2027
25. www.agrometeo.imgw.pl
26. www.bdl.stat.gov.pl
27. www.funduszeuropomorskie.pl
28. www.gov.pl
29. www.geoserwis.gdos.pl
30. www.google.pl/maps
31. www.gov.pl
32. www.ochronazabytkow.gda.pl
33. www.ostaszewo.pl
34. www.rspo.gov.pl
35. www.wody.isok.gov.pl
36. Założenia do Planu Zaopatrzenia w Ciepło, Energię Elektryczną i Paliwa Gazowe dla Gminy Ostaszewo na lata 2021 – 2036

UZASADNIENIE

Strategia Rozwoju Gminy Ostaszewo na lata 2025-2035 to dokument strategiczny określający wieloletnią perspektywę rozwoju, koncentrujący się na ważnych problemach gminy, warunkujących jej rozwój społeczny i gospodarczy. Zakres zadań samorządu terytorialnego systematycznie się poszerza, wymuszając jednocześnie inicjowanie i wspieranie kierunków prorozwojowych gminy.

Strategiczne planowanie dzisiaj, jest już powszechnym standardem potwierdzającym dojrzałość lokalnej społeczności, a w wielu przypadkach warunkującym i umożliwiającym korzystanie z zewnętrznych źródeł finansowania.

Dnia 5 lutego 2025 r. Uchwałą Nr X/71/2025 Rada Gminy Ostaszewo podjęła decyzję o przystąpieniu do sporządzenia Strategii Rozwoju Gminy Ostaszewo na lata 2025 - 2035 oraz określenia szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania projektu strategii, w tym trybu konsultacji (zmieniona Uchwałą Nr XV/99/2025 Rady Gminy Ostaszewo z dnia 22 lipca 2025 r. w kwestii wydłużenia terminu sporządzenia projektu strategii).

W ramach prac nad opracowaniem dokumentu, odbyło się badanie jakości życia w gminie, spotkanie z mieszkańcami. W fazie konsultacji społecznych mieszkańcy mieli możliwość składania uwag w formie otwartego spotkania. W wyniku prac nad projektem, dokument ten uzyskał:

- uzgodnienie zamiaru odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu "Strategii Rozwoju Gminy Ostaszewo na lata 2025 - 2035,, od Pomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego - ONS.9022.501.25.2025.WR dnia 09.10.2025 r.,
- opinię Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gdańsku - G.RPP.603.250.2025.JW z dnia 15.10.2025 r.,
- opinię Zarządu Województwa Pomorskiego - Uchwała Nr 1245/130/25 Zarządu Województwa Pomorskiego z dnia 16 października 2025 r. w sprawie wyrażeni opinii do projektu Strategii Rozwoju Gminy Ostaszewo na lata 2025 - 2035,
- opinię co do braku przesłanek do przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu „Strategia Rozwoju Gminy Ostaszewo na lata 2025 - 2035" Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku - RDOŚ-Gd-WOO.410.59.2025.SH.1. z dnia 22.10.2025 r.

Efektem prac jest wypracowanie dokumentu planistycznego, określającego kierunki oraz cele rozwoju gminy w różnych płaszczyznach życia.

Biorąc pod uwagę powyższe podjęcie niniejszej uchwały jest celowe i zasadne.